

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE UHERSKÝ BROD
A ZAŘÍZENÍ PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
Přemysla Otakara II. 38, 688 01 Uherský Brod
www.ddmub.cz
IČ: 86770713

METODIKA VÝUKY ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI pro 2. ročník

pro učitele oborů vzdělání středních škol
bez maturitní zkoušky

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Tato publikace vznikla v rámci projektu:

„Zvyšování kompetencí žáků středních škol bez maturitní zkoušky“

Pod registračním číslem: CZ.02.3.61/0.0/0.0/16_012/0000611

V rámci výzvy: 02_16_012 Výzva č. 02_16_012 pro Gramotnosti

V prioritní ose: 3 OP

Realizátor projektu:

Dům dětí a mládeže Uherský Brod a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, příspěvková organizace, Přemysla Otakara II. 38, 688 01 Uherský Brod

Školy zapojené do projektu a podílející se na realizaci:

1. Střední škola a Základní škola, Havířov-Šumbark, příspěvková organizace, Školní 2/601, 736 01 Havířov-Šumbark
2. Střední škola stavební a strojní, Teplice, příspěvková organizace, Fráni Šrámka 1350/1, 415 02 Teplice
3. Švehlova střední škola polytechnická Prostějov, Nám. Spojenců 17, 796 01 Prostějov
4. Odborné učiliště Cvrčovice, p. o., Cvrčovice 131, 691 23 Cvrčovice
5. Střední škola dopravy, obchodu a služeb Moravský Krumlov, p. o., nám. Klášterní 127, 672 01 Moravský Krumlov

Autoři: Mgr. Martina Mokrejšová, Mgr. Kateřina Burgerová, Leo Marek, Mgr. Jana Petlachová, Ing. Lenka Dobešová

Za obsah a odbornou stránku metodiky zodpovídá: Mgr. Jan Bierza, Ing. Jitka Karhanová, metodici projektu

Odborný garant metodik: PhDr. Jiří Němec, PhDr. Lucie Rozsypálková

Odborný garant analýz: Doc. PhDr. Josef Mrhač, CSc.

Odborní řešitelé: Mgr. Aleš Frýdl, RNDr. Milada Kussak Höklová, Mgr. Rastislav Jankula, Ing. Jitka Karhanová, Ing. Jana Vichtová, Ing. Mgr. Václav Smékal, Ing. Halina Pavlíčková, Mgr. Veronika Majkútová, Ing. Michal Kratochvíl

Kliničtí psychologové: Mgr. Iva Hudcová, Mgr. Eva Pavlíková, Mgr. Jiří Pikrt, PhDr. Lucie Rozsypálková

Manažer projektu: Mgr. Rastislav Jankula

OBSAH

ÚVOD	5
JAK PRACOVAT S METODIKOU	7
1 NÁVOD NA POUŽITÍ DEZINFEKČNÍHO PROSTŘEDKU	8
1.1 Průběh vyučovací hodiny	9
1.2 Řešení a odpovědi	10
2 INZERÁTY	12
2.1 Průběh vyučovací hodiny	12
2.2 Řešení a odpovědi	13
3 PŘÍSLUVÍ – PEXESO	14
3.1 Průběh vyučovací hodiny	15
3.2 Přílohy	16
3.3 Řešení a odpovědi	17
4 MĚSTO PROSTĚJOV	18
4.1 Průběh vyučovací hodiny	19
4.2 Řešení a odpovědi	20
5 WIKIPEDIE	22
5.1 Průběh vyučovací hodiny	23
5.2 Řešení a odpovědi	25
6 FAKE	26
6.1 Průběh vyučovací hodiny	27
6.2 Řešení a odpovědi	28
7 CHARAKTERISTIKA KAMARÁDA	29
7.1 Průběh vyučovací hodiny	30
7.2 Řešení a odpovědi	31
8 IBUPROFEN AL 400	32
8.1 Průběh vyučovací hodiny	33
8.2 Řešení a odpovědi	34
9 VÁNOČNÍ ZVYKY A TRADICE – VÝTAH, OSNOVA	35
9.1 Průběh vyučovací hodiny	36
9.2 Přílohy	37
9.3 Řešení a odpovědi	38
10 AZ KVÍZ – SLOVESA	40
10.1 Průběh vyučovací hodiny	41
10.2 Přílohy	42
10.3 Řešení a odpovědi	46
11 VÝBĚR NÁŘADÍ	47
11.1 Průběh vyučovací hodiny	48

11.2	Řešení a odpovědi.....	48
12	SESTAVENÍ PRACOVNÍHO POSTUPU (MĚŘENÍ MULTIMETREM).....	50
12.1	Průběh vyučovací hodiny.....	51
12.2	Řešení a odpovědi.....	52
13	LETÁK – NABÍDKA ZAMĚSTNÁNÍ	53
13.1	Průběh vyučovací hodiny.....	53
13.2	Řešení a odpovědi.....	54
14	NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	55
14.1	Průběh vyučovací hodiny.....	56
14.2	Řešení a odpovědi.....	57
14.3	Přílohy	58
15	POJIŠTĚNÍ	61
15.1	Průběh vyučovací hodiny.....	62
15.2	Řešení a odpovědi.....	62
16	OČKOVÁNÍ PROTI CHŘÍPCE.....	63
16.1	Průběh vyučovací hodiny.....	64
16.2	Řešení a odpovědi.....	65
17	OSOBNOST – CELEBRITA	66
17.1	Průběh vyučovací hodiny.....	67
17.2	Přílohy	68
17.3	Řešení a odpovědi.....	70
18	PRACOVNÍ POSTUP	71
18.1	Průběh vyučovací hodiny.....	72
18.2	Řešení a odpovědi.....	73
19	TECHNOLOGICKÝ POSTUP.....	74
19.1	Průběh vyučovací hodiny.....	75
19.2	Řešení a odpovědi.....	76
20	ODBORNÁ EXKURZE.....	77
20.1	Průběh vyučovací hodiny.....	78
20.2	Řešení a odpovědi.....	78
21	ETIKETA.....	80
21.1	Průběh vyučovací hodiny.....	80
21.2	Řešení a odpovědi.....	81
22	NOVINOVÝ ČLÁNEK – BULVÁR	83
22.1	Průběh vyučovací hodiny.....	83
22.2	Řešení a odpovědi.....	84
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	86

ÚVOD

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

nabízíme Vám metodiku („rukověť učitele“), která Vám poskytne náměty pro přípravu a realizaci vyučovací hodiny zaměřené na rozvoj čtenářské gramotnosti, bez které nelze efektivně realizovat výchovně vzdělávací proces. Námi realizované hodiny, dle našich tříletých zkušeností z ověřování ve vyučovacích hodinách vedou ke změnám v kvalitách sledovaných kompetencí a funkčních gramotností u žáků středních škol, oborů bez maturitních zkoušek, na které byly naše aktivity cíleny.

Vytvořená metodika vychází z RVP a následně ŠVP, kde se ve všeobecných i odborných předmětech vyskytují průřezová témata čtenářské, matematické a finanční gramotnosti a rovněž průřezové téma sociálně občanských kompetencí.

Metodika vznikla v rámci realizace projektu „Zvyšování kompetencí žáků středních škol bez maturitní zkoušky“. Je výjimečná v tom, že poskytuje pomoc učitelům škol, které se zabývají výchovou a vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Z vlastní zkušenosti víme, že pro tento typ škol a oborů vzdělání je nabídka metodických materiálů a speciálních učebních pomůcek velmi omezená. Učitelé jsou odkázáni na vlastní tvorbu učebnic, pracovních sešitů a modifikací učebnic oborů vzdělání běžných středních škol.

Cílem projektu je zvyšování kompetencí cílových skupin v oblasti všeobecné složky vzdělávání se zaměřením na rozvoj čtenářské, matematické, finanční gramotnosti a sociálních a občanských kompetencí žáků středních škol bez maturitní zkoušky. Je ojedinělý také v tom, že problémy cílové skupiny řeší metodou akčního výzkumu a tvorbou metodických materiálů pro učitele.

Metodu akčního výzkumu jsme zvolili z toho důvodu, že je metodou systematické reflexe pedagogické praxe, která nám pomohla pilotně ověřit vhodné formy a metody práce pro žáky se ŠVP středních škol bez maturitní zkoušky. Akční výzkum byl plně v kompetencích pedagogů zapojených do projektu. Učitelé, kteří připravili své vyučovací hodiny, je vyzkoušeli v praxi, upravili podle reakce žáků a úspěšnosti dosažení cíle hodiny a další učitelé z jiných škol hodinu ověřovali ve svých hodinách ve svých školách. Na základě připomínek vznikla konečná podoba každé uvedené vyučovací hodiny.

Věříme, že metodická příručka bude sloužit ke spokojenosti Vaší i vašich žáků.

METODICKÁ VÝCHODISKA

Metodika je koncipována tak, že učitelské aktivity jsou směřovány a realizovány prostřednictvím promyšleného organizačního uspořádání hodiny a přizpůsobeny potřebám žáků.

V hodinách jsme si nekladli za cíl věnovat se jen vyučovací hodině, ale respektovali jsme i ostatní kategorie a zejména pojmy, které pomáhají splnit a přiblížit se k cíli hodiny i dlouhodobým výchovně-vzdělávacím cílům. Základním předpokladem k úspěchu je respektování osobnosti žáků se ŠVP, pro které jsou vyučovací hodiny tvořeny.

Respektujeme, že ovlivňování žáků všech věkových skupin probíhá ve specifických formách výchovy a vzdělání. Jde o organizační uspořádání výchovně vzdělávacího procesu z hlediska času, místa, počtu žáků.

Jako základní příklad uvedeme organizační formu vyučování, kterou je již zmíněná **vyučovací hodina**. Vyučovací hodinu vnímáme jako etapovitý proces, kde v základním pohledu respektujeme její etapy:

Motivační část – záměr hodiny, co nového se mají žáci dozvědět, k čemu obsah hodiny poslouží apod.

Diagnostická část – zopakování učiva, návaznost na učivo nové, hodnocení, zkoušení apod.

Expoziční část – jde o výklad nového učiva v návaznosti na obsah dřívějších vyučovacích hodin, apod.

Fixační část – jde o procvičování a utvrzování nového učiva vedoucí k zapamatování, apod.

Závěrečně diagnostická část – by měla být zjištěním, co jsme naučili (nenaučili), čemu žáci neporozuměli, a rovněž je zhodnocením aktivity, ale i zadáním domácího úkolu.

Od těchto pěti základních částí vyučovací hodiny lze dle potřeby a záměru hovořit o dalších typech vyučovacích hodin: typ vyučovací hodiny expoziční, procvičovací, opakovací, kontrolní, aplikační, písemná práce, laboratorní cvičení, vycházky a exkurze apod.

Průběh vyučovací hodiny by měl být v závěrečné diagnostické části popsán a zhodnocen pro další možnosti využití učitelem a to z následujícího pohledu: celkové zhodnocení z hlediska cílů, zamyšlení se nad prostředky a cestami jak cíle dosáhnout. Aktivizování žáků což je nejobtížnější za využití individuálního a diferencovaného přístupu žáků. Nelze opomenout ani výchovně možnosti daného učiva, časový projekt vyučovací hodiny, tedy kolik času je potřeba na jednotlivé fáze – etapy vyučovací hodiny.

Je na místě připomenout vhodnou práci s pracovními sešity pro žáky. Rovněž akcentujeme vhodné zdůraznění metod, které učitelé používají. Jde například o metody motivační, metody slovní, metody instruktážní apod. V praxi se osvědčilo hledání a dělení metod dle tak zvaného didaktického kritéria. Dle kterého metody následně dělíme:

metody slovní (metody monologické, dialogické, metody písemných prací, metody práce s knihou)

metody názorně demonstrační (pozorování předmětů a jevů, převádění modelů, pokusů a činností, demonstrace obrazů statických, projekce statická a dynamická)

metody praktické (návlek pohybových a pracovních dovedností, žákovské laboratorní práce, pracovní činnosti v dílnách, na pozemcích apod., grafické a výtvarné činnosti)

Zvláštní postavení mají **metody výchovné**, které souvisejí se sociální pedagogikou a pomáhají při vytváření postojů a vedou k hodnotové orientaci. Kritériem pro členění výchovných metod jsou obvykle stránky osobnosti.

metody instruktivní (metoda požadavku, metoda vysvětlování)

metody citového působení (metoda vyvolávání a tlumení citů, metoda příkladu, metoda přesvědčovací)

metody řízení činností dětí a mládeže (metoda režimu, metoda cvičení, metoda získávání, metoda vytváření výchovných situací, metoda pověřování jednotlivců a skupin úkoly, metoda hodnocení a kontroly)

Uvedené poznámky mají obecnou platnost a lze jich využít v rámci funkčních gramotností. Rovněž skýtají dostatek možností pro kreativní činnost subjektivních činitelů vstupujících do vedení výchovně vzdělávacího procesu.

Jednotlivé vyučovací hodiny jsou koncipovány tak, abychom mohli sledovat a hodnotit u žáků úroveň kompetencí čtenářské gramotnosti ve třech oblastech:

1. **získávání informací** – vyžaduje se vyhledání konkrétní informace v textu (práce s publikací, knihou, encyklopedií, časopisy, internetem apod.)
2. **zpracování informací** – ověření celkového porozumění textu nebo schopnost jeho reprodukce, interpretace (– na základě textu se řeší názorně konkrétní situace apod.)
3. **zhodnocení textu** – posouzení textu a nalezení souvislostí mezi textem a skutečnostmi, které žák zná z vlastní zkušenosti ze života nebo z jiných zdrojů. (velké propojení s dalšími odbornými předměty, s odbornou praxí apod.)

JAK PRACOVAT S METODIKOU

Danou metodiku je nutno chápat jako praktickou příručku učitele pro přípravu na vyučovací hodinu. Čtenářská gramotnost je jako jedna z funkčních gramotností nedílnou součástí RVP, následně ŠVP škol. Nabízená témata se budou objevovat jako vyučovací hodina, budou průřezovým tématem anebo součástí mezipředmětových vztahů. Učitelé si mohou zvolit, v jakém ročníku budou dané téma probírat. Záleží na ŠVP každé střední školy.

JAK PRACOVAT S METODIKOU

Každá metodika je jako komplex

- přípravy na vyučovací hodinu,
- pracovního sešitu pro žáky,
- „prezentace“ vyučovací hodiny.

Příprava na hodinu - obsahuje cíle vyučovací hodiny, motivaci, odborný obsah, metody a prostředky, učební pomůcky, možnou reflexi. Součástí přípravy jsou i úkoly k řešení, popřípadě správná řešení pro žáky a především metodický návod, jak vést vyučovací hodinu pro žáky se ŠVP.

Učitel pracuje i s realizací úkolů, které jsou obsahem „Pracovního sešitu“.

Označení vyučovací hodiny (číslem) má návaznost na „číslo“ úkolu v pracovním sešitě i číslo prezentace v MS PowerPoint, popřípadě programu pro interaktivní tabule „ActivInspire“.

Pracovní sešit je vytvořen pro potřeby žáků. Žák dostane k dispozici úkoly k řešení, Součástí je i správné řešení úkolů a způsob hodnocení.

Prezentace v MS PowerPoint

Jedná se o praktický doplněk a ukázkou prezentování vyučovací hodiny, včetně objasnění klíčových slov a procvičovací úkolů. Na prezentaci je odkaz v přípravě na hodinu

1 NÁVOD NA POUŽITÍ DEZINFEKČNÍHO PROSTŘEDKU

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- prohlubuje dovednost čtení, orientuje se v textu;
- najde požadovanou informaci v textu a uplatní ji v běžném životě;
- vyhledává informace z různých otevřených zdrojů;
- používá základního a aplikačního programového vybavení PC pro účely uplatnění v praxi i pro potřeby vzdělávání.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- učí se používat dezinfekční prostředek dle návodu;
- uvědomuje si důležitost dezinfekce pro hygienu;
- řídí se pokyny pro ochranu svého zdraví.

Základní pojmy – klíčová slova

Dezinfekce, ředění, neředění, Domestos 24H Plus, použití.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- individuální;
- skupinová.

Vyučovací metody:

- hlasité čtení;
- dialogické metody;
- práce s textem;
- brainstorming;
- názorně demonstrační – práce s interaktivní tabulí, názorná ukázka předmětu.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání):

Pro obor Pečovatelské práce – v odborných předmětech (základy pečovatelsví, epidemiologie, technologie úklidu). JČ – práce s textem.

Mezipředmětové vztahy – Matematika – příprava a ředění přípravku (např. práce s procenty, převod jednotek, poměry, kolik víček je 60ml, když 1 víčko= 5ml atd..).

Občanská výchova – Hygiena. Odborný výcvik – Dezinfekce při úklidu.

Průřezová témata – Člověk a životní prostředí, Informační a komunikační technologie.

Pomůcky:

Interaktivní tabule – program ActivInspire, (tablety), sešit, psací pomůcky, pracovní list, lepidlo, nůžky, papírové kartičky (proužky papíru), internet, tabule, fix, Domestos 24H Plus.

1.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Učitel seznámí žáky s cílem hodiny – Žák čte návod dezinfekčního prostředku, o jeho použití a vyhledá požadované informace v návodu. Učitel přinese a ukáže žákům láhev dezinfekčního prostředku Domestos 24 H Plus a zeptá se, zda někdy četli návod na použití.

DIAGNOSTIKA I (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Učitel napíše na tabuli slovo DEZINFEKČNÍ PROSTŘEDEK a žáci formou brainstormingu říkají, co vše je k těmto slovům napadá – hesla, názvy, krátké věty, informace.... Učitel jen zapisuje na tabuli, neopravuje, nekritizuje, neposuzuje.

VÝKLAD – expozice

Učitel řídí čtení úvodního odborného textu. Je vhodné vytisknout (PDF) a dát každému žákovi (do dvojice). Úvodní text je rozlišen barevně, pro pomalejší žáky černé písmo + text pokračuje modrým písmem pro rychlejší žáky. Text mohou přečíst (dle schopnosti žáků):

- samostatně potichu;
- střídají se postupně po jednotlivých větách nahlas;
- jeden žák (nebo učitel) přečte nahlas celý text.

Je možno přečíst celý text a plnit jen některé úkoly (podle úrovně žáků).

Pro H obory a schopnější žáky – přečíst úvodní text pouze jednou (nebo dát určitý čas na přečtení), pak žáci plní úkoly již bez vytištěného textu, pouze podle toho, co si zapamatovali.

FIXACE – Procvičování

Plnění jednotlivých úkolů, které vycházejí z úvodního textu – žáci mohou pracovat samostatně do pracovního listu, na tabletu, ale nejlépe zároveň hromadně na interaktivní tabuli – barevné označování textu, přesouvání slov a textu, vyhledávání jednotlivých slov a informací – žáci si v programu ActivInspire na interaktivní tabuli (tablet) ihned mohou zkontrolovat správnou odpověď. Je vhodné, aby učitel žákům neustále zdůrazňoval, že všechny odpovědi na otázky najdou žáci v úvodním textu – úkoly jsou zaměřené především na vyhledávání informací z textu. Pomalejší žáci plní úkoly z černého textu (odpovídají tomu úkoly 1 – 8). Rychlejší žáci si přidají úkoly z modrého textu (odpovídají úkoly 9 – 12).

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Učitel rozdává každému žákovi kartičku (proužek papíru). Žáci pracují již bez úvodního textu, každý žák napíše na kartičku (proužek papíru) jednu pro něj nejpodstatnější informaci, kterou si zapamatoval o uvedeném dezinfekčním prostředku. Učitel kartičky vybere zpět a zhodnotí, která informace se vyskytuje nejčastěji. Následuje vyhledání dezinfekčního prostředku na internetu, případně učitel předvede reálně uvedený přípravek Domestos 24H Plus, ukáže etiketu na obalu a předvede otevření uzávěru.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Pro Obor Pečovatelské práce – Žáci si úvodní text i vypracované úkoly vystříhnou a nalepí do sešitu.

Pro hodiny JČ – Učitel s žáky společně zhodnotí, které informace, hesla, krátké věty, které vytvořili v úvodu hodiny v braistormingu jsou obsaženy i v úvodním textu.

1.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

Domestos 24 H Plus.

ÚKOL Č. 2

b) z etikety na obalu dezinfekčního přípravku.

ÚKOL Č. 3

Domestos 24 H Plus je **pevný** čistící a dezinfekční přípravek, určený k čištění a dezinfekci **málo** znečištěných míst a zejména tam, kde se **nemohou** vyskytovat bakterie nebo plísňe.

ÚKOL Č. 4

c) 15 minut.

ÚKOL Č. 5

Přidám 120 ml přípravku Domestos 24H Plus do 5 l vody.

ÚKOL Č. 6

1 víčko = 15 ml.

ÚKOL Č. 7

Domestos 24 H Plus je **tekutý** čistící a **dezinfekční** přípravek, **určený** k **čištění** a dezinfekci silně **znečištěných** míst a **zejména** tam, kde se mohou vyskytovat **bakterie** nebo plísňe.

ÚKOL Č. 8

b/ Po umytí podlahy Domestosem 24H Plus se podlaha nemusí oplachovat.

ÚKOL Č. 9

Může se používat: **pracovní plocha, podlaha, kuchyňský odtok, záchodové mísy.**

Nemůže se používat: **barevné oblečení, nábytek, koberec, pochromovaný povrch, vlna.**

ÚKOL Č. 10

koupelna, odtoky	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
podlahy	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
koberec	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
záchodová mísa	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
pracovní plocha	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
pochromovaný povrch	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
barevné prádlo	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
kuchyň, odtoky	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT

ÚKOL Č. 11

a) NE, b) NE, c) ANO

ÚKOL Č. 12

Při rozlití postižené místo otřete a opláchněte důkladně čistou*vodou*.

Nepoužívejte na vlnu, hedvábí, barevné prádlo, syntetické tkaniny,*kůži*.

Po použití si umyjte*ruce*.

Nepoužívejte na smaltované nebo pokovované (pochromované / pozlacené)*povrchy*.

Dráždí oči a*kůži*!

Zabraňte kontaktu s textilií / nábytkem / koberci – může dojít k*poškození*.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

2 INZERÁTY

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- kriticky čte, myslí a rozhoduje se;
- zpracovává informace z textu, třídí informace a řeší problémy.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- rozvíjí komunikativní kompetence (schopnost umět se vyjadřovat, orientovat se v novinovém textu);
- rozvíjí sociálních kompetencí (umět sestavit vlastní inzerát, umět odpovědět na cizí inzerát v běžném životě).

Základní pojmy – klíčová slova

Inzerát, média, noviny.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- hromadná výuka ve třídě;
- samostatná práce žáků.

Vyučovací metody:

- samostatná práce s textem;
- skupinová práce – diskuse;
- kritické myšlení.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Občanská výchova, ICT.

Pomůcky

Pracovní list, sešit, noviny s inzeráty, tabule, fixy, magnety.

2.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Učitel seznámí žáky s cílem hodiny, vysvětlí žákům co je to inzerát, k čemu se používá.

Inzerát – krátký text či obraz, který je obvykle placený a je zveřejněný v nějakém médiu – např. v televizi, tisku, na internetu.

Inzeráty se používají běžně i v soukromém životě např. pro nabídku prodeje, koupě věcí denní potřeby, osobních služeb, k seznámení se s jinými osobami, pro vzájemnou výměnu předmětů, k náboru do sdružení či spolků, ale také k oznámení o sňatku, jubileu nebo úmrtí osoby apod.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Motivace – Učitel zahajuje vyučování: „Včera jsem četl AB inzerát noviny a do očí mi padl inzerát na.....“

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Učitel zjišťuje znalost žáků. Žáci mohou odpovídat buď formou brainstormingu, nebo je vhodné zvolit diskusi ve třídě. Učitel zahajuje diskusi např.:

Sháněl někdo z vás poslední dobou nějakou věc? Použil k tomu někdo z vás inzerát? Jak vypadá správný inzerát? Co vše má obsahovat inzerát, aby zájemce mohl odpovědět? Jaké druhy inzerátů můžeme v médiích najít?

VÝKLAD – expozice

Učitel rozdělí žáky do skupin (mohou pracovat i samostatně nebo v týmech po dvou). Každý žák má vlastní pracovní list, který je rozstříhán na jednotlivé inzeráty, a po přečtení žáci dle úkolů seřazují inzeráty do skupin, které učitel napíše viditelně na tabuli (PRODÁM, HLEDÁM, KOUPÍM, VYMĚNÍM, DARUJI, NABÍZÍM), dále žáci odpovídají na úkoly, které mohou vypracovávat do sešitů či přímo do pracovních listů.

FIXACE – Procvičování

Učitel se žáky diskutuje a kontroluje práci žáků. Jednotlivé inzeráty pak vyvolání žáci na tabuli rozdělují do skupin. Jako pomůcku je vhodné mít tisk, který obsahuje inzeráty, rychlejší žáci mohou dostat ještě úkoly navíc. Žáci si tak fixují získané informace.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Schopnost orientovat se v tisku, umět pochopit obsah inzerátů, najít diskriminující či podvodný inzerát. Schopnost sám inzerát napsat či na něj odpovědět. Navázat na učivo mohou žáci ve výuce ICT, kde si najdou inzeráty:

<https://www.inzeraty.cz/>

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Diskuse nad rozdělením inzerátů, hledání a zapisování společných závěrů na tabuli a do sešitů. Učitel provede celkové shrnutí vyučovací hodiny. Ohodnotí nejlépe pracující žáky či skupinu.

2.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL 1:

PRODÁM – 1, 4, 9, HLEDÁM – 6, 12, 13, 14, KOUPÍM – 8, VYMĚNÍM – 7, DARUJI – 2, 11, NABÍZÍM – 3, 10

ÚKOL 2:

Seřaď správně slova a zjisti, co je to inzerát.

Krátké oznámení, kterým oznamuji, co kupuji, hledám, nabízím, prodávám nebo vyměňuji.

(Ize slovesa prohodit, přičemž věta musí dávat smysl)

ÚKOL 3:

Každý žák vytvoří svůj vlastní inzerát.

3 PŘÍSLOVÍ – PEXESO

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- zařadí téma do širší souvislosti (ústní lidová slovesnost);
- doplní slova do křížovky podle nápodědy;
- uvědomí si základní rysy literárního útvaru přísloví;
- propojí obraz a text při hraní pexesa;
- ověří si znalost přísloví tím, že je vyhledá;
- přiřadí obrazné vyjádření k reálné situaci.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- vnímá téma v širším kontextu, abstrahuje;
- uvědomí si hodnotu lidové moudrosti;
- spolupracuje se spolužáky při řešení problémových úkolů;
- prohlubuje schopnost diskutovat podle pravidel.

Základní pojmy – klíčová slova

Přísloví, ústní lidová slovesnost, obrazné vyjádření, ponaučení, životní moudrost, přirovnání, pexeso, křížovka.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- individuální
- skupinová

Vyučovací metody:

- samostatná práce s pracovním listem;
- skupinová práce – pexeso;
- diskuse.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Rozvíjí vnímání obrazných vyjádření ve vztahu k reáliím oboru.

Pomůcky

Tabule, zalaminované pexeso, pracovní list.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

3.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Na začátku hodiny učitel promítne/nakreslí na tabuli křížovku, kterou mají žáci natištěnou v pracovním listě.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

ÚKOL Č. 1

Při společné kontrole se učitel ptá, co který řádek představuje a žáci spontánně odpovídají – zapisuje současně na tabuli názvy útvarů lidové slovesnosti (probráno už v 1. ročníku):

- Pec nám (spadla) = lidová písnička, která je návodem k určitému jednání (poláme se pec – zavolat pecaře – když není – kominíka....., je možné uvést i další příklad, např. Čížečku, čížečku, návod k pěstování rostlin).
- Žili, byli bratři (tři) – pohádka.
- Za krále bojují (rytíři) – pověst, vzor ctností.
- Leze, leze po železe...(hádanka, rozvoj myšlení), hloupý (Honza) – lidový hrdina.

Učitel dá názvy do rámečku a nad ně napíše Ústní lidová slovesnost.

Učitel tedy zdůrazní, že tématem dnešní hodiny jsou přísloví – a že přísloví jsou částí ústní lidové slovesnosti.

VÝKLAD – expozice

ÚKOL Č. 2

Žáci si podle zadání doplní tabulku, s učitelem projdou společně propojení částí zápisu a poté si jej zdatnější zapíší/méně zdatní nalepí do sešitu.

FIXACE – Procvičování

ÚKOL Č. 3 – Pexeso

Žáci jsou rozděleni do skupin po 3 – 4. Do každé skupiny dostanou zalaminované dílky pexesa. Vyhledávají dvojice obrázků + text, které dohromady tvoří přísloví. Zdatnější soutěží jako u klasického pexesa, méně zdatní hledají společně a radí si navzájem. Rozhodnutí je na nich.

Učitel chodí mezi skupinami a kde je třeba poposune, napoví (klíčové slovo) tak, aby žádná skupina nestagnovala a žáci měli ze hry radost. 10–15 min. dle situace, žáci nemusí najít všechna přísloví, důležité je, aby si uvědomili alespoň některá.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

ÚKOL Č. 4

Během určeného času (5 – 10 min podle situace) se snaží děti ve skupině vyhledat význam k nalezeným příslovím z pexesa. Učitel opět obchází, účastní se diskuse, může lehce napovědět. Po uplynutí určené doby si mohou skupiny vzájemně ověřit, k čemu dospěly.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Učitel vyzve žáky, aby znovu zopakovali některý ze čtyř hlavních znaků přísloví (viz výklad, učitel může příležitostně připomínat i v rámci své intervence při fixaci a aplikaci).

Další hledání přísloví apod. podle zbývajících času.

3.2 PŘÍLOHY

PEXESO

	jaro nedělá.		nejvíc kejhá.
Mezi slepými		Bez práce	
	dokud je žhavé!	Hlad je nejlepší	
	jednou řež!		než holub na střeše.
Pro dobrotu na			chodí bosa.

Zdroje obrázků:

<http://www.i-creative.cz/2012/09/18/vlastovky/>

<http://zena-in.cz/clanek/muj-detsky-sen-krasne-dlouhe-vlasy>

https://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1clav_I.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

<http://souvrapice.cz/uchazec/prehled-oboru/kucharske-prace/>
<https://www.menicka.cz/2995-potrefena-husa-.html>
<https://www.hracky-4kids.cz/plysova-husa-32-cm>
<http://www.pekarstvifiala.cz/kolace.php>
<https://pixabay.com/cs/kov%C3%A1%C5%99-okupace-profese-pr%C3%A1ce-23791/>
http://www.ifantazie.cz/produkt/25809493_dzban-na-vodu-burano-1-5l-modry
<https://finmag.penize.cz/penize/289261-jukos-versus-rusko-lepsi-dve-miliardy-dolaru-v-hrsti-nezpadesat-na-strese>
<https://nakovarne.webnode.cz/>
<http://www.agusen.cz/includes/templates/agusen/images/sketch/mereni.png>
http://www.joker-polsko.cz/?38,cz_krasna-zahradni-postava-zebrak-a-141-

3.3 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

1.			S	P	A	D	L	A
2.			T	Ř	I			
3.	R	Y	T	Í	Ř	I		
4.		P	Í	S	N	Ě		
5.			K	L	Í	Č		
6.			H	O	N	Z	A	
7.		P	O	V	Ě	S	T	
8.	P	A	N	Í				

ÚKOL Č. 2

Když mám hlad, sním i to, co bych jinak hodil na kompost. <i>Hlad je nejlepší kuchař.</i>
Někdy se snažím udělat dobrou věc, ale nikdo to neocení. <i>Za dobrotu na žebrotu.</i>
Je lepší dostat aspoň malou kytičku, než snít o veliké kytici, kterou nikdy nedostanu. <i>Lepší vrabec v hrsti než holub na střeše.</i>
Posekej trávu, dokud je nízká. Pak už to půjde špatně. <i>Kuj železo, dokud je žhavé.</i>
Když poznám alespoň pár rostlin, jsem chytřejší než ti, kteří nepoznají žádnou. <i>Jednooký mezi slepými králem.</i>
Než začnu řezat větve, musím si to pořádně rozmyslet. <i>Dvakrát měř, jednou řež.</i>
Když se nebudu starat o záhony, nic mi na nich nevyroste. <i>Bez práce nejsou koláče.</i>
Ten, komu se urodilo nejvíc jablek, nařiká, jak málo je letos jablek. <i>Potrefená husa nejvíc kejhá.</i>
Traktorista, který zoral pole všem sousedům, má sám pole nezorané. <i>Kovářova kobyla chodí bosa.</i>

4 MĚSTO PROSTĚJOV

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- prohlubuje vědomost čtení;
- se orientuje v textu;
- získává požadovanou informaci;
- vyhledává informace z dalších zdrojů.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- si vytváří pozitivní přístup k získávání informací o prostředí (městě), ve kterém žije;
- rozvíjí a rozšiřuje své znalosti o daném regionu;
- ví základní informace o svém okresním městě;
- umí vyhledat další potřebné informace.

Základní pojmy – klíčová slova

Město Prostějov, základní údaje, historie, kultura, turistické zajímavosti, Jiří Wolker.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- hromadné vyučování;
- samostatná práce.

Vyučovací metody:

- slovní monologické, dialogické (diskuse);
- čtení s předvídáním podle klíčových slov;
- ANO – NE;
- názorně demonstrační (scénka – průvodce).

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Dochází k propojení základních znalostí z občanské výchovy, českého jazyka, dějepisu, zeměpisu se znalostmi získanými z běžného života. Žák si uvědomí, že je důležité znát alespoň základní informace o místě, kde žije.

Pomůcky

Psací potřeby, článek, pracovní sešit, dataprojektor, prezentace, internet.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

4.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Učitel zahájí vyučovací hodinu napsáním klíčových slov na tabuli, případně promítne klíčová slova pomocí prezentace. Vysvětlí žákům, že jejich úkolem je na základě těchto slov odhadnout, co bude námětem textu, se kterým budou později pracovat. Své domněnky žáci napíší stručně do pracovního sešitu. Po té, každý žák přečte svoji odpověď a společně je v diskusi vyhodnotí.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Učitel navazuje na znalosti z předchozích hodin. Pokládá žákům otázky:

Které je naše okresní město? Znáš kraje v ČR? Ve kterém kraji žijeme? Co je to region? Co víš o našem městě? Vysvětlí pojem vlastenectví apod.

VÝKLAD – metoda výkladu

Učitel rozdává žákům text a přejde ke čtení článku. Žáci čtou postupně nahlas po částech celý článek. Potom ještě dostanou prostor, aby si článek přečetli samostatně. Učitel zdůrazní, že důležité informace jsou zvýrazněné tučným písmem.

Prostějov je statutární město Olomouckého kraje.

Prostějov se nachází 17 km od Olomouce na **západním okraji Hané**. Na okraji města protékají říčky **Hloučela a Romže**.

Historie:

První zmínka o vsi Prostějov pochází ze 12. století. O dvě století později se Prostějov stal významným trhovím městem. V 15. století město pod vládou Perštejnů zaznamenalo významný rozvoj a roku 1527 byla tiskárnou Kašpara Aorga vytištěna **první kniha na Moravě**.

V polovině 17. století došlo k prudkému rozvoji **potravinářského, textilního a oděvního průmyslu**, v roce 1858 byla v Prostějově založena první česká konfekční továrna bratří Mandlů, což do města přilákalo nové obyvatele. V 60. letech 19. století byla do Prostějova přivedena **železnice**, a došlo tak propojení města **s Brnem a Olomoucí**, což napomohlo jeho dalšímu rozvoji.

Základní údaje

Rozloha: 39,04 km²

Počet obyvatel: 44 330

Kraj: Olomoucký

Za první světové války došlo v roce **1917** k hladovým bouřím před budovou Okresního hejtmanství. Nezkušené vojenské jednotky z Olomouce nezvládly situaci a střílely do davu. Na památku události **byl po válce postaven Pomník padlých hrdinů** a celé náměstí bylo přejmenováno na náměstí Padlých hrdinů. Po vzniku Československa pokračoval hospodářský i kulturní rozvoj města.

V roce 1953 došlo v Prostějově k jednomu z prvních protestů proti komunistickému režimu poté, co byla z hlavního náměstí odstraněna socha Tomáše Garrigue Masaryka.

V současné době je Prostějov významným centrem textilního, strojírenského a potravinářského průmyslu. Historické jádro města se stalo v roce **1990 městskou památkovou zónou**.

Turistické zajímavosti a kulturní akce:

Významným kulturním centrem Prostějova je **Národní dům**, který patří mezi architektonické dominanty města. V centru města se nachází nová radnice s orlojem. Turistickým cílem je **prostějovský zámek na Pernštýnském náměstí**.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Zdroj: Wikimedia Commons, Pernak

V současné době je Prostějov městem poetických festivalů, divadelního života i městem sportu. V červnu se zde koná **Wolkerův Prostějov** – celostátní festival poezie založený v roce 1957. Festival nese **jméno básníka a prostějovského rodáka Jiřího Wolkeru**. Festival je celostátní přehlídkou recitátorů – sólistů a divadel poezie. Město a jeho okolí je **ideálním místem pro cykloturistiku**. Prostějovem navíc prochází i **mezinárodní cyklotrasa „Jantarová stezka“**.

Zdroj: <https://www.aktualne.cz/wiki/geografie/staty--a--mesta/prostejov>

FIXACE – procvičování učiva

Žáci samostatně zpracují úkoly v pracovním sešitě. Slabším žákům učitel pomáhá. Závěrem jednotlivé úkoly společně vyhodnotí.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Učitel naváže na další úkol v pracovním sešitě, kdy si žáci mají „zahrát“ na průvodce městem. Jejich úkolem je shrnout základní informace o městě Prostějov, které by řekli turistům, které by chtěli zaujmout a seznámit je s městem.

V úkolu „pro chytré hlavičky“ mají zjistit další zajímavosti o našem městě, případně o obci, kde bydlí, nebo jiných zajímavých míst v okolí. Zde je možné využít připojení k internetu nebo zadat domácí úkol na další hodinu.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Učitel zhodnotí vyučovací hodinu, pochválí snaživé žáky a zeptá se, jak se jim hodina líbila.

4.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

Počet obyvatel Prostějova je 43 430.	ANO	NE
První zmínka o obci Prostějov pochází z 15. století.	ANO	NE
Na okraji města protéká říčka Romže.	ANO	NE
Železnice propojila Prostějov s městy Brno a Přerov.	ANO	NE
Významným kulturním centrem je Národní dům.	ANO	NE
Turistickým cílem je Wolkerův Prostějov.	ANO	NE
Město a jeho okolí nejsou ideálním místem pro cykloturistiku.	ANO	NE

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 2

Doplň následující věty

Prostějov je *statutární město Olomouckého kraje*.

Prostějov se nachází na *západním okraji Hané*.

Městem protékají *řčky Hloučela a Romže*.

Ze 12. století pochází *první zmínka o vsi Prostějov*.

Železnice propojila město s *Brnem a Olomoucí*.

Na památku události z r. 1917 byl po válce postaven *Pomník padlých hrdinů*.

Historické jádro města se stalo *v roce 1990 městskou památkovou zónou*.

Jiří Wolker je *básník a prostějovský rodák*.

Mezinárodní cyklotrasa se nazývá „*Jantarová stezka*“.

Rozloha města je *39,04 km²*.

ÚKOL Č. 3

Odpověď je individuální.

ÚKOL Č. 4

Odpovědi mohou být individuální.

Například viz prezentace:

- *je statutární město Olomouckého kraje, nachází se 17 km od Olomouce*
- *Rozloha: 39,04 km², počet obyvatel: 44 330*
- *Turistické cíle: Národní dům, prostějovský zámek na Pernštýnském náměstí, historické jádro města, pomník na náměstí Padlých hrdinů*
- *je městem poetických festivalů, divadelního života i městem sportu. V červnu se zde koná Wolkerův Prostějov – celostátní festival poezie*
- *město a jeho okolí je ideálním místem pro cykloturistiku, Prostějovem navíc prochází i mezinárodní cyklotrasa „Jantarová stezka“*

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Odpověď je individuální.

5 WIKIPEDIE

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- prohlubuje vědomost čtení;
- se orientuje v textu;
- vyhledává informace z dalších zdrojů;
- rozumí čtenému textu a získává požadované informace.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- si vytváří pozitivní přístup k získávání informací z čteného textu;
- získává, rozvíjí a rozšiřuje své znalosti k dané problematice;
- dokáže vyhledat další potřebné informace;
- rozvíjí svoji čtenářskou gramotnost.

Základní pojmy – klíčová slova

Wikipedie, encyklopedie, informace, článek, autorská práva, slovník, lexikon.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- hromadné vyučování (skupinová práce);
- samostatná práce (individuální).

Vyučovací metody:

- slovní monologické, dialogické (diskuse);
- brainstorming;
- tiché čtení;
- metoda I.N.S.E.R.T.;
- metoda názorně demonstrační – projekce statická a dynamická.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Dochází k propojení základních znalostí z českého jazyka, předmětu práce s počítačem a dalších všeobecně vzdělávacích předmětů se znalostmi a zkušenostmi získanými z běžného života. Žák si uvědomí, že je důležité umět si vyhledat potřebné informace a získat základní informace k dané problematice z různých zdrojů – internet, slovníky, encyklopedie apod.

Pomůcky

Psací potřeby, článek, pracovní sešit, dataprojektor, prezentace, internet.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

5.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Učitel zahájí vyučovací hodinu vyprávěním, jak potřebuje získat informace ke své cestě na vysněnou dovolenou. Chce se vypravit pouze s rodinou a známými bez zprostředkování cestovní kanceláře, ale současně chce poznat všechna zajímavá místa a neutracet zbytečně peníze. Chce se předem dobře připravit, aby se vyhnul problémům během cesty. Potřebuje tak, získat co nejvíce informace k této cestě.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Metoda: brainstorming

Učitel znovu zopakuje svůj problém, kdy potřebuje získat co nejvíce informací ke své cestě na vysněnou dovolenou. Položí žákům otázku, kde může získat tyto potřebné informace.

Žáci v rámci skupiny říkají své nápady, které učitel zapisuje na tabuli. Nechává žákům volnost, zapisuje všechny nápady, které nijak nehodnotí. Snaží se o vytvoření příjemné atmosféry. Po fázi vymýšlení přijde na řadu výběr nejlepších nápadů ze všech zapsaných. Žáci o těchto možnostech společně diskutují a rozvádí je společně s učitelem.

Závěrem učitel zdůrazní, že tímto způsobem lze získávat z těchto zdrojů různé informace k běžným situacím v každodenním životě.

VÝKLAD – expozice

Učitel rozdává žákům text a přejdou ke čtení článku, viz pracovní sešit (text s tabulkou). Učitel žákům vysvětlí, co mají dělat. Již při prvním tichém čtení si žák v textu dělá značky. Fajfkou označí informaci, kterou už věděl, + označí informaci, která je pro něho nová, ? označí informaci, které nerozumí nebo by se chtěl dozvědět více. Učitel zdůrazní, že není nutné označit každou informaci (větu).

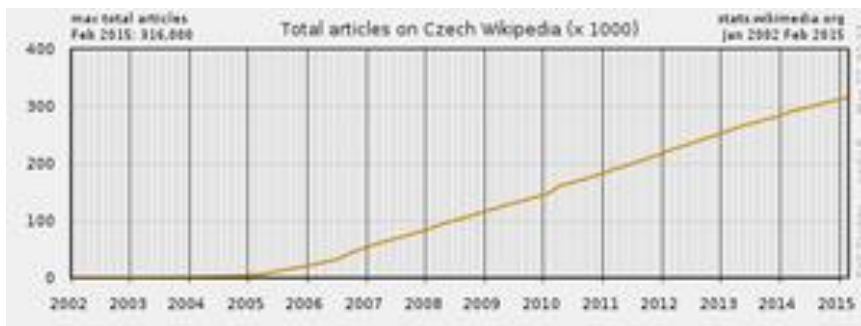
Po přečtení textu a označení informací prodiskutují žáci své značky se spolužáky a učitelem. Zhodnotí, jaké značky použili, kde je mají stejné, zda věděli stejné informace a co by se chtěli ještě dozvědět, případně proč.

Česká Wikipedie

Česká Wikipedie je českojazyčná verze Wikipedie, mezinárodní internetové encyklopedie s otevřeným obsahem, na jejíž tvorbě spolupracují dobrovolní přispěvatelé z celého světa. Celý projekt včetně české části provozuje nadace Wikimedia Foundation založená podle zákonů státu Florida (USA). Na tvorbě české Wikipedie se cca 10 % podílejí i lidé ovládající češtinu žijící mimo Česko. Česká verze je podle počtu článků 26 na světě, v pořadí z více než 290 existujících jazykových verzí. Je také pátou největší verzí psanou ve slovanském jazyce (po ruské, polské, ukrajinské a srbochorvatské). V prvním čtvrtletí roku 2016 na ni denně přicházelo v průměru 2 393 573 dotazů.

Wikipedie vznikla 15. ledna 2001. Česká verze byla spuštěna 3. května 2002.

Graf vývoje počtu článků od roku 2002

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
 MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Počet a objem článků

V lednu 2018 měla česká Wikipedie přes 396 000 článků. Od první poloviny roku 2007 tempo růstu české verze Wikipedie sice výrazně pokleslo, avšak dosažené absolutní počty článků překonávaly nové mezníky. Teprve 19. června 2008 krátce před půlnocí se ovšem česká Wikipedie přehoupla přes hranici 100 000 článků. Palčivým problémem české Wikipedie je také soustavné porušování autorských práv nemalým počtem přispěvatelů, což neúměrně zatěžuje správce, kteří se snaží texty porušující autorská práva odstranit, a celkově snižuje věrohodnost Wikipedie.

Diplom a čokoládový notebook, které obdržela česká Wikipedie za své vítězství v hlasování veřejnosti v kategorii Projekt roku ankety Czech Open Source 2010.

Zdroj: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Czech_Open_Source_2010_Wikipedia_Plaque.jpg

Encyklopedie

Encyklopedie je strukturované, zpravidla objemné dílo, které se pokouší zevrubně představit lidské poznání týkající se jednoho, více, anebo všech oborů. Encyklopedie je specifický druh slovníku, jde o naučný slovník, a jeho hesla mohou být řazena různými způsoby. Některé encyklopedie jsou tedy řazeny abecedně, jiné tematicky.

Slovník

Slovník (někdy též lexikon) je nejčastěji abecedně řazený seznam slovní zásoby, vysvětlující slova z různých hledisek. Ve většině slovníků jsou slova zachycena pouze ve svém základním tvaru. Vyskytují se tradičně nejčastěji v knižní podobě (např. Slovník spisovné češtiny). V poslední době se však objevují i digitální slovníky, dostupné na CD nebo na internetu.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Česká_Wikipedie

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Encyklopedie>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Slovník>

FIXACE – Procvičování

Učitel vyzve žáky, aby si prohlédli tabulku INSERT v pracovním sešitě. Žáci samostatně z úvodního textu do každého sloupce v tabulce INSERT vyberou informace, které jsou pro ně důležité a zapíší je. Informace napsané ve sloupci s ?, je možné ještě doplnit výkladem učitele, případně je vyhledat na internetu. Slabším žákům učitel pomáhá. Závěrem jednotlivé úkoly společně vyhodnotí.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Učitel vyzve žáky, aby do pracovního sešitu zapsali možnosti, kde a jak můžeme získávat potřebné informace např. k cestě na dovolenou. Po zpracování úkolů mohou dobrovolníci svůj zápis přečíst nahlas. Společně po té žáci s učitelem porovnají své odpovědi s tím, co bylo napsáno na tabuli v úvodu hodiny (brainstorming). Zhodnotí, zda získali nové informace, co přibýlo apod.

Zde může učitel využít prezentaci a shrnout základní pojmy (informace), získané v této vyučovací hodině z předloženého článku.

Následuje úkol „pro chytré hlavičky“, kde mají žáci vyhledat potřebné informace k místu, které by chtěli navštívit a heslovitě je zapsat do pracovního sešitu. Ty nejdůležitější získané informace podtrhnou. Zde je nutné využít připojení k internetu nebo si připravit do výuky encyklopedie, atlasy apod.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Učitel zhodnotí vyučovací hodinu, pochválí snaživé žáky a zeptá se, jestli je probírané učivo a zpracování textu zaujalo, případně co by chtěli dělat příště.

5.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

Záleží na jednotlivých žácích, jaké informace (věty) vyberou.

ÚKOL Č. 2

Odpovědi porovnáme s těmi, které žáci uváděli v úvodu hodiny a učitel je zapisoval na tabuli – brainstorming. Učitel porovná a diskutuje se žáky.

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Záleží, co si žáci zvolí, případně jim učitel vybere.

KONTROLNÍ OTÁZKY

Co je to wikipedie, encyklopedie a slovník?

Wikipedie je mezinárodní internetová encyklopedie s otevřeným obsahem.

Encyklopedie je strukturované, zpravidla objemné dílo, které se pokouší zevrubně představit lidské poznání týkající se jednoho, více, anebo všech oborů.

Slovník (někdy též lexikon) je nejčastěji abecedně řazený seznam slovní zásoby, vysvětlující slova z různých hledisek.

Jaký je mezi nimi rozdíl?

Viz předchozí odpověď interpretovaná žáky.

6 FAKE

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- se orientuje ve stylech a zaměřeních „fake“;
- umí odpovědět na otázky „kde, co a jak“ ve vztahu k pojmu „fake“.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- získá impuls k samostatnému zamyšlení nad informacemi, které jsou mu předkládány v médiích, zvláště na sociálních sítích;
- si uvědomuje potřebu kritického zhodnocení zdrojů jako prevence unáhlených závěrů a potažmo šíření pomluvy i v běžném životě.

Základní pojmy – klíčová slova

Fake, lajkovat, emoce, mystifikace, widget.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- práce ve dvojicích;
- hromadná výuka;
- samostatná práce.

Vyučovací metody:

- práce s textem, kritické myšlení;
- brainstorming;
- řízené čtení četba, vyhledávání informací v textu podle zadání;
- zápis, hodnocení, diskuse ve dvojici;
- společný zápis a porovnání poznatků na tabuli, diskuse.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Téma je fenomén dnešní doby – „fake“. Informace z této oblasti jsou důležité pro žáky nejrozličnějších oborů. Téma je také součástí mediální výchovy a vztahuje se k předmětům OBN, IKT a je velmi úzce spojené s praktickým životem zejména mladých lidí.

Pomůcky

Internet, kopie textů, pracovní list, PC, projektor, tabule, 2 fixy různé barvy.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

6.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Seznámení s cílem hodiny – využití prostoru (internet), který je žákům velice blízký a který je často jediným prostředím, které žáci využívají. Využití základních znalostí o pojmu, které mají. Upozornění na kyberšikanu. Téma jim není cizí.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Výše uvedené je současně diagnostikou dosavadních znalostí žáků k tématu. Předpoklad je, že slova v zásadě znají, jen si potřebují jejich význam upřesnit a uvědomit si souvislost.

Podle úrovně žáků může číst učitel a žáci ho sledují, nebo se při čtení střídají. Pak učitel upozorní na členění textu, tak aby se v něm žáci lépe orientovali a usnadnilo jim to následnou práci. Zadávající upozorní na strukturu otázek, která napomáhá vyhledávání v textu (u pokročilejších žáků, toto není nutné). Poté následuje samostatná práce žáků s případnou pomocí učitele.

V první části využijeme metodu kritického myšlení. Dále žáci formou brainstormingu vyjmenovávají pojmy, které je v souvislosti s „fejky“ napadají. Vyučující je zapisuje na tabuli. V druhé části o pojmech diskutují pod vedením učitele. Součástí úvodní diagnostiky je i vysvětlení slov, kterým by žáci nemuseli rozumět. Žáci dostanou úkol označovat v textu slova, kterým nerozumí. Společně s učitelem, pak hledají jejich význam. Pokud je text zároveň promítán, je dobré v něm slova označovat a umožnit tak žákům snazší orientaci v textu.

VÝKLAD – metoda výkladu

Žáci znovu čtou text, je dobré upozornit, že nyní už mají vnímat text jako celek (mohou mít dojem, že se s textem seznámili při vyhledávání slov, kterým nerozumí).

Podle úrovně žáků může číst učitel a žáci ho sledují, nebo se při čtení střídají. Pak učitel upozorní na členění textu, tak aby se v něm žáci lépe orientovali a usnadnilo jim to následnou práci. Zadávající upozorní na strukturu otázek, která napomáhá vyhledávání v textu (u pokročilejších žáků, toto není nutné) Poté následuje samostatná práce žáků s případnou pomocí učitele.

FIXACE – procvičování učiva

Společná práce s odpověďmi v pracovním sešitě. Shrnutí nových poznatků a diskuze k tématu, upozornění na praktické využití.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Získané znalosti jsou použitelné v praktickém životě. Žáci této věkové kategorie tráví velkou část volného času na internetu a přes něj komunikují se svými přáteli. Je důležité, aby si uvědomili, že ne všechny informace jsou pravdivé a byli si vědomi snadnosti, s jakou mohou nepravdivé informace šířit.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

V závěru vyplní žáci odpovědi v krátkém testu. Ověří si své znalosti a utvrdí je. Poté hodnotí jednotlivé části zadání (vyhodnocují složitost zadání, jeho pochopitelnost). Vybírají informace, které už znali a které pro ně byly nové. Společně hledání příčin neúspěchu.

6.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

Jaké informace můžeme získat o autorovi „fejků“? *Žádné.*

Je možné informace nějak ověřit (najdeme je i na jiných místech)? *Nelze ověřit.*

Jak je měřena popularita „fejků“? *Pomocí lajků na Facebooku.*

Čím „fejk“ nejčastěji poutá pozornost? *Titulkem, který slibuje šokující odhalení.*

ÚKOL Č. 2

Vyvolává jazyk „fejků“ emoce? *ANO/NE*

Jsou v textech „fejků“ používána pozitivně zabarvená slova? *ANO/NE*

Oslovuje autor čtenáře? *ANO/NE*

Je autor za svá tvrzení odpovědný? *ANO/NE*

KONTROLNÍ OTÁZKY

- Z jakého jazyka pochází slovo „fejk“?
Pochází z angličtiny.
- Kde se s „fejky“ můžeme nejčastěji setkat?
Na sociálních sítích.
- Je možné dohledat autora textu „fejků“?
Autor je neznámý, nelze ho dohledat.
- Čím „fejky“ přitahují pozornost čtenářů?
Lákají nečekanými a šokujícími informacemi.
- Jsou informace „fejků“ pravdivé?
Nejsou pravdivé.

Použité zdroje ve vyučovací hodině:

https://it-slovník.cz/pojem/fake/?utm_source=cp&utm_medium=link&utm_campaign=cp

https://www.jsns.cz/nove/projekty/medialni-vzdelavani/bulletin-mv/fake-news/analyza_fake_news.pdf (upraveno)

7 CHARAKTERISTIKA KAMARÁDA

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- se orientuje v textu;
- zpracovává informace, analyzuje text;
- porozumí textu a interpretuje jej;
- rozlišuje konkrétní společné a rozdílné rysy dvou nebo více srovnávaných jevů;
- zobecňuje nebo konkretizuje.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- všímá si lidského chování, vlastností, vzhledu;
- rozlišuje kladné a záporné vlastnosti, charakterizuje kamaráda.

Základní pojmy – klíčová slova

Kamarádi, chování, vzhled, pozitivní vlastnosti, negativní vlastnosti.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- individuální;
- skupinová;
- práce ve dvojicích.

Vyučovací metody:

- hlasité čtení, dialogické metody;
- grafické zpracování textu, grafický organizátor Vennův diagram;
- písemná práce, práce s textem;
- dramatizace.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

JČ – práce s textem, zpracování informací, interpretace textu, charakteristika.

ON – Osobnost člověka, vlastnosti člověka, chování, tolerance.

Průřezová témata – Občan v demokratické společnosti.

Pomůcky

Pracovní sešit, psací pomůcky, internet.

7.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Hra – učitel (dobrovolník, schopnější žák) popíše vzhled a chování určitého žáka ve třídě, ostatní hádají, o koho jde.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Učitel postupně vyvolává žáky a ti říkají svou jednu kladnou a jednu zápornou vlastnost.

VÝKLAD – metoda výkladu

Učitel žákům rozdá pracovní sešit, každý žák čte postupně hlasitě jednu větu z úvodního textu. (popříp. učitel přečte nejprve sám).

FIXACE – procvičování učiva

Učivo procvičují žáci v pracovním sešitě.

Úkol č. 1 – žáci pomocí grafického organizátoru (Vennův diagram) vypisují z úvodního textu stejné a rozdílné informace (vlastnosti) o dvou postavách. Do překrývajících se částí – zapisují vše, co mají společného a do zbývajících částí – v čem se liší. Své výtvary ukáží před třídou, učitel okomentuje, ověří správnost, poradí, kde v textu hledat apod.

Úkol č. 2 – žáci si do pracovního sešitu písemně udělají pouze poznámky a nahlas svými slovy z paměti říkají, co si zapamatovali o vzhledu a chování vybrané postavy z úvodního textu.

Následně žáci plní úkol č. 3. Žáci si ve dvojicích zkontrolují, při případných nejasnostech učitel poradí.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Žáci vypracují úkol č. 4. Ve dvojicích pak dramatizaci konkrétní vlastnosti předvedou.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

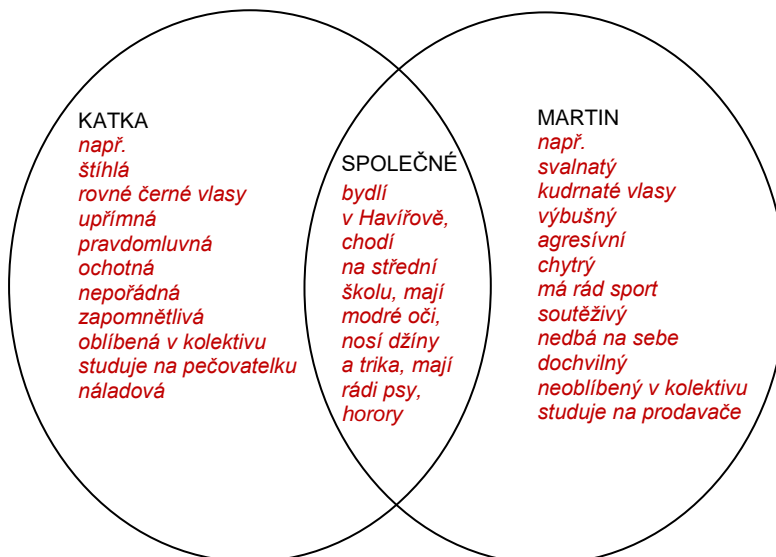
Žáci kreslí obrázek podle popisu v úvodním textu úkol č. 5, obrázky se pak vystaví na nástěnce. Schopnější žáci plní úkol pro chytré hlavičky.

7.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

Co vše mají Katka a Martin společného?

ÚKOL Č. 2

Odpovědi vycházejí z textu v pracovním sešitě a mohou se u jednotlivých žáků drobně lišit.

ÚKOL Č. 3

Vždy říká to, co si myslí. – upřímná.

Když vidí, že má někdo problém, snaží se mu pomoci. – ochotná.

Všude chodí včas. – dochvilná.

Reaguje přehnaně, vzteká se. – výbušný.

Pere se kvůli maličkostem. – agresivní.

Nebojí se žádné práce. – pracovitý.

Nebaví ji uklízet a pomáhat. – líná.

Dobře se učí a všemu hned porozumí. – chytrý.

ÚKOL Č. 4 - 5

Odpovědi vycházejí z textu v pracovním sešitě a mohou se u jednotlivých žáků drobně lišit.

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Odpovědi jsou individuální.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzděláváníMINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

8 IBUPROFEN AL 400

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- prohlubuje dovednost čtení;
- se orientuje v textu;
- získává a zpracovává z textu informace;
- shrnuje informace a názory do výrazů, které popisují dané téma.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- orientuje se v příbalovém letáku léku Ibuprofen AL 400;
- ví, k čemu je vhodný Ibuprofen AL 400 a kdo ho může užívat;
- umí zjistit dávkování.

Základní pojmy – klíčová slova

Ibuprofen AL 400, protizánětlivý, léčivý, bolest, horečka, chřipka, užívání léku.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- skupinová;
- individuální.

Vyučovací metody:

- brainstorming (upravený);
- hlasité čtení;
- tiché čtení;
- metoda pětilístku.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

JČ – práce s textem, zpracování informací, dovednost stručně a výstižně informace shrnout, vybrat to nejpodstatnější.

Odborný předmět – Základy pečovatelské práce, Zdravověda.

ON – Zdraví a nemoc, Léky.

Výchova ke zdraví.

Pomůcky

Pracovní sešit, psací pomůcky, kartičky papíru, internet, krabička léku IBUPROFEN AL 400.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

8.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Učitel zahájí hodinu vyprávěním o nemoci svého dítěte, které mělo zvýšenou teplotu, bolela jej hlava, zub apod. Doma měli jen lék Ibuprofen AL 400. Z příbalového letáku bylo nutné zjistit, zda je tento lék vhodný a jak jej užívat.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Metoda: brainstorming (upravená)

Učitel ukáže krabičku a příbalový leták léku Ibuprofen AL 400, rozdá proužky papíru a na pokyn žáci napíší větu, která je napadne, když vidí tento lék. Dobrovolníci mohou své věty přečíst.

VÝKLAD – metoda výkladu

Učitel žákům rozdá vytištěný text. Žáci čtou hlasitě text, každý 1 větu.

FIXACE – procvičování učiva

Žáci odpovídají na otázky v pracovním sešitě. Společně s učitelem zkontrolují správné odpovědi.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Učitel vysvětlí žákům metodu pětilístku, žáci vyplní svůj pětilístek v pracovním sešitě.

Metoda PĚTILÍSTEK

Podstatou metody PĚTILÍSTEK je dovednost shrnout stručně nějaké téma, názor, svůj postoj. Pětilístek je pětiřádková aktivita, která vyžaduje slučování informací a názorů do stručných výrazů, které popisují dané téma. Každý žák píše sám podle sebe, ale nehodnotí se, co je a co není tzv. špatné – cílem je umožnit žákovi vyjádřit vlastní pochopení problematiky.

- **První řádek** tvoří jednoslovné téma, námět, název – podstatné jméno.
- **Druhý řádek** obsahuje dvouslovný popis námětu, jeho podstatných vlastností, jak je vidí žák (odpověď na otázku, jaký je námět) – dvě přídavná jména.
- **Třetí řádek** je sestaven ze tří slov vyjadřujících dějovou složku námětu – co téma dělá nebo co se s ním děje – tři slovesa.
- **Čtvrtý řádek** představuje věta o čtyřech slovech vztahující se k námětu.
- **Poslední řádek** uvádí jednoslovné synonymum, které rekapituluje, opět formuluje podstatu námětu.

IBUPROFEN AL 400

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Žáci jednotlivě přečtou svůj pětilístek, příp. ho okomentují, proč právě použili tato slova, výrazy.

8.1 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

<i>Ibuprofen AL 400 se používá při bolestech hlavy.</i>	<u>ANO</u>	<u>NE</u>
<i>Pokud se zhorší příznaky onemocnění, není potřeba vyhledat lékaře. ...</i>	<u>ANO</u>	<u>NE</u>
<i>Mohu dát Ibuprofen AL 400 pětiletému dítěti na bolest zubu?</i>	<u>ANO</u>	<u>NE</u>
<i>Bez porady s lékařem je možné užívat Ibuprofen AL 400 víc než týden.</i>	<u>ANO</u>	<u>NE</u>
<i>Maximální denní dávka je pro dospělé 5 tablet Ibuprofenu AL 400</i>	<u>ANO</u>	<u>NE</u>

ÚKOL Č. 2

Kolik tablet Ibuprofenu AL 400 max. denně si může vzít osmileté dítě?

Žádnou, přípravek Ibuprofen AL 400 není určen dětem do 12 let věku.

V jakém časové odstupu může Ibuprofen AL 400 užívat osmnáctiletý student?

Třikrát denně s odstupem 4–6 hodin mezi jednotlivými dávkami.

Je Ibuprofen AL 400 vhodný pro dvouleté dítě na snížení horečky?

Ne, přípravek Ibuprofen AL 400 není určen dětem do 12 let věku.

K čemu jsou tablety Ibuprofen AL 400 určeny?

Smí se používat při bolesti hlavy včetně migrény, bolesti zad, zubů, pooperační bolesti, při bolestivé menstruaci, při bolesti svalů a kloubů provázející chřipková onemocnění, při horečce, bolestivých otocích a zánětech po poranění.

Patnáctiletou studentku dlouhodobě bolí hlava. Může užívat Ibuprofen AL 400 bez porady s lékařem celý týden?

Ne, pokud je nutné užívat lék déle než 3 dny nebo pokud se zhorší příznaky onemocnění, je třeba vyhledat lékaře.

ÚKOL Č. 3

Odpovědi vycházejí z textu v pracovním sešitě a mohou se u jednotlivých žáků drobně lišit.

9 VÁNOČNÍ ZVYKY A TRADICE – VÝTAH, OSNOVA

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- pracuje s osnovou a výtahem podstatných údajů v textu;
- osvojí si metodu záznamu hlavních myšlenek či klíčových výrazů z přečteného textu.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- si uvědomí, že kvalita jeho zápisu do sešitu může příznivě ovlivnit jeho učební výsledky;
- si uvědomí, že se jedná o užitečnou pomůcku při pamětném učení.

Základní pojmy – klíčová slova

Vánoce, tradice a zvyky, výpisky, výtah, osnova.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- práce ve dvojicích;
- hromadná výuka.

Vyučovací metody:

- slovní monologické (výklad);
- dialogické (diskuse ve dvojicích, ve skupině);
- individuální (sledování videoprojekce, práce s textem, pracovním listem);
- skupinová (skládání textu).

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Spojení tématu vánočních tradic a zvyků s výkladem metody pořizování výpisků ve formě výtahu a osnovy v rámci výuky ČJ oborů zahradnické práce – květinářské a aranžérské práce.

Pomůcky

Pracovní list, PC, projektor, laminátor, laminovací fólie.

9.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Učitel zahájí hodinu krátkým mediálním rozhovorem on-line s historičkou V. Vavřinovou na téma vánočních tradic (Snídaně s Novou).

<http://tn.nova.cz/clanek/zpravy/domaci/kde-se-vzal-vanocni-stromecek-a-co-vyjadruje-stedrovecerni-kapr-historicka-to-vysvetlila.html>

Žáci jsou vyzváni, aby pomocí metody ANO – NE potvrdili nebo negovali nabídnutá tvrzení. Cílem metody je povzbudit jejich pozornost směrem k tématu, ale i smyslu zápisu informací. Pravděpodobně si uvědomí, že mluvený text je hodně rychlý a není snadné v rychlosti písemně odpovět.

Žáci si následně ověří své odpovědi mezi sebou.

DIAGNOSTIKA

Učitel plynule naváže na diskusi o výsledku motivačního úkolu v tom smyslu, že není snadné si přesně zapamatovat informace z pouze slyšeného textu, zvláště když mluvčí hovoří rychle. Ve výkladu učitel sdělí, že k lepšímu zapamatování nových informací využíváme text tištěný – učebnici, pracovní list, časopisy.

K tomuto poznání by si žáci měli dojít sami pomocí několika otázek typu: „Myslíte si, že by pomohlo, kdybyste měli text napsaný?,...kdybyste tam měli vyznačené hlavní body? ...atp. K ověření zapamatování použijte z pracovního sešitu úkol č. 2.

VÝKLAD – metoda výkladu

Učitel shrne motivačně-diagnostickou diskusi několika větami (v zásadě uvedenými v PS). Následuje ověření předpokladu v úkolu č. 3.

Poté následuje vlastní výklad způsobu pořizování výtahu a osnovy. Pro zvýšení účinku je možné napsat souvětí uvedené v PS na tabuli, případně metodu na tabuli ještě upřesnit, je-li nutno. (Uvést ještě další příklad, vysvětlit, že někdy je třeba dát slova do správného tvaru, zkrátit).

FIXACE – procvičování učiva

Tato fáze je zaměřena na rozpoznávání podstatných informací v textu od nepodstatných vzhledem k tématu. Žáci často píšou zápisky do sešitu tím způsobem, že např. automaticky považují za nejdůležitější část sdělení začátky vět. Úkoly se tedy zaměřují na identifikaci hlavního tématu úryvku textu a praktického postupu při výběru stěžejních myšlenek a klíčových bodů. Žáci vybírají odpověď samostatně, případnou diskusi lze však podpořit, a následně provede učitel společně s žáky evaluaci, s případným vysvětlením.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Své nové dovednosti aplikuje žák v úkolu č. 6 v PS. Učitel rozdělí žáky na 3 skupiny po 3–4 žácích. Pokud je žáků ve třídě více, přidá úměrně počtu další skupiny se stejnými úkoly. Rozdělení náhodné (barevné lístečky), pokud neuzná učitel za vhodné postupovat podle jiného klíče vzhledem k efektivitě práce.

Jedná se o modifikaci metody skládání „rozstříhaného textu“. Jde však současně o pokus, nakolik ovlivní rychlost seskládání vět ve správném pořadí fakt, že každá skupina pracuje s jinou pomůckou.

- Skupina A nedostane žádnou „náповědu“.
- Skupina B dostane k dispozici výtah z textu.
- Skupina C dostane k dispozici osnovu textu.

Žáci se rozdělí na tři skupiny. Každá skupina dostane k dispozici na zalaminovaných lístečcích rozstříhaný text „Ozdoby ze šišek“, skupina B zalaminovaný výtah, skupina C zalaminovanou osnovu. Jsou vyzváni,

aby se pokusili co nejrychleji najít v textu logiku a poskládat věty ve správném pořadí. Cílem je uvědomit si, že výpisky pomáhají, takže je dobré podpořit komentář žáků k plnění úkolu.

Texty k zalaminování – v příloze.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Zhodnocení formou otázek, které se vrací k cílům stanoveným v úvodu a v podstatě shrnují diskusi v průběhu plnění úkolů PL. Je možné otázky přizpůsobit aktuální výukové situaci v dané třídě.

- Dozvěděl/a ses nějakou zajímavost z historie vánočních zvyků a tradic?
- Rozumíš, k čemu ti poslouží výtah nebo osnova?
- Dokážeš vysvětlit rozdíl mezi výtahem a osnovou?
- Už víš, proč zápisky pomáhají při učení?

9.2 PŘÍLOHY

Texty k zalaminování /rozstřihání:

Výtah:

Ozdoby ze šišek:

Šišky na venkově používány pro rozdělávání ohně, topení. Sběr do pytlů/ nůší – často děti. Vánoční ozdoby na stromečky, s jablky, ořechy, cukrovím. Nejvíce drobné – z borovice lesní. Z borovice černé vzácnější, ale dekorativnější. Zavěšovaly se na červenou či bílou nit. Namáčeli je a obalovali v mouce. Parafinovali voskem. Šupinami polepovali střechy chaloupek.

Ozdoby ze šišek

Šišky se používaly ve venkovských domácnostech pro rozdělávání ohně v kamnech.

Bylo-li jich dost, tak se jimi i topilo.

Chodilo se na ně do lesa, kde se sbíraly do pytlů nebo nůší.

Sbírání šišek byla často práce dětí.

Mimo to se uplatnily jako vánoční ozdoby na malé vánoční stromečky.

Spolu s jablky, ořechy a cukrovím.

Nejvíce se používaly šišky naší borovice lesní, které jsou drobné.

Šišky borovice černé byly již vzácnější.

Jsou ale větší a dekorativnější.
Na stromeček se zavěšovaly bez úprav na červenou či bílou nit.
V některých rodinách se šišky namáčely do vody a obalovaly v hladké mouce.
Zahradníci šišky parafinovali rozehřátým voskem.
Šupiny velkých šišek se používaly k polepování střech doma vyrobených chaloupek.

Osnova: Ozdoby ze šišek

- na venkově – oheň – topení
- v lese do pytlů, nůsí – často děti
- vánoční ozdoby na stromečky – s jablky atd.
- nejvíc borovice lesní, drobné
- černá vzácnější, ale dekorativnější
- červenou či bílou nití
- do vody a obalit v mouce
- zahradníci parafinovali
- šupiny – střechy chaloupek

9.3 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

TVRZENÍ	ANO	NE
Hostem pořadu je historička.	x	
Jmenuje se Valburga Peřinová.		x
Je ve Snídani poprvé.		x
Autorkou knížky Abeceda Vánoc je její maminka.		x
Kniha je o zvycích a tradicích o Vánocích i o Adventu.	x	
K adventu patří i vánoční trhy.	x	
Santa Klaus je vlastně svatý Mikuláš.	x	
Podobu svatého Mikuláše do Ameriky přivezli ruští přistěhovalci.		x
Zvyk lití oliva nemá žádný historický podklad (je to výmysl).		x
Zvyk tvořit adventní věnec k nám přišel z Německa.	x	
Tradice jíst na Štědrý den kapra souvisí s vánočním půstem.	x	
Zvyk schovávat si šupiny připomíná příběh o Ježíšově zázračném rybolovu z Bible.	x	
Věříme, že díky šupinám se nám také namnoží ve vaně kapři.		x

Dílčí oblast gramotnosti: Zpracování informací
Obor vzdělání: Stravovací a ubytovací služby, 2. ročník

ÚKOL Č. 2

Individuální odpovědi žáků.

ÚKOL Č. 3

Odpovědi jsou individuální.

ÚKOL Č. 4

Odpovědi jsou individuální.

Pro chytré hlavičky

Odpovědi jsou individuální.

Použité zdroje ve vyučovací hodině:

<http://tn.nova.cz/clanek/zpravy/domaci/kde-se-vzal-vanocni-stromecek-a-co-vyjadruje-stedrovecerni-kapr-historicka-to-vysvetlila.html>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

10 AZ KVÍZ – SLOVESA

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- si ověří, nakolik pochopil učivo o mluvnických kategoriích sloves, a zda je schopen poznatky prakticky využít;
- orientuje se v různých typech úkolů při práci s jazykem;
- ověří si rozsah slovní zásoby v oblasti svého oboru.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- spolupracuje v týmu, nabízí své poznatky, rozvíjí komunikativní kompetence, učí se od druhých;
- rozvíjí hravost, zdravého soutěžního ducha;
- propojuje jazykovou teorii s oborovou praxí.

Základní pojmy – klíčová slova

AZ–kvíz, soutěžní tým, slovesná osoba, číslo, čas, způsob, vid, synonyma, antonyma, slova přejatá, vhodné vyjádření.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- skupinová

Vyučovací metody:

- propojení a zpracování dříve získaných informací;
- aktivní zpracování uzavřených i otevřených otázek;
- týmová diskuse a spolupráce při hledání odpovědí.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Jedná se o závěrečnou, opakovací hodinu učebního celku Slovesa v rámci ŠVP Českého jazyka.

ČJ – hravou formou pojatý test z teoretického učiva, které je obvykle vnímáno žáky jako nezáživné a zbytečné, rozvoj schopnosti orientovat se v rozmanitých úkolech a vybírat a kriticky porovnávat možné odpovědi, a to v týmu, motivace k využití poznatků, rozšiřování oborové slovní zásoby, podpora pamětného vybavení vhodných výrazů v odpovídajících tvarech.

Pomůcky

PC s projektorem, zalaminované kartičky, sešity či učebnice, bílá tabule, fix.

10.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

V motivační fázi jsou žáci vyzváni, aby si nachystali sešity, případně učebnice, protože si budou opakovat probrané učivo. Je možné si zopakovat základní pojmy, slovesné kategorie. Vyučující promítne na bílou tabuli hrací plán AZ-kvízu a poté vysvětlí žákům, že test zvládnutého učiva se tentokrát odehraje netradiční formou, a sice soutěží v týmech. Budou tedy rozděleni do dvou týmů. Tato hodina je připravena pro smíšený tým cukrářů a kuchařů, nicméně obě verze otázek jsou jistě použitelné jak pro cukráře, tak kuchaře. Je také možné otázky volně obměňovat podle potřeby – změnou slovní zásoby v zadáních, zdvojnásobit je, může tak hrát i více týmů v „turnaji“.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

V motivační fázi zjistí vyučující, jak se jednotliví žáci v učivu orientují a zohlední tento stav v rozdělení do týmů tak, aby byly oba týmy na srovnatelné úrovni a slabší žáci dostali šanci se projevit. Mohou být rozděleny role „mluvčích“, „poradců“, „hledáčů“, „rozhodčích“ apod., ti méně připravení mohou vyhledávat, aby si učivo zopakovali, naopak nejaktivnější mohou být poradci, aby nepřekřikovali slabší žáky, ale radili jim, naopak pasivnější by se mohli zhostit role mluvčích.

VÝKLAD – metoda výkladu

Jakmile je soutěž zahájena, dostane každá skupina k dispozici sadu zalaminovaných kartiček – otázek. Na rozdíl od klasického AZ kvízu nejsou kartičky vázané na počáteční písmena, pořadí otázek může být dané pořadím kartiček v metodice, ale lze také nechat žáky ve skupině, aby je nejprve zamíchali a poté napsali čísla od 1 do 15 fixem na druhou stranu. Hra začíná volbou prvního čísla první skupinou. Druhá skupina přečte zadání na kartičce a čeká na odpověď. Vyučující může určit časový limit, ale nemusí, podle situace. Po správné odpovědi vyučující zabarví políčko odpovídající barvou a ptá se druhá skupina. Po špatné odpovědi se políčko zabarví šedou barvou a může jej zodpovědět druhá skupina. V případě, že se jí to nepodaří, zůstane políčko šedé.

Cílem je buď a) propojit tři strany trojúhelníku jako v klasickém AZ-kvízu. Nebo – protože políček je méně než v klasické verzi vzhledem k délce vyučovací hodiny – b) získat pro svůj tým co nejvíce políček.

FIXACE – procvičování učiva

Aktivní spolupráce a diskuse nad otázkami by měla vést k fixaci základních pojmů.

Vyučující sleduje hledání odpovědí týmy a v případě potřeby dopomáhá porozumění otázky, je dobré psát slovesa na tabuli, aby je oba týmy měly před sebou, případně napomoci s terminologií, pokud je obecně nejasná, napovědět, kde v sešitě hledat, povysvětlit, pokud se ukáže úkol neřešitelným apod.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Aktivním hledáním odpovědí na otázky aplikují žáci probrané učivo.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Po skončení soutěže si žáci mohou sdělit své dojmy, připomenout si, co bylo snadné a co naopak ne, vyučující se může zeptat u neúspěšné otázky – „A teď už odpověď znáte?“, dle časových možností.

10.2 PŘÍLOHY

1. TÝM/KUCHAŘI

<p>UTVOŘ ROZKAZOVACÍ ZPŮSOB SLOVES (2.OS.Č.J.): NAKLEPAT OSMAŽIT NEPŘIPÁLIT</p>	<p>NAJDĚTE SYNONYMA K TĚMTO SLOVESŮM: OLOUPAT NACHYSTAT SERVÍROVAT (POKRM)</p>
<p>NAJDĚTE VHODNÁ ANTONYMA KE SLOVESŮM: ULOŽIT (DO LEDNÍČKY) PROHŘÁT</p>	<p>JE SPRÁVNÝ TVAR BUDOUCÍHO ČASU SLOVESA PODLÍT: BUDU PODLÍVAT NEBO PODLIJI?</p>
<p>URČETE ČAS U TĚCHTO SLOVES: ORESTOVALI JSME OKOŘENÍ PROMÍCHÁŠ</p>	<p>NAHRAĎTE V TEXTU ZVÝRAZNĚNÁ SLOVESA PŘESNĚJŠÍMI</p> <p>Na plech dáme olej, přidáme na půlky nakrájené brambory, cibuli na kolečka a papriku na proužky. Troubu pustíme na 200 stupňů...</p>
	<p>OD KOŘENE UVEDENÉHO SLOVESA ODVOĎTE DVĚ DALŠÍ: ROZEHŘÁT</p>
<p>NÁSLEDUJÍCÍ SLOVESA JSOU DOKONAVÁ. VYTVOŘTE K NIM NEDOKONAVÉ PROTĚJŠKY (ve správném tvaru) PŘISOLÍME NALOŽILI JSME</p>	

<p>JSOU NÁSLEDUJÍCÍ SLOVESA VŠECHNA NEDOKONAVÁ?</p> <p>LOUPAT – OMÝT – NEMÍCHAT – ZAKAPAT</p>	<p>JAKÝ SLOVESNÝ ZPŮSOB VYJADŘUJÍ OZNAČENÉ TVARY SLOVES?</p> <p>Připravené kousky masa omyjte, nakrájejte na kostičky asi 3 cm široké. Vložte do mísy, nechte uležet.</p>
<p>DOPLŇTE DO VĚT K PŘÍSUDKŮM VHODNÝ PODMĚT:</p> <p>_____ SE ZAPÉKALY. _____ VAŘILI.</p>	<p>JE UVEDENÉ SLOVESO VE TVARU: 1. OSOBA ČÍSLA MNOŽNÉHO, PŘÍTOMNÝ ČAS, ZPŮSOB OZNAMOVACÍ?</p> <p>GRILOVALI BY</p>
<p>VYSVĚTLETE VÝZNAM PŘEJATÝCH SLOVES:</p> <p>FLAMBOVAT RESTOVAT</p>	<p>VYTVOŘTE OD DANÉHO SLOVESA TENTO TVAR: 3. OSOBA ČÍSLA JEDNOTNÉHO, ZPŮSOB PODMIŇOVACÍ, ČAS PŘÍTOMNÝ:</p> <p>PŘIPRAVOVAT</p>
<p>OČISTÍME – NAKRÁJÍME – MARINUJEME – NAPICHUJEME – STRÍDÁME – OPAKUJEME – ZAKAPEME – PEČEME... CO?</p>	

2. TÝM (CUKRÁŘI)

<p>UTVOŘ ROZKAZOVACÍ ZPŮSOB SLOVES (2.OS.Č.J.): SMÍSIT DOPÉCT NENAZDOBIT</p>	<p>NAJDĚTE SYNONYMA K TĚMTO SLOVESŮM: MÍCHAT (RUKAMA) POMAŠLOVAT ZDOBIT</p>
<p>NAJDĚTE VHODNÁ ANTONYMA KE SLOVESŮM: VYJMOUT ODDĚLIT</p>	<p>JE SPRÁVNÝ TVAR BUDOUCÍHO ČASU SLOVESA PROHNÍST: BUDU PROHNĚTAT NEBO PROHNĚTU?</p>
<p>URČETE ČAS U TĚCHTO SLOVES: BUDEME PLNIT NAVÁŽIL OZDOBÍ</p>	<p>NAHRAĎTE V TEXTU ZVÝRAZNĚNÁ SLOVESA PŘESNĚJŠÍMI</p>
	<p>Cukrářským sáčkem udělám malá kolečka na plech, na který jsem dala pečicí papír. Teplotu v troubě natočím na 180 stupňů...</p>
<p>NÁSLEDUJÍCÍ SLOVESA JSOU DOKONAVÁ. VYTVOŘTE K NIM NEDOKONAVÉ PROTĚJŠKY (ve správném tvaru) VYKRÁJELA OCHUTÍME</p>	<p>OD KOŘENE UVEDENÉHO SLOVESA ODVOĎTE DVĚ DALŠÍ: VEŠLEHAT</p>

<p>JSOU NÁSLEDUJÍCÍ SLOVESA VŠECHNA NEDOKONAVÁ?</p> <p>LOUPAT – OMÝT – NEMÍCHAT – ZAKAPAT</p>	<p>JAKÝ SLOVESNÝ ZPŮSOB VYJADŘUJÍ OZNAČENÉ TVARY SLOVES?</p> <p>V hrnci se silným dnem přivedeme k varu vodu s olejem a solí. Jakmile voda vaří, přisypeme mouku a za stálého míchání na mírném ohni vaříme přibližně 5 minut.</p>
<p>DOPLŇTE DO VĚT K PŘÍSUDKŮM VHODNÝ PODMĚT:</p> <p>_____ PĚNILY. _____ ŠLEHALI.</p>	<p>JE UVEDENÉ SLOVESO VE TVARU:</p> <p>1. OSOBA ČÍSLA MNOŽNÉHO, PŘÍTOMNÝ ČAS, ZPŮSOB OZNAMOVACÍ?</p> <p>VYKRAJOVALI BY</p>
<p>VYSVĚTLETE VÝZNAM PŘEJATÝCH SLOVES:</p> <p>KANDOVAT KARAMELIZOVAT</p>	<p>VYTVOŘTE OD DANÉHO SLOVESA TENTO TVAR:</p> <p>3. OSOBA ČÍSLA JEDNOTNÉHO, ZPŮSOB PODMIŇOVACÍ, ČAS PŘÍTOMNÝ:</p> <p>POTAHOVAT</p>
<p>PROSEJEME – ODVÁŽÍME – UHNĚTEME – NECHÁME ODLEŽET</p> <p>– VYVÁLÍME – PŘENESEME – ROZTÁHNEME – SVINEME...</p> <p>CO?</p>	

10.3 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

1. TÝM/KUCHAŘI

1. Naklepej, usmaž, nepřipal
2. Vyjmout, zchladit
3. Minulý, budoucí/přítomný
4. Solíme/přisolujeme, nakládali jsme
5. Ne (omýt, zakapat)
6. Př.: brambory, žáci....
7. Flambování = opalování pokrmů aromatizovaným alkoholem.
 Restování = smažení masa na nepatrném množství oleje za velmi vysoké teploty
8. Špíz
9. Oškrábat, připravit, podávat
10. Podlijí
11. Nalijeme/nakapeme, vsypeme/vložíme/rozložíme, předehejeme
12. Prohřát, přihřát, ohřát...
13. Způsob rozkazovací
14. Ne, způsob podmiňovací
15. Připravoval/a/o by
16. Rezervní kartička pro šedé pole

2. TÝM (CUKRÁŘI)

1. Smis, dopeč, nenazdob
2. Vložit, smíchat/promíchat
3. Budoucí, minulý, budoucí/přítomný
4. Vykrajovala, budeme ochucovat
5. Ne (omýt, zakapat)
6. Př.: žloutky (s cukrem), žáci...
7. Konzervování ovoce cukrem...
 Metoda rozpouštění krystalového cukru na pánvi při výrobě moučníků...
8. Těsto na závin
9. Hníst, pomastit, potřít (máslem), krášlit, dekorovat
10. Prohnětu
11. Vytvářím, připravila, nastavím
12. Rozšlehat, ušlehat, našlehat, vyšlehat
13. Oznamovací způsob
14. Ne (2. osoba, způsob podmiňovací)
15. Potahoval/a/o by
16. Rezervní kartička pro šedé pole

11 VÝBĚR NÁŘADÍ

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- je schopen zpracovat informace získané v rámci vyučované hodiny;
- dokáže získané informace zpracovat;
- získá přehled o rozdělení nářadí do jednotlivých kategorií a dojde tak k určitému závěru, výstupu.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- rozvíjí schopnost naučit se získané informace zpracovat;
- vyhodnocuje poznatky, pracuje s textem, nachází potřebné informace a používá je v teorii i praktickém životě;
- rozvíjí zájem o technický obor a řemeslo jako takové;
- se učí praktickým dovednostem a schopnostem najít si a pracovat s potřebnými teoretickými odbornými znalostmi.

Základní pojmy – klíčová slova

Druhy nářadí, ruční nářadí, nabídky firem, domácí technické práce, drobné opravy.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- skupinová práce;
- samostatná práce.

Vyučovací metody:

- slovní – řízený rozhovor, diskuse, výklad;
- názorně – demonstrační, prezentace.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Zvládnutí technického oboru vyžaduje kromě manuálních dovedností také určité technické znalosti, schopnost naučit se vyhodnotit podstatné informace z daného textu, vystihnout to nejdůležitější a použít v praxi. Toto platí pro všechny všeobecné, také i odborné předměty a odborný výcvik.

Pomůcky

Dataprojektor, prezentace v PowerPointu, kartičky nářadí, pracovní sešit.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

11.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

V úvodu hodiny učitel seznámí žáky s tématem vyučovací hodiny. Zeptá se žáků, které nářadí znají, které si pořídili, co mají doma. Zda by dokázali rozdělit nářadí do skupin, jestli umí provádět různé drobné opravy apod.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Zjištění znalostí žáků v souvislosti s probíraným tématem – drobné nářadí, rozdělení a jeho použití v praxi. Metodou diskuse učitel zjistí úroveň znalostí jednotlivých žáků. Pokládá jim otázky typu: Jaké znají druhy nářadí? Které nářadí je nezbytné v domácnosti? Zda mají vlastní nářadí, které používají? Jestli dokáží provádět drobné opravy?

VÝKLAD – metoda výkladu

Práce s textem, vyhledání informací v textu. Výklad je doplněn prezentací k danému tématu.

FIXACE – procvičování učiva

Vyučující podle schopností žáků volí jednotlivé úkoly pro získávání určitých informací z textu a jejich následné zpracování. Nechá žáky řízeně diskutovat o dané problematice. Klade žákům otázky, jejichž výsledky žáci zaznamenají do pracovního sešitu.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Práce se získanými informacemi – žáci doplňují, co by zařadili do elektrického nářadí, případně jaké další nářadí znají.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Učitel projde se žáky jednotlivé otázky z pracovního sešitu, vyhodnotí správné odpovědi a probere jednotlivě se žáky, co se jim nedařilo nebo co nebylo úplně jasné. Pochválí žáky za aktivní přístup, případně doplní dobrovolné otázky pro zájemce, ke zpracování za domácí úkol (např. druhy elektrického nářadí, nářadí potřebné pro daný učební obor apod.).

11.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

Jaké druhy nářadí rozlišujeme? *Ruční, elektrické.*

ÚKOL Č. 2

Co patří do ručního nářadí? *Pilka, šroubovák, závitník, momentový klíč.*

ÚKOL Č. 3

Které nářadí by nemělo chybět v žádné domácnosti: *šroubovák, kladivo a kleště.*

ÚKOL Č. 4

Jaké znáš druhy kleští? *Štípací kleště, SIKO kleště, hasáky, děrovací kleště, špičaté a skřípcové kleště, kombinované kleště.*

ÚKOL Č. 5

SIKO kleště – 3, kombinované kleště – 1, nýtovací kleště – 2.

ÚKOL Č. 6

Které šroubováky jsou cenově výhodnější a používají se většinou v domácnostech? *Klasické šroubováky.*

ÚKOL Č. 7

K čemu slouží závitník?

Je nástroj, který slouží k vyřezávání vnitřních závitů ve válcovém otvoru.

ÚKOL Č. 8

Co je nutné si zkontrolovat při nákupu nebo při použití klíče?

Při výběru klíče si musíme zkontrolovat, jestli průměr jeho hlavy (hlav) odpovídá velikosti matic nebo šroubů.

ÚKOL Č. 9

Co je typické pro teleskopický klíč?

Má nastavitelnou délku, proto má k dispozici delší páku, takže utahování i povolování matic a šroubů jde snadněji.

ÚKOL Č. 10

Jaké rozlišujeme druhy klíčů? *Křížové, teleskopické, momentový klíč.*

12 SESTAVENÍ PRACOVNÍHO POSTUPU (MĚŘENÍ MULTIMETREM)

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- z předloženého návodu pochopí princip obsluhy multimetru a dokáže teoretické znalosti aplikovat do praxe;
- je schopen slovně popsat základní postup měření při využití tohoto přístroje;
- zvládne na praktickém příkladu naměřit požadované hodnoty;
- dokáže v případě nejistoty vyčíst zpětně z návodu, jak správně postupovat.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- je vychováván ke schopnosti dokázat si poradit a umět využít v praktickém životě přiložené návody k obsluze různých přístrojů a zařízení;
- dokáže vybrat podstatné části a prakticky je využít.

Základní pojmy – klíčová slova

Návod k použití, měření, multimetr, napětí, proud, odpor.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- skupinová práce;
- samostatná práce.

Vyučovací metody:

- verbální – výklad;
- aktivizující metody – diskuse;
- názorně demonstrační – praktické příklady.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Dochází k propojení základních znalostí z odborných předmětů tohoto oboru např. Motorová vozidla, Technologie oprav a Odborného výcviku, kde je nutné teoretické znalosti prakticky využít. Žáky tak naučíme správně pochopit napsané pokyny a umět je využít v praxi. Žáci současně opakují základní znalosti z fyziky ze základní školy opět s praktickým využitím.

Pomůcky

Pracovní listy, dataprojektor, projekční plátno, prezentace, PC s připojením k internetu.

12.1 Průběh vyučovací hodiny

MOTIVACE

Učitel se ptá žáků, co je to návod k použití, zda umí najít návod k použití různých přístrojů a zařízení a zda z něho dokáže pochopit, jak správně obsluhovat případně využívat dané zařízení v praktickém životě. Po té položí otázku, zda ví, co je to multimetr a k čemu slouží, jestli ho někdy používali.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Formou diskuse vyučující zjistí úroveň znalostí jednotlivých žáků o multimetru, zda se s tímto pojmem již setkali a umí ho případně prakticky používat.

Učitel pokládá žákům otázky a diskutuje s žáky.

VÝKLAD – metoda výkladu

Učitel provede výklad nového učiva, stručně vysvětlí, co to je multimetr a předloží žákům návod k jeho obsluze. Popíše jednotlivé kroky při měření a zdůrazní postup činností. Vysvětlí využití v praxi na praktických příkladech.

FIXACE – procvičování učiva

Žáci postupně plní zadané úkoly a odpovídají na otázky.

Žáci budou mít na lavici vytisknutý „Návod k použití“, aby ho mohli používat při zpracování úkolů v pracovním sešitě. V pracovním sešitě budou také úkoly pro nadanější žáky.

Učitel pro zpestření výuky promítne žákům video s názornou obsluhou multimetru. Žáci si prakticky vyzkouší jednoduchá měření. Společně se pokusí najít na internetu další nabídku multimetru, která bude doplněna elektronickým návodem k použití a případně ukázkou videa s názornou obsluhou.

<https://www.tipa.eu/cz/multimetr-uni-t-ut-33c-tipa-edition/d-116655/>

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Žáci samostatně odpoví na otázky v pracovním sešitě, kde jsou také úkoly na praktické měření multimetrem, které následně procvičí v závěru vyučovací hodiny nebo v dalších hodinách.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Učitel vyhodnotí společně se žáky úkoly v pracovním sešitě a zhodnotí hodinu. Pochválí jednotlivě žáky za aktivní přístup, případně vysvětlí dobrovolné otázky pro zájemce (chytré hlavičky).

12.2 Řešení a odpovědi

ÚKOL Č. 1

I. Co je to Návod k použití?

Je to pracovní postup, jak používat daný přístroj, obsahuje také technické údaje o výrobku.

II. Komu je tento návod určen? – zákazníkům.

III. Co uděláme s návodem, když přenecháme výrobek jinému uživateli?

Předáme mu i návod k použití.

IV. Co máme udělat před použitím zakoupeného výrobku?

Přečteme si všechny instrukce a rady, které se týkají používání výrobku.

ÚKOL Č. 2

I. a, c, d

II. a, c, e, f

ÚKOL Č. 3

I. viz přiložený návod.

II. viz přiložený návod.

III. na internetu – webové stránky různých firem.

IV. viz přiložený návod – příklad.

V. Je to doba, po kterou můžeme přístroj v případě poruchy vrátit k bezplatné opravě (případně výměně).

VI. a, c, d.

VII. přístroj nefunguje.

Pro chytré hlavičky

I. Jak změřit odpor lidského těla?

Nastavíme multimetr na měření odporu v Ohmech, nasliníme prsty a uchopíme oběma rukama (externím zdrojem nenapájené!) kontakty multimetru.

II. Jak změřit napětí lidského těla?

Nastavíme multimetr na měření napětí v milivoltech, nasliníme prsty a uchopíme oběma rukama (externím zdrojem nenapájené!) kontakty multimetru.

13 LETÁK – NABÍDKA ZAMĚSTNÁNÍ

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- racionálně pracuje s textem;
- vyhodnocuje informace;
- rozšiřuje slovní zásobu.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- vyvozuje závěry;
- diskutuje o tématu;
- rozlišuje informace a dále s nimi pracuje.

Základní pojmy – klíčová slova

Výuční list, manuální zručnost, fyzická kondice, směnný provoz, náborový příspěvek.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- skupinová;
- individuální.

Vyučovací metody:

- metoda (ano – ne, porovnávání informací).

Pomůcky

Leták nabízející zaměstnání.

13.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Seznámení s cílem hodiny, možnosti hledání zaměstnání.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Práce s ustálenými slovními obraty z oblasti personalistiky.

VÝKLAD – metoda výkladu

Práce s letákem nabízející zaměstnání.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

FIXACE – procvičování učiva

Práce s otázkami (metoda ano/ne). Odpovědi žáci hledají v textu.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Vytvoření vlastního inzerátu.

Vytvoř vlastní inzerát, který bude nabízet zaměstnání. Formuluj ho tak, aby to byla nabídka na zaměstnání, které by tě velmi lákalo (můžeš se inspirovat textem, se kterým jsme pracovali).

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Kontrolní otázky pro žáky, kteří pracují ve dvojicích. Na závěr společná kontrola odpovědí.

13.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

Jakým způsobem můžeš hledat zaměstnání? Napiš alespoň tři možnosti. Podtrhni tu, která je podle tebe nejlepší.

Úřad práce, nabídky na internetu, přes rodinu a známé.

V letáku se objevuje několik termínů, se kterými se při hledání práce často setkáš. Ve dvojicích napište jejich stručné vysvětlení.

manuální zručnost – šikovné ruce

fyzická kondice – síla, výdrž

směnný provoz – práce na směny, nejčastěji ranní, odpolední, noční

náborový příspěvek – peníze, které získá nově přijatý zaměstnanec po odpracování předem dané doby

ÚKOL Č. 1

Jaký dokument si sebou musíš vzít na přijímací pohovor na místo inzerované v letáku?

Výuční list (raději jeho ověřenou kopii).

Jaké schopnosti po tobě budou ve firmě požadovat? *Zručnost, dobrá fyzická kondice.*

ÚKOL Č. 2

Nabízí leták více pracovních pozic? *Ano/ne*

Dostaneš náborový příspěvek při nástupu do zaměstnání? *Ano/ne*

Je pro přijetí nutná praxe? *Ano/ne*

Ve firmě se pracuje na směny? *Ano/ne*

Pro chytré hlavičky 1

Bude první výplata činit alespoň 20 000 Kč? *Ano/ne*

ÚKOL Č. 3

Žáci tvoří vlastní inzeráty.

KONTROLNÍ OTÁZKY

Která nabídka nabízí více výhod? *Pozice zaměstnance do výroby.*

Co vyrábí firma, která nabízí práci? Jak je to z inzerátu poznat?

Vyrábí sanitární keramiku, poznáme to podle obrázku.

Která výhoda je pro tebe nejlákavější?

Individuální odpověď žáka.

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY 2

Jaká pozice nabízí vyšší výdělek? *Je nabízena pouze jedna pracovní pozice.*

14 NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- racionálně pracuje s textem;
- vyhodnocuje informace;
- rozšiřuje slovní zásobu.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- vyvozuje závěry;
- diskutuje o tématu;
- rozlišuje informace a dále s nimi pracuje.

Základní pojmy – klíčová slova

Verbální a neverbální komunikace, gestika, mimika, haptika.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- individuální;
- skupinová.

Vyučovací metody:

- názorně demonstrační;
- verbální, výklad.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Není.

Pomůcky

Papír s obrázky neverbální komunikace, obrázky „smajlíků“ – neverbální komunikace pro hodnocení práce žáků.

14.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Seznámení s cílem hodiny, vyvození pojmů komunikace, verbální a neverbální komunikace.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Práce s obrázky, hledání jejich významů.

VÝKLAD – metoda výkladu

Práce s textem. Čtení textu, vysvětlení slov, kterým žáci nerozumí.

FIXACE – procvičování učiva

Přesmyčky (názvy jednotlivých částí neverbální komunikace), doplňování slov do textu, zařazování příkladů neverbální komunikace do správné skupiny (negativní, pozitivní). Pro chytré hlavičky je zařazen úkol určování významu cizích slov z textu.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Určování významů neverbální komunikace na obrázcích.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Kontrolní otázky pro žáky. Na závěr společná kontrola odpovědí.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

14.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

Na papíru je 12 obrázků, kterými můžeme něco vyjádřit. Napiš ke každému, co znamená. Zkus napsat na každou stranu papíru, pomocí čeho je vyjádřena nějaká myšlenka.

To, co je napsáno, je vyjádřeno **slovy**. Existuje tedy komunikace **slovní** a **bezeslov** (obrázky).

ÚKOL Č. 1

Vyřeš přesmyčku. Správný název napiš a přidej krátkou charakteristiku.

- **KATEGIS** – *gestika* – *pohyby rukou*
- **PTAKIHA** – *haptika* – *dotek*
- **KIMAMI** – *mimika* – *vyjadřování pomocí obličeje*
- **RUKAPISTO** – *posturika* – *postoj těla*

ÚKOL Č. 2

V textu najdi chybějící slova a doplň je na správné místo.

- Neverbální komunikace je souhrn **mimoslovních** sdělení.
- Signály neverbální komunikace vysíláme a přijímáme **podvědomě**.
- Probíhá při komunikační **výměně**–
- Pozitivním signálem je **uvolněný** postoj.

V tabulce jsou vypsány příklady některých neverbálních signálů. Označ u každého z nich, jestli jde o signál pozitivní, nebo negativní.

Signál	Pozitivní	Negativní
Dotýkání se obličeje		X
Hraní si s předměty		X
Málo gest		X
Nesouměrné posazení	X	
Oční kontakt	X	
Roztěkanost		X
Sevržené pěsti		X
Uhýbání pohledem		X

Pro chytré hlavičky 1

V textu je mnoho slov cizího původu. Některá z nich běžně nepoužíváme. Podtrhni správný význam ze dvou nabízených.

afektovaný	<i>hraný, předváděný x výkonný</i>
autokontakt	<i>spojení x dotýkání se sebe</i>
agresivní	<i>útočný x bránící se</i>
vizuální kontakt	<i>pohled do očí x přivírání očí</i>

KONTROLNÍ OTÁZKY

Co je komunikace? **Dorozumívání.**

Jak se nazývá komunikace beze slov? **Neverbální.**

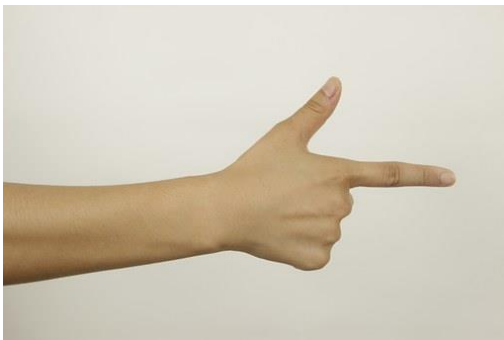
Jak se nazývá komunikace pomocí rukou? **Gestika.**

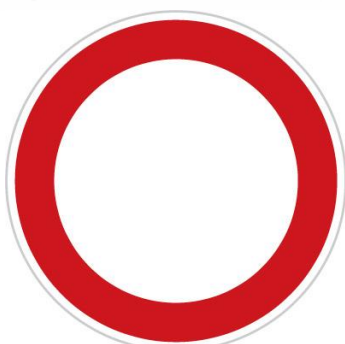
Pro chytré hlavičky 2

Čím se zabývá proxemika? **Vzdálenost mluvčích při komunikaci.**

14.3 PŘÍLOHY

Použité zdroje obrázků ve vyučovací hodině:

<https://www.i60.cz/clanek/detail/1906/prani-a-pozdravy>
<https://www.shareicon.net/victory-gesture-motivation-gestures-hand-gesture-hands-and-gestures-836152>
<http://www.victoria-agency.cz/palec/>
https://www.google.cz/search?biw=1536&bih=759&tbm=isch&sa=1&ei=yN7pWoCPLMvekgX89bnABQ&q=ruka+gesta&oq=ruka+gesta&gs_l=psy-ab.3...57506.62050.0.63620.10.10.0.0.0.0.296.1099.8j0j2.10.0....0...1c.1.64.psy-ab..0.7.892...0j0i67k1j0i30k1j0i5i30k1j0i8i30k1.0.b3O1-DnFALs#imgrc=sAjP3ehV72157M
<https://www.fotosearch.cz/CSP410/k21725098/>
<https://cz.clipart.me/istock/thumb-up-and-down-gesture-292276>
<http://www.activity.cz/prezentacni-systemy/samolepka-damy-bezpecnostni-samolepky-ctvercove-p000428-000116.html>
<https://novisad.com/vesti/semafor-kod-daltonke-od-srede-u-redovnom-rezimu-rada-3970>
<https://www.bezpecnecesty.cz/cz/dopravni-vychova/dopravni-vychova-ve-skolach/dopravni-znacky/zakazove-dopravni-znacky>
https://www.google.cz/search?biw=1536&bih=759&tbm=isch&sa=1&ei=4OrpWvWUhsOvkWx1q5DYCw&q=srdce&oq=srdce&gs_l=psy-ab.3..0l10.71938.73008.0.74355.5.5.0.0.0.110.412.4j1.5.0....0...1c.1.64.psy-ab..0.5.405...0i67k1.0.wGn36ikihlk#imgdii=lg-6MYpGWI7_9M:&imgrc=2l8Z8BIT0V8B4M
<https://cz.vectorhq.com/vector/geant-pictogram-restaurant-clip-art-69689>
<http://www.vlajky.com/cs/vlajky-a-prislusenstvi/statni-vlajky/ceska-vlajka/ceska-vlajka-vlajka-cr-30x45-cm-52148.html>
<http://www.samolepik.cz/samolepka-na-stenu-smajlik-p-28.html>
http://obrazky.superia.cz/smajlici/cerveny_smajlik.php

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

15 POJIŠTĚNÍ

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- orientuje se v textu a rozumí mu;
- interpretuje obsah textu;
- hodnotí obsah textu;
- nachází souvislosti mezi textem a skutečnostmi, které nejsou v textu obsaženy;
- nachází požadovanou informaci v textu.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- uvědomuje si vhodnost pojištění;
- má přehled o pojišťovnách a pojištění.

Základní pojmy – klíčová slova

Pojištění, úraz, pojistka, pojišťovny.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- individuální;
- skupinová;
- práce ve dvojicích.

Vyučovací metody:

- hlasité čtení;
- dialogické metody;
- metoda práce s textem.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

JČ – práce s textem, získávání informací, zhodnocení textu, interpretace textu.

On – pojištění.

Odborné předměty – Pečovatelství.

Průřezová témata – Občan v demokratické společnosti.

Pomůcky

Pracovní sešit, psací pomůcky, internet.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

15.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Aktivizační hra „Nerozlučné dvojice“ – (ve dvojicích nebo celá třída) – učitel řekne první část sousloví a žáci co nejrychleji doplňují (ústně nebo písemně). Např. vepřo-knedlo (zelo), sčítat (odčítat), kladný (záporný), babička a (dědeček), chleba s (máslem).

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Učitel pokládá otázky typu: „Stal se ti někdy nějaký úraz? Kdy? Při sportu? Jsi pojištěný? Dostal jsi odškodnění? Je vhodné být pojištěn? Žáci postupně vyprávějí.

VÝKLAD – metoda výkladu

Učitel žákům rozdává pracovní sešit, každý žák čte hlasitě jednu větu z úvodního textu. (příp. přečte učitel).

FIXACE – procvičování učiva

Učitel přidělí každému žákovi jeden odstavec (1, 2, 3, 4, 5). Možno zadat i do dvojic, skupin.

Žáci plní úkol č. 1 do PS, pak postupně podle čísel odstavců jednotlivci nebo zástupci dvojic (skupin) interpretují před třídou nahlas. Žáci plní úkol č. 2, 3, 4.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

K úkolům č. 5, 6 je vhodné využít internet.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Žáci plní úkol č. 7. Při plnění úkolu č. 8 je možno rozvést diskusi o zkušenostech žáků s pojištěním.

Pro rychlejší žáky je úkol pro chytré hlavičky – plnit, buď s nahlížením do úvodního textu, nebo z paměti.

15.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

Odpovědi vycházejí z textu v pracovním sešitě dle přiděleného odstavce.

ÚKOL Č. 2

c)

ÚKOL Č. 3

c)

ÚKOL Č. 4

c)

ÚKOL Č. 5 - 6

Odpovědi jsou individuální.

KONTROLNÍ OTÁZKY

a)

ÚKOL Č. 7 A PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Odpovědi jsou individuální.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

16 OČKOVÁNÍ PROTI CHŘIPCE

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- orientuje se v textu;
- srovnává klady a zápory dle informací z textu;
- posuzuje obsah textu, hledá souvislosti mezi textem a skutečnostmi, které nejsou v textu obsaženy;
- na základě přečtení textu dokáže uplatnit informace v běžném životě.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- ví, proč se doporučuje očkování proti chřipce;
- ví, pro koho je očkování proti chřipce vhodné;
- uvědomuje si výhody příp. nevýhody očkování proti chřipce;
- zná podmínky pro vhodnost očkování.

Základní pojmy – klíčová slova

Očkování, chřipka.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- individuální;
- skupinová;
- práce ve dvojicích.

Vyučovací metody:

- hlasité čtení, brainstorming;
- grafické znázornění, T graf;
- metoda psaní dopisu.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

JČ – práce s textem, zhodnocení textu, dopis.

Odborný předmět – Zdravověda, Epidemiologie.

ON – Zdraví a nemoc, Prevence.

Výchova ke zdraví, Infekční nemoci.

Pomůcky

Pracovní sešit, psací pomůcky, barevné pastelky, internet, interaktivní tabule, projektor, letáčky o očkování proti chřipce.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

16.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Učitel zahájí hodinu. Vyhlásí soutěž. Rozdá připravené papíry. Napíše na tabuli slovo CHŘIPKA (tak, aby jednotlivá písmena byla pod sebou). Žáci na pokyn píšou k jednotlivým písmenům sloveso v infinitivu, příp. jiný slovní druh (začínající na konkrétní písmeno). Nejrychlejší vyhrává.

CH – chytit.

Ř – říkat.

I – instalovat.

P – plakat.

K – kreslit.

A – adoptovat.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Učitel se ptá, co si představíš pod pojmem „očkování“. Žáci formou brainstormingu odpovídají (odpovědi je možno zapisovat na tabuli).

VÝKLAD – metoda výkladu

Učitel žákům rozdá vytištěný text v pracovním sešitě, každý žák čte postupně hlasitě jednu větu. Ve třídě slabších žáků učitel nejprve přečte text sám.

FIXACE – procvičování učiva

Žáci odpovídají na otázky v pracovním sešitě (úkol č. 1 – 7). Po splnění každého úkolu následuje konzultace s učitelem a vyhodnocení.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Úkol č. 8 je možné plnit samostatně nebo ve dvojích. (Jeden z dvojice hledá a píše klady, druhý z dvojice hledá a píše zápory, pak zhodnotí a srovnají své výroky). Žáci spočítají své plusy i mínusy, učitel se ptá, kdo má více plusů než mínusů a naopak. Co z toho plyne? Žáci mohou své konečné součty plusů a mínusů obhajovat.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Žáci plní úkol č. 9 – píšou dopis, kde na základě informací z úvodního textu doporučují (nebo nedoporučují) očkování proti chřipce. Učitel zadá každému žákovi, komu má dopis psát – např. své 70leté babičce, 20 letému pracujícímu kamarádovi Petrovi, kamarádce Ivě s cukrovkou, mamince, která má astma apod. Dobrovolníci přečtou nahlas.

Pro chytré hlavičky – učitel ukáže žákům několik plakátů o očkování proti chřipce.

Žáci podle vlastní fantazie a znalostí úvodního textu vytvoří svůj plakát (ve dvojicích, ve skupinách).

Učitel zhodnotí hodinu a pochválí žáky za spolupráci.

16.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

ÚKOL Č. 2

Očkování je vhodné jen pro chronicky nemocné.....	ANO	NE
Nejlepší dobou pro očkování je květen.	ANO	NE
Lidé starší 65 let by se měli nechat očkovat.	ANO	NE
Plná ochrana proti chřipce se vyvine hned po očkování	ANO	NE

ÚKOL Č. 3

Očkovat by se měly především osoby s chronickým onemocněním (cukrovka, astma, vysoký krevní tlak, nemoci srdce, ledvin apod.), těhotné ženy a lidé od 65 let věku. U všech těchto osob může onemocnění chřipkou proběhnout velmi závažně včetně selhání základních životních funkcí s trvalými následky nebo i smrtí.

ÚKOL Č. 4

- zdravé osoby
- neměl mít žádné akutní infekční onemocnění
- fyzický klid
- omezení zátěže

ÚKOL Č. 5

Ochrana zdraví a předcházení nemocem.

ÚKOL Č. 6

b)

ÚKOL Č. 7

Očkování je plně hrazeno ze zdravotního pojištění osobám nad 65 let věku a s vyjmenovaným chronickým onemocněním. Ostatní mají nárok využít úhradu ceny vakcíny z preventivního balíčku své zdravotní pojišťovny na základě dokladu o zaplacení.

ÚKOL Č. 8 – 9

Individuální odpovědi žáků.

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Žáci tvoří vlastní plakáty.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

17 OSOBNOST – CELEBRITA

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- orientuje se ve stylech a zaměření publicistického textu na téma týkající se známé osobnosti v jeho oboru a uvědomit si, že si nelze z jednoho článku na internetu udělat o této osobě závěr;
- umí přijímat informace z médií v souvislostech a s ohledem na typ média a zaměření na cílového čtenáře;
- osvojí si zásady kritického hodnocení textu, tj. způsoby zamýšlení se nad informacemi v textu tak, aby nekriticky nepřijímal veškeré informace, které jsou mu v publicistice, zvláště na internetu, předkládány.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- získá impuls k samostatnému zamýšlení nad informacemi, které jsou mu předkládány v médiích, zvláště na internetu;
- uvědomí si potřebu kritického zhodnocení zdrojů jako prevence unáhlených závěrů a potažmo šíření pomluvy i v běžném životě.

Základní pojmy – klíčová slova

Publicistika, osobnost, celebrita, informace, publicita, popularita.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- práce ve dvojicích;
- hromadná výuka;
- samostatná práce.

Vyučovací metody:

- četba, vyhledávání informací v textu podle zadání;
- zápis, hodnocení, diskuse ve dvojici;
- společný zápis a porovnání poznatků na tabuli, diskuse;
- společná tvorba krátkého textu.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Publicistický text týkající se osobnosti světově proslulého kuchaře, získávání informací z médií, internetu, uvědomění si zdrojů.

ČJ – práce s publicistickým textem, OBV – mediální výchova.

Pomůcky

Internet, kopie textů, pracovní list, PC, projektor, bílá tabule, 2 fixy různé barvy.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

17.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Ve fázi motivace mají žáci k dispozici pět slov a hledají mezi nimi souvislost. Tato slova jsou promítnuta i na tabuli, na kterou učitel zapíše téma – publicistický styl, osobnost v médiích, na internetu, podle toho, v rámci jakého celku je portfolio využito.

Žáci by měli společně dovodit, jak spolu klíčová slova souvisejí a společně s učitelem si je „seřadit“ ve smyslu „osobnost se stává celebritou, čili veřejně známým člověkem, ne ve chvíli, kdy něco umí nebo vykoná, ale ve chvíli, kdy se o tom rozhodnou informovat média“ (nebo se ona sama v médiích ukáže, třeba jako Oliver nebo Pohlreich ve vlastním TV pořadu). Média této osobnosti zajistí publicitu (která nemusí být ale vždy příjemná), získá tak popularitu (zná ji každý), a to skrze neustálé informování o jejích aktivitách (a to významných i bezvýznamných).

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Výše uvedené je současně diagnostikou dosavadních znalostí žáků k tématu. Předpoklad je, že slova v zásadě znají, jen si potřebují jejich význam upřesnit a uvědomit si souvislost.

VÝKLAD – metoda výkladu

Učitel navazuje na řízenou diskusi v motivační fázi. Druhou částí (systematickým zopakováním) je text, který mají žáci v pracovním sešitě jako Úkol č. 1. Jeho prostřednictvím si znovu ujasní mediální cestu od osobnosti k celebritě, když samostatně doplňují dané výrazy. Se slabší třídou lze číst nahlas a postupně společně doplňovat, silnější žáci zvládnou sami. Tento text je možné vystříhnout a nalepit do sešitu. V závěru text obsahuje zdůrazněné upozornění, že prevencí jednostranného pohledu na určitou osobnost je přečíst si více informací z více zdrojů.

FIXACE – procvičování učiva

Žáci mají k dispozici dva publicistické články týkající se Jamieho Olivera, každý z jiného zdroje a jinak zaměřený. Měli by dostat do dvojic různé texty a číst je opravdu zvlášť. Dá se to udělat i tak, že čtou jeden text v jedné skupině a druhý v druhé skupině, odděleně.

Pomocí tabulky v Úkolu č. 2 křížkují podle informací, které se dočetli ANO-NE k různým výroky, NEVÍM, pokud se tato informace v jejich textu nevyskytla. Je třeba je upozornit, že některé informace v jejich textu nebudou!

Jakmile mají žáci tabulky vyplněné, porovnají si společně získané informace.

Tabulku je dobré mít promítnutou na tabuli, učitel může zaškrtnout dvěma barevnými fixy – pro následné porovnání typu informací. Ukáže se, že v každém z článků je Oliver představen trochu jinak. Učitel znovu upozorní, že jeden článek k poznání dané osobnosti nestačí, že je třeba porovnávat informace z více zdrojů a kriticky je hodnotit, přičemž čím více zdrojů, tím lépe.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Zde by si měli žáci uvědomit, s jakým cílem byly články psané a pokusit se propojit podstatné informace, které získali, celistvější obraz Jamieho Olivera. Obecně lze předpokládat, že závěrečný úkol je spíše pro „chytřejší“, jednodušší pro žáky asi bude pracovat společně.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Na závěr je možné využít k připomenutí procesu vzniku „mediálního obrazu“ osobnosti kontrolních otázek.

17.2 PŘÍLOHY

TEXT A:

Jamie Oliver POHODA V KUCHYNI

Tahle nádherná knížka obsahuje bez jakýchkoliv pochyb Jamieho nejluxusnější, nejlepší, úplně nová a zajímavá jídla, která jsou v pravém slova smyslu také pohodová.”

Jak říká Jamie „Pro mě je pohodové domácí jídlo prostě opravdu dobré a dobře uvažené, ať tím či oním způsobem. Nic víc a nic míň.“

Kuchařské knihy s poctivými a spolehlivými recepty píše Jamie už 15 let, ale teď by vás rád vzal o úroveň výš, na pomyslný x-tý stupeň. Receptům tady věnuje větší prostor a vypnul své obvyklé editační pomůcky, takže se může rozprávět o všech těch poněkud excentrických, mírně ujetých detailech a přidat spoustu různých dalších pokců a informací.

Orientace v knize je velmi snadná – má šest jasně definovaných kapitol (chuť vzpomínek, jídla pro dobrou náladu, vyprošťovák, klasika, zakázané slasti a sladké mámení) Jak je už u Jamieho posledních knih zvykem, jeho tým nutričních bojovnic vám na konci knihy zcela jasně a uživatelsky přehledně poskytne vyčerpávající výživové údaje tak, abyste měli při výběru jídel veškeré informace.

“Doufám, že se vám to bude líbit, protože ačkoliv jsem opravdu hrdý na všechny recepty samotné, je u nich navíc spousta různých zvláštností, detailů a občas i úplných šíleností, takže si budete moct vytvářet svoje vlastní pohodová jídla, která budou mít extra šmrnc. Je to o tom, že chci, aby byla opravdu dokonalá tak, aby z nich kámošům spadla čelist a vaše děcka se pohádala o ty nejlepší kousky” uvádí v knize Jamie.

x VŠECHNO JE TO O VYMAZLENÉM JÍDLE x

Zdroj: <http://www.mldpublishing.cz/knihy/jamie-oliver-pohoda-v-kuchyni/>

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

TEXT B:

Slavný kuchař Jamie Oliver je na pokraji bankrotu

Řetězec restaurací světoznámého kuchaře Jamieho Olivera s názvem Jamie's Italian se nachází před krachem, napsal v pondělí britský deník The Sun. Dluhy restaurací, které jsou rozestě po celé Velké Británii (Londýn, Manchester, Leeds aj.) dosahují v současné chvíli sumy 73 miliónů liber (přes dvě miliardy korun), tvrdí deník na základě soudních dokumentů.

pondělí 12. února 2018, 19:18 - Londýn
Novinky

Dluhy tvoří bankovní úvěry, nedoplatky na pronájmech, účty u dodavatelů, ale také daně a platby za mzdy. Podle informací deníku požádal Jamie Oliver majitele nemovitostí, kde se nacházejí jeho restaurace, o snížení nájmu, aby nenastal okamžitý krach řetězce.

Společně s věřiteli vypracoval Jamie Oliver plán na záchranu restaurací. Restrukturalizace ovšem počítá s tím, že se zavře 12 z celkem 25 restaurací a zruší se rovných 450 pracovních míst, napsal The Sun.

Jen loni řetězec restaurací prodělal 10 miliónů liber (téměř 290 miliónů korun).

„Velmi nás těší, že věřitelé náš návrh na restrukturalizaci restaurací Jamie's Italian podporují. Tím je zajištěno, že zaměstnanci a dodavatelé mohou být zaplacení a zachráněni se 1800 míst,“ prohlásil mluvčí šéfkuchaře. Připustil, že je v současné chvíli těžké udržet kvalitu služeb pro „věrné zákazníky“.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Příklad vyplněné tabulky na tabuli (učitel vyplňuje jen ANO nebo i NEVÍM, které smaže, jakmile doplní z druhého článku):

	ANO	NEVÍM
Jamie Oliver má rád pohodu.	x	
Jeho recepty jsou složité.	x	
Je na pokraji bankrotu.	x	
Dělá toho moc a pak to nezvládá.	(x)	
Má rád rodinný život.	(x)	
Rád se pouští do šílených věcí.	x(x)	
Je (šéf)kuchař.	xx	
Je majitel restaurací.	x	
Píše knihy o vaření.	x	
Spolupracuje s nutričními specialistkami.	x	
Jeho restaurace prodělávají.	x	
Spolupracuje s věřiteli.	x	
Na jeho chyby doplácetí druzí.	(x)	
Má plán na záchranu svých restaurací.	x	

X Text A

X Text B

17.3 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

Odpovědi kontroluje vyučující.

ÚKOL Č. 2

Viz tabulka v příloze.

ÚKOL Č. 3

Odpovědi kontroluje vyučující dle článku v příloze.

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Odpovědi jsou individuální.

KONTROLNÍ OTÁZKY

Odpovědi kontroluje vyučující.

Použité zdroje obrázků ve vyučovací hodině:

<http://www.mldpublishing.cz/knihy/jamie-oliver-pohoda-v-kuchyni/>

<https://www.novinky.cz/ekonomika/463224-slavny-kuchar-jamie-oliver-je-na-pokraji-bankrotu.html>

<http://www.mldpublishing.cz/wp-content/uploads/2015/09/Pohoda-v-kuchyni-FB.jpg>

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

18 PRACOVNÍ POSTUP

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- zopakuje si a rozšíří poznatky o slohovém útvaru popis pracovního postupu;
- zafixuje si jeho hlavní zásady;
- uvědomí si význam přesné volby slov při popisu přípravy jídla, především sloves a podstatných jmen.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- uvědomí si, že s pracovním postupem pracuje denně v podobě receptur, které by měl i sám zvládnout reprodukovat, protože tím přispívá ke kvalitě práce.

Základní pojmy – klíčová slova

Popis, pracovní postup, přesnost, srozumitelnost, posloupnost, kuchařský recept.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- skupinová.

Vyučovací metody:

- hodnocení textu podle zadání;
- brainstorming;
- diskuse;
- samostatná práce s pracovním listem.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Slohový útvar popis pracovního postupu se zaměřením na obor kuchařské práce a využití popisu pracovního postupu v recepturách.

ČJ – popis pracovního postupu, práce s textem, hodnocení textu z různých zdrojů (internet, učebnice), PV, TECH – pracovní postup při přípravě pokrmu, OV – využití receptur při každodenní práci v kuchyni (na učebnici Receptury je možné v průběhu výuky odkázat).

Pomůcky

PC, projektor, bílá tabule, fix.

(Pracovní list je vhodné při výkladu i kontrole úkolů promítat na bílou tabuli.)

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

18.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Na úvod si žáci přečtou stručný recept na naloženou bílou ředkev z blogu. Metodou brainstormingu říkají – a učitel zapisuje na tabuli – co jim v receptu chybí nebo jak by jej potřebovali mít jako kuchaři sestylizovaný jinak. Pokud budou spokojeni, je třeba pokládat návodné otázky, je také možné si výrobu podle těchto receptur předvést – slabší žáci si lépe uvědomí nedostatky v řazení pokynů, nepřesnost vyjádření apod. Žáci mohou mít různé náhledy a diskutovat o nich.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Úvodní brainstorming či diskuse je současně pro učitele diagnostikou.

VÝKLAD – metoda výkladu

Pomocí rámečku s klíčovými body popisu pracovního postupu a jeho využití v recepturách si žáci ujasní – a případně uvedou na pravou míru – své názory z motivační části. Učitel s žáky znovu hlavní zásady projde. Rámeček si mohou žáci vystříhnout a nalepit do sešitu.

FIXACE – procvičování učiva

Nabídnuté otázky ověřují pochopení zásad popisu pracovního postupu – znovu se vrací k úvodním receptům a navádějí žáky k tomu, aby si uvědomili, v kterém místě by bylo třeba text upravit. Při následné společné evaluaci odpovědí – a korekci na tabuli, je možné text znovu, tentokrát správně, přepsat. Úkoly pro chytré hlavičky se znovu dotazují na názor, ten už by však měl být založený na získané či obnovené znalosti zásad daného slohového útvaru. Je možné řešit i společně ve třídě bystřejších žáků nebo úplně vynechat ve třídě slabších žáků.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Úkol č. 2 vychází z textu receptury z učebnice, kterou žáci denně využívají, měli by tedy být schopní doplnit vhodná slovesa a identifikovat slovesa nepřesná (kterým obvykle dávají přednost) – vezmeme, uděláme, a aby odhalili i logickou chybu (pokrm nesníme, ale podáváme). Úkol č. 3 ověřuje porozumění zásady posloupnosti a návaznosti popisovaného postupu. Je možné ověřit v Recepturách.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Odpovědi na tyto otázky by si mohli žáci zapsat, nejlépe i do sešitu.

18.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

- I. *Cukr, ocet z rýžového vína nebo jablečný, mořská sůl, žluté jedlé barvivo*
- II. *Tam*
- III. *do nálevu*
- IV. *Tato informace chybí. Několik hodin...?*
- V. *Není to výslovně uvedeno, jsou jen zmíněny „všechny plátky“.*
- VI. *Popis je přesnější, činnosti jsou popsány v posloupnosti.*
- VII. *V horkém nálevu.*

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Žáci své odpovědi konzultují s učitelem.

ÚKOL Č. 2

Z pečeně i krkovice *odsekne*me obratlové a krční kosti a maso *opláchneme*. *Nasekáme* jednotlivé porce, *naklepeme* je, okrajové blány *nařízneme* a maso *osolíme*. Porce *obalíme* v prosáté mouce, ve vejcích rozšlehaných s mlékem, ve strouhané housce a zvolna *usmažíme* v horkém tuku po obou stranách dozlatova. Pokrm *smažíme* vždy na objednávku a ihned *podáváme*.

ÚKOL Č. 3

3,5,2,4,1

19 TECHNOLOGICKÝ POSTUP

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- rozumí pojmu technologický postup a dokáže na praktických příkladech uvést jednotlivé kroky ve správném pořadí;
- umí použít uvedený technologický postup v praxi;
- dokáže v bodech shrnout jednoduchý technologický postup výroby nebo přípravy určitého výrobku podle textu.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- rozvíjí kompetence k zodpovědnosti, přesnosti, pečlivosti, přemýšlení o zadaných úkolech;
- získá základní přehled o tvorbě postupu práce, je schopen zvolit správnou výrobní technologii a odpovídající technologický postup, používá a volí správné nástroje, výrobní pomůcky a měřidla;
- aplikuje získané znalosti a pojmy na praktické příklady, dokáže zhodnotit reálnou situaci a vyhodnotit postup jednotlivých kroků při výrobě určitého výrobku, jak ve škole, tak i v reálném každodenním životě.

Základní pojmy – klíčová slova

Technologický postup, výroba, výrobní postup, renovace, prototyp.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- práce ve dvojicích;
- práce ve skupinách.

Vyučovací metody:

- slovní monologické (výklad);
- dialogické (diskuse ve dvojicích, ve skupině o odborných tématech);
- individuální (sledování videoprojekce, práce s textem, pracovním listem);
- skupinová (řešení praktického příkladu dle textu).

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

Dochází k propojení základních znalostí z odborných předmětů, odborného výcviku a praxe. Žák pochopí podstatu technologického postupu na různých příkladech a chápe důležitost správné následnosti jednotlivých kroků. Uvědomí si vysoké nároky na pečlivost a přesnost, nutnost dodržení postupů, což je nezbytnou dovedností pro řešení úkolů v reálném životě i pro další profesní růst.

Mezipředmětové vztahy – Technologie, Informační a komunikační technologie, odborné předměty, odborný výcvik.

Pomůcky

Datapojektor (interaktivní tabule), předtištěný text, pracovní sešity, videoukázka.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

19.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Učitel řeší se žáky, zda dokáží sestavit správný technologický postup při výrobě určitého výrobku nebo opravě stroje, či zařízení v rámci odborného výcviku. Pokud žáci projeví dostatečný zájem, převede diskusi na praktické příklady z každodenního života. Vychází z prezentace PowerPoint a pracovního sešitu.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Učitel se dotazuje žáků na pojem technologický postup, výroba, navazuje na znalosti, které by měli vědět z předchozích hodin. Zjistí úroveň znalostí jednotlivých žáků k tomuto tématu.

VÝKLAD – metoda výkladu

Přečti si text a dávej pozor na zvýrazněná slova. Nadanější žáci mohou přečíst text a zkusit plnit dané úkoly podle toho, co si zapamatovali. Text je obsahem pracovního sešitu.

Praktický příklad z běžného života (pro chytré hlavičky) – Příprava rajske polévky.

FIXACE – procvičování učiva

Žáci samostatně, případně ti slabší s dopomocí učitele řeší úkoly v pracovním sešitě. Mají k dispozici předchozí článek, ze kterého vyhodnocují odpovědi na zadané úkoly. Všechny úkoly jsou zaměřené na získávání (vyhledávání) informací z textu a zhodnocení textu.

Žáci začnou plnit jednotlivé úkoly z pracovního listu, do sešitu si mohou případně vypracovat výpisky z jednotlivých odstavců (nadanější žáci), případně použít barevného zvýraznění v textu. Je nutné, aby učitel žákům zdůraznil, že všechny odpovědi na dané otázky najdou v textu.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

V rámci řešení úkolů v pracovním sešitě navazuje tato část na promítnutí videa, ze kterého se žák pokusí sestavit jednoduchý technologický postup.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Učitel provede společnou kontrolu vypracovaných úkolů, zhodnotí práci žáků.

19.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

a) Výrobní proces je návod k použití daného výrobku.....	NE
b) Výrobní postup nemusí být úplný.....	NE
c) Stručný výrobní postup je hodně obsáhlý.....	NE
d) Ve výrobním postupu musí být stanovené přesné pořadí prací.	ANO
e) Výrobní postupy musí být hospodárné.....	ANO

ÚKOL Č. 2

- a) Je renovace procesem výroby zcela nových výrobků?

Není, protože renovace je proces opravy, rekonstrukce původního výrobku a jeho uvedení do původního stavu.

- b) K čemu slouží automatizace?

Automatizace slouží k automatickému řízení průmyslové výroby, odstraňuje lidskou práci.

- c) Vyrábí se při kusové výrobě velké množství výrobků? Odpověď zdůvodni.

Ne, při kusové výrobě se vyrábí pouze několik kusů daných výrobků, proto se nazývá kusová výroba.

- d) Je hromadná výroba vhodná při výrobě prototypů?

Není, hromadná výroba se používá při výrobě mnoha výrobků, kdy jsou stanoveny výrobní dávky.

- e) Vysvětlí svými slovy, co je to prototyp a zkus uvést nějaký příklad z praxe.

Prototyp je první vzorový výrobek, který se teprve začne vyrábět např. nový model auta, stroje, nové součástky...

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Odpovědi žáků jsou individuální, učitel vyhodnotí správnost.

ÚKOL Č. 3

Žáci vytváří technologický postup.

20 ODBORNÁ EXKURZE

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- se naučí orientovat v textu;
- dokáže porozumět obsahu článku;
- umí vyvodit z přečteného textu další pokračování;
- se naučí posoudit obsah textu a hledá další souvislosti, návaznosti.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- přemýšlí nad svým vzděláním, znalostmi;
- rozvíjí své zkušenosti, všeobecný přehled;
- chce získávat další znalosti, rozvíjet se;
- rozšiřuje poznatky vzhledem ke svému oboru vzdělávání.

Základní pojmy – klíčová slova

Odborná exkurze, program exkurze, teorie a praxe, odborník z praxe.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- skupinová;
- individuální.

Vyučovací metody:

- hlasité čtení;
- řízená diskuse;
- metoda ANO – NE.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

ČJ – zhodnocení textu, odborné předměty Zemědělské prostředky, Motorová vozidla, Technologie oprav, Odborný výcvik.

Pomůcky

Psací potřeby, článek, pracovní sešit.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

20.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Učitel zahájí vyučovací hodinu vyprávěním, o tom, jak viděl v televizi zajímavý dokument z oblasti automobilního průmyslu. Poukáže na to, jak bylo zajímavé vidět skutečnou výrobu a jednotlivé automatizované provozny. Zajímavé byly i rozhovory se zaměstnanci a vedením firmy. Zdůrazní, že pro získání znalostí je také důležitá praxe, která umožní lepší pochopení a zapamatování již probraného učiva.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Učitel zahájí a vede řízenou diskusi se žáky a pokládá následující otázky:

Co je to odborná exkurze? Byl jsi někdy na odborné exkurzi? Kam by ses chtěl v rámci svého oboru podívat? Co by tě ve firmě nejvíc zajímalo? Myslíš si, že jsou odborné exkurze přínosem?

VÝKLAD – metoda výkladu

Učitel žákům rozdá vytištěný text v pracovním sešitě, každý žák čte postupně hlasitě jednu větu nebo odstavce, dle schopností žáků. V případě potřeby si přečtou žáci článek ještě jednou individuálně.

FIXACE – procvičování učiva

Žáci samostatně zpracovávají úkoly v pracovním sešitě. Slabým žákům učitel pomáhá dle jejich schopností. Následně své odpovědi žáci konzultují s učitelem.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Učitel vyzve žáky, aby do pracovního sešitu vypracovali návrh exkurze do firmy dle svého výběru, zpracovali program exkurze a vymysleli název článku, který bude charakterizovat tuto exkurzi.

V rámci úkolu pro chytré hlavičky mohou nadanější žáci sestavit objednávku exkurze do firmy, kterou si vyberou.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Učitel ukončí vyučovací hodinu, pochválí žáky za jejich aktivní přístup a zeptá se, jestli je probírané učivo zaujalo. Vyzve je, aby ohodnotili vyučovací hodinu smajlíkem.

20.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

ÚKOL Č. 1

Podtrhni správnou odpověď:

Při plánování exkurze je nutné vzít v úvahu, kdo je ředitelem.

ANO NE

Odborné exkurze plánuje předmětová komise odborných předmětů.

ANO NE

Exkurze v našem regionu nejsou přínosné.

ANO NE

V loňském školním roce byli žáci naší školy na exkurzi v Nošovicích.

ANO NE

Při plánování exkurze je důležitým kritériem vzdálenost od školy.

ANO NE

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 2

Odpověz stručně na otázky:

Je odborná exkurze přínosem pro tvoje studium?

Ano je, podívám se na věci, které jsem se učil v teorii ve škole, snadněji si to zapamatuji, pokud si to vyzkouším, budu si to lépe pamatovat apod.

Je podstatné, v jaké vzdálenosti od školy je vybraná firma? Odpověď zdůvodni.?

Ano je, a to kvůli času, který procentují i financím apod.

Co je to doprovodný program exkurze?

Např. se podívám ještě na nějaké zajímavé místo, památku, pozoruhodnost, do jiné firmy apod.

Čím jsou zajímavé Nošovice?

Automobilka Hyundai a pivovar Radegast

V čem si myslíš, že je přínosné propojení teorie a praxe?

Můžu si věci, které jsme probírali v teorii prakticky vyzkoušet, mám možnost vidět skutečnou výrobu, realitu. Snadněji si zvyknu, až nastoupím do zaměstnání, protože to budu znát, budu se lépe orientovat apod.

ÚKOL Č. 3

Podtrhni slova, která se v textu nevyskytují:

Exkurze odborník lexikon Hyundai Praha Radegast Nošovice Pavlovice
nezájem atraktivnost akce autobus itinerář profese Čech

ÚKOL Č. 4

Zkontroluje a posoudí učitel dle podmínek v dané lokalitě a individuálního výběru žáků.

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Zkontroluje a posoudí učitel dle podmínek v dané lokalitě a individuálního výběru žáků.

21 ETIKETA

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- racionálně pracuje s textem;
- zjišťuje a hodnotí informace z různých zdrojů;
- získává a hodnotí informace;
- rozumí obsahu textu.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- vyvozuje závěry;
- diskutuje o tématu;
- rozlišuje informace a dále s nimi pracuje;
- vyjadřuje se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci;
- vyjadřuje se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Základní pojmy – klíčová slova

Pravidla, slušnost, respekt, vzorce chování, etiketa.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- samostatná práce;
- individuální a skupinová forma výuky.

Vyučovací metody:

- metoda kritického myšlení (porovnávání informací, vyhledávání informací, zpracování informací).

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

ČJ – práce s textem, zhodnocení textu.

Pomůcky

Pracovní sešit.

21.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Získání základních informací o tématu.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Práce s klíčovými slovy, objasnění základních pojmů.

VÝKLAD – metoda výkladu

Práce s textem – čtení textu.

FIXACE – procvičování učiva

Práce s významy slova etiketa.

Hledání vhodného a nevhodného chování v různých společenských situacích.

Pro chytré hlavičky je určen úkol, ve kterém mají najít profese, ve kterých je kladen důraz na dodržování pravidel etikety.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Test, který ověří pochopení základních pravidel etikety.

Pro chytré hlavičky:

Otázka na chování v komunikační situaci, která může dělat problémy i dospělým.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Vyhledávání věcných chyb v textu.

21.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

Etiketa se zabývá **společenským** chováním. Základem je **slušnost** k ostatním lidem. Pro různé situace existují **vzorce chování**, podle kterých se chováme. Etiketa se zabývá **pravidly** v různých prostředích **společnosti** (doplň sám). Zvláštním druhem etikety je netiketa, která se zabývá chováním na **internetu (netu)**.

ÚKOL Č. 1

Jaký je jiný význam slova etiketa? **Lístek, štítek.**

Jak slovo vzniklo? **Původně to byly lístky (jmenovky), které označovaly místo osoby u stolu, tedy její význam.**

ÚKOL Č. 2

Příklad chování	Vhodné chování	Nehodné chování
Držení těla	<i>Vzpřímené, pevné tělo</i>	<i>Přílišná uvolněnost</i>
Gesta	<i>Mávání, doplňování slov</i>	<i>Neslušná, verbální</i>
Chování při jídle	<i>Nemluvit s plnou pusou</i>	<i>Mlaskání, srkání</i>
Pozdravy	<i>Slovní, slušné</i>	<i>Vulgární, zkrácené</i>
Rozhovory	<i>Přikyvování</i>	<i>Skákání do řeči</i>

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY 1

Politici, úředníci, učitelé, lékaři.

ÚKOL Č. 3

Která z těchto osob je společensky nejméně významná?

- ☒ a) Podřízený muž
- b) Žena
- c) Nadřízená žena

Kdo se komu první představuje?

- a) Muž ženě
- b) Nadřízený podřízenému
- ☒ c) Žena muži

Kdo jako první podává ruku?

- ☒ a) Žena muži
- b) Muž ženě
- c) Mladší staršímu

Kdo první vchází do dveří?

- ☒ a) Muž
- b) Je to jedno
- c) Žena

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY 2

Ženě.

KONTROLNÍ OTÁZKY

Ve společnosti mají přednost společensky významnější lidé. Za ty jsou považováni muži, *starší* a nadřízení. První podává ruku společensky *méně* významná osoba. Do dveří přednostně vchází *společensky významná osoba*. Při scházení ze schodů jde první muž.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

22 NOVINOVÝ ČLÁNEK – BULVÁR

Vzdělávací cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- racionálně pracuje s textem novinového článku;
- zjišťuje a hodnotí informace z různých zdrojů, ověřuje věrohodnost zdrojů;
- získává a hodnotí informace.

Výchovný cíl ve vztahu k výstupům ŠVP

Žák:

- vyvozuje závěry;
- diskutuje o tématu;
- rozlišuje ověřené a neověřené informace a dále s nimi pracuje;
- vyjadřuje se v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Základní pojmy – klíčová slova

Bulvár, novinář, publicistika.

Organizační formy vyučovací hodiny a vyučovací metody

Organizační formy:

- samostatná práce;
- individuální a skupinová forma výuky.

Vyučovací metody:

- kritické myšlení (porovnávání informací, vyhledávání informací, zpracování informací)
- ano – ne.

Odborný obsah vyučovaného tématu (ve vztahu k oboru vzdělání)

ČJ – práce s textem, zhodnocení textu.

Pomůcky

Pracovní sešit.

22.1 PRŮBĚH VYUČOVACÍ HODINY

MOTIVACE

Získání základních informací o tématu.

DIAGNOSTIKA (zjištění vědomostí žáka z minulých hodin ve vztahu k tématu)

Práce s klíčovými slovy, objasnění základních pojmů – bulvár.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

VÝKLAD – metoda výkladu

Práce s textem – čtení textu.

FIXACE – procvičování učiva

Poznávání znaků publicistických textů.

Pochopení významu textu – práce s méně frekventovanými slovy.

Hledání správného významu slova – pochopení souvislostí pro vznik přeneseného pojmenování.

APLIKACE v praxi (schopnost žáka použít získané znalosti v jiných situacích)

Doplnění tabulky pravdivosti jednotlivých tvrzení – ano, ne, nevím (nemohu vědět).

Pro chytré hlavičky:

Práce s přímou řečí – uvědomění si rozdílů mezi přímou a nepřímou řečí.

HODNOCENÍ A DIAGNOSTIKA (zhodnocení, test, dotazník)

Odpovědi na otázky o bulvárním tisku – metoda ano/ne.

22.2 ŘEŠENÍ A ODPOVĚDI

UKÁZKOVÝ PŘÍKLAD

Znáš příklady bulvárních novin? *Blesk, Super.cz*. V jakých formách se vyskytují? *Tištěné a internetové noviny*. Která forma má víc čtenářů a proč? *Internetová, jednodušší a rychlejší přístup*. Co je základním znakem bulváru? *Jednoduchost, rychlost, silné emoce, skandalizace*.

ÚKOL Č. 1

Jak nazýváme první řádek textu? K čemu slouží? *Titulek, přilákání pozornosti k textu*. V jaké formě je publikován? *Internetové*. Proč je na konci textu jméno? *Jméno autora*.

ÚKOL Č. 2

Na konzervatoři exceloval. *Dobře se učil, velmi dobře prospíval*. Spolužáci si ho podávali kvůli vzhledu. *Posmívali se mu*. Máma mě chtěla mít jako ze škatulky. *Hezky upraveného*. Zažil opravdové trauma. *Zažil něco velmi nepřijemného*.

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY 1

- a) *Název troll vznikl zkrácením anglického slova trolling. Tento výraz se začal používat pro určitou skupinu lidí na internetu od 90. let minulého století, kteří rádi „popichují“ jiné uživatele svými příspěvky.*

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 3

Tvrzení	ANO	NE	NEVÍM
vystudoval konzervatoř	X		
je herec	X		
šikanovali ho na střední škole		X	
zlobí se na maminku, kvůli oblékání			X
na střední školu chodil nerad		X	
měl smutné dětství			X

PRO CHYTRÉ HLAVIČKY 2

Jak se liší jazyk vět v uvozovkách od ostatních? *Je to řeč, kterou říká přímo postava v rozhovoru.*

Proč tento způsob autor využívá? K čemu slouží? *Budí to důvěru čtenářů a zdání pravdivosti.*

KONTROLNÍ OTÁZKY

Označ, zda jsou tvrzení pravdivá (ANO) ne nejsou (NE)

Bulvární tisk se zaměřuje na lákavá témata.

ANO/NE

Nejčastěji problém zkoumá z nejrůznějších úhlů pohledu.

ANO/NE

Vždy je dobré si informace ověřit.

ANO/NE

Všechny informace ve sdělovacích prostředcích musí být ověřené.

ANO/NE

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BOČKOVÁ, Věra a Libuše PODLAHOVÁ. *Příprava učitele na vyučování: pro studium učitelství všeobecných vzdělávacích předmětů na FF, PŘF a PdF*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1990.

ČERVENKOVÁ, Iva. *Žák a učebnice: užívání učebnic na 2. stupni základních škol*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2010. ISBN 978-80-7368-924-7.

Dočkalová, M. *Vedení lidí*. Ostrava: CDV PDF OU, 2002.

HERYNEK, Petr. *České Vánoce*. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-0760-8.

MALACH, J. *Základy didaktiky: studijní obor: Informační technologie ve vzdělávání*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2003. ISBN 80-70-42-266-1.

Maňák, J. a kol. *Profesionální praktika z pedagogiky*. Praha: Masarykova univerzita, 1992. ISBN 80-210-0471-1.

MAREŠ, Jiří, Jan SLAVÍK, Tomáš SVATOŠ a Vlastimil ŠVEC. *Učitelovo pojetí výuky*. V Brně: Masarykova univerzita v Brně, 1996. ISBN 80-210-1444-X.

MOJŽÍŠEK, Lubomír. *Vyučovací hodina*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1984. Pedagogická teorie a praxe.

Mrhač, Josef. *Vytváření odpovědného vztahu žáků k učení – důležitý úkol současné školy*. Sb. PdF Ostrava, 1991 – série B – 20.

POL, Milan. *Škola v proměnách*. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN 978-80-210-4499-9.

PRŮCHA, Jan. *Moderní pedagogika*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-503-5.

RAWORTH, Jenny a Susan BERRY. *Čtvero ročních období se sušenými květinami: kompletní průvodce sběrem, sušením a aranžováním*. Praha: Knižní klub, 1999. ISBN 80-7202-434-5.

RYS, Slavomír. *Příprava učitele na vyučování*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979. Pedagogická teorie a praxe.

SEBEROVÁ, Alena a Martin MALČÍK. *Autoevaluace školy - od teorie k praxi a výzkumu*. V Ostravě: Ostravská univerzita, Pedagogická fakulta, 2009. ISBN 978-80-7368-759-5.

SIKOROVÁ, Zuzana. *Hodnocení a výběr učebnic v praxi*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2007. ISBN 978-80-7368-412-9.

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE UHERSKÝ BROD
A ZAŘÍZENÍ PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE
Přemysla Otakara II. 38, 688 01 Uherský Brod
www.ddmub.cz
IČ: 86770713

PRACOVNÍ SEŠIT PRO ŽÁKY

K METODICE ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI

pro žáky středních škol bez maturitní zkoušky

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Tato publikace vznikla v rámci projektu:

„Zvyšování kompetencí žáků středních škol bez maturitní zkoušky“

Pod registračním číslem: CZ.02.3.61/0.0/0.0/16_012/0000611

V rámci výzvy: 02_16_012 Výzva č. 02_16_012 pro Gramotnosti

V prioritní ose: 3 OP

Realizátor projektu:

Dům dětí a mládeže Uherský Brod a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, příspěvková organizace, Přemysla Otakara II. 38, 688 01 Uherský Brod

Školy zapojené do projektu a podílející se na realizaci:

1. Střední škola a Základní škola, Havířov - Šumbark, příspěvková organizace, Školní 2/601, 736 01 Havířov - Šumbark
2. Střední škola stavební a strojní, Teplice, příspěvková organizace, Fráni Šrámka 1350/1, 415 02 Teplice
3. Švehlova střední škola polytechnická Prostějov, Nám. Spojenců 17, 796 01 Prostějov
4. Odborné učiliště Cvrčovice, p. o., Cvrčovice 131, 691 23 Cvrčovice
5. Střední škola dopravy, obchodu a služeb Moravský Krumlov, p. o., nám. Klášterní 127, 672 01 Moravský Krumlov

Autoři: Mgr. Martina Mokrejšová, Mgr. Kateřina Burgerová, Leo Marek, Mgr. Jana Petlachová, Ing. Lenka Dobešová

Za obsah a odbornou stránku metodiky zodpovídá: Mgr. Jan Bierza, Ing. Jitka Karhanová, metodici projektu

Odborný garant metodik: PhDr. Jiří Němec, PhDr. Lucie Rozsypálková

Odborný garant analýz: Doc. PhDr. Josef Mrhač, CSc.

Manažer projektu: Mgr. Rastislav Jankula

OBSAH

VYSVĚTLIVKY K SYMBOLŮM (k orientaci v pracovním sešitě).....	3
1 NÁVOD NA POUŽITÍ DEZINFEKČNÍHO PROSTŘEDKU	4
2 INZERÁTY	8
3 PEXESO	12
4 MĚSTO PROSTĚJOV	15
5 WIKIPEDIE	19
6 FAKE	24
7 CHARAKTERISTIKA KAMARÁDA	27
8 IBUPROFEN AL 400	33
9 VÁNOČNÍ TRADICE A ZVYKY – VÝTAH, OSNOVA	37
10 AZ KVÍZ - SLOVESA	43
11 VÝBĚR NÁŘADÍ	45
12 SESTAVENÍ PRACOVNÍHO POSTUPU (MĚŘENÍ MULTIMETREM).....	50
13 LETÁK – NABÍDKA ZAMĚSTNÁNÍ	57
14 NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE	61
15 POJIŠTĚNÍ	65
16 OČKOVÁNÍ PROTI CHŘIPCE	69
17 OSOBNOST - CELEBRITA	74
18 PRACOVNÍ POSTUP	77
19 TECHNOLOGICKÝ POSTUP	82
20 ODBORNÁ EXKURZE.....	86
21 ETIKETA.....	90
22 NOVINOVÝ ČLÁNEK - BULVÁR.....	95

VYSVĚTLIVKY K SYMBOLŮM

(k orientaci v pracovním sešitě)

Klíčová slova

Hra

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Ukázkový příklad

Úkol

Pro chytré hlavičky

Kontrolní otázky

1 NÁVOD NA POUŽITÍ DEZINFEKČNÍHO PROSTŘEDKU

Cíl: Naučíš se podle návodu, kdy můžeš použít čistící prostředek Domestos 24 H Plus.

Klíčová slova

Dezinfekce, ředěný, neředěný, Domestos, použití.

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Pozorně čti text, získané informace využiješ při zpracování následujících úkolů.

Domestos 24 H Plus

je tekutý čistící a dezinfekční přípravek, určený k čištění a dezinfekci silně znečištěných míst a zejména tam, kde se mohou vyskytovat bakterie nebo plísňe.

Návod na použití

Uzávěr odolný proti otevření dětmi. Otevřít: Zmáčknete plochy na obou stranách uzávěru a otočte v protisměru hodinových ručiček.

Neředěný – Záchodové mísy: Aplikujte pod okraj a nechte působit 15 minut.

Kuchyň/koupelna odtoky: Pro dezinfekci a odstranění nepříjemného zápachu nalijte do odtoku a nechte 5 minut působit, poté důkladně propláchněte.

Ředěný – (1 víčko = 15 ml) – Podlahy a pracovní plochy: Přidejte 120 ml přípravku Domestos do 5 l vody. Není třeba oplachovat. Nepoužívejte neředěný.

Upozornění: Nepoužívejte na smaltované nebo pokovované (pochromované/ pozlacené) povrchy. Nepoužívejte na vlnu, hedvábí, barevné prádlo, syntetické tkaniny, kůži. Zabraňte kontaktu s textilií/nábytkem/koberci – může dojít k poškození. Při rozlití postižené místo otřete a opláchněte důkladně čistou vodou. Po použití si umyjte ruce. Dráždí oči a kůži!

ÚKOL Č. 1

Jaký je celý název čistícího dezinfekčního přípravku:

.....

ÚKOL Č. 2

Odkud je text převzat?

- a) z učebnice chemie
- b) z etikety na obalu dezinfekčního přípravku
- c) z novin

ÚKOL Č. 3

Najdi chyby ve větě a přeškrtni je – v úvodním textu první věta.

Domestos 24 H Plus je pevný čistící a dezinfekční přípravek, určený k čištění a dezinfekci málo znečištěných míst a zejména tam, kde se nemohou vyskytovat bakterie nebo plísň.

ÚKOL Č. 4

Jak dlouho se má Domestos 24 H Plus nechat působit při dezinfekci záchodové mísy – zakroužkuj správnou odpověď:

- a) 1 hodinu
- b) 5 – 6 minut
- c) 15 minut

ÚKOL Č. 5

Jak připravíš roztok z Domestosu 24 H Plus na dezinfekci podlahy?

.....

ÚKOL Č. 6

Doplň:

Jedno víčko = ml

ÚKOL Č. 7

Do věty přiřaď správně slova pod čarou

Domestos 24 H Plus je čistící a
přípravek, k a dezinfekci
silně míst a tam, kde se mohou
vyskytovat nebo plísň.

dezinfekční, bakterie, tekutý, určený, zejména, znečištěných, čištění

ÚKOL Č. 8

Zakroužkuj větu, která uvádí správnou informaci:

- a) Po umytí podlahy Domestosem 24 H Plus je nutno podlahu 3 x opláchnout.
- b) Po umytí podlahy Domestosem 24 H Plus se podlaha nemusí oplachovat.
- c) Podlahu Domestosem 24 H Plus v žádném případě nesmíme umývat.

ÚKOL Č. 9

Přiřaď správně, na co se může Domestos 24 H Plus používat a na co ne

Domestos 24 H Plus

MŮŽE SE POUŽÍVAT

NEMŮŽE SE POUŽÍVAT

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

pracovní plocha, barevné oblečení, nábytek, koberec, podlaha, kuchyňský odtok,
záchodové mísy, pochromovaný povrch, vlna.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 10

Podtrhni, zda se Domestos má používat ředěný, neředěný nebo se nesmí používat

koupelna, odtoky	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
podlahy	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
koberec	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
záchodová mísa	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
pracovní plocha	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
pochromovaný povrch	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
barevné prádlo	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT
kuchyň, odtoky	ŘEDĚNÝ / NEŘEDĚNÝ / NESMÍ SE POUŽÍVAT

ÚKOL Č. 11

Zakroužkuj ANO, NE. Pokud JE věta pravdivá zakroužkuj ANO, pokud NENÍ věta pravdivá zakroužkuj NE.

a) Zmáčkněte plochy na obou stranách uzávěru a otočte ve směru hodinových ručiček.

ANO

NE

b) Podlahy a pracovní plochy: přidejte 120 ml přípravku Domestos do 20 l vody.

ANO

NE

c) Kuchyň/koupelna odtoky: pro dezinfekci a odstranění nepříjemného zápachu nalijte do odtoku a nechte 5 minut působit, poté důkladně propláchněte.

ANO

NE

ÚKOL Č. 12

Doplň poslední slovo ve větě.

Při rozlití postižené místo otřete a opláchněte důkladně čistou

Nepoužívejte na vlnu, hedvábí, barevné prádlo, syntetické tkaniny,

Po použití si umyjte

Nepoužívejte na smaltované nebo pokovované (pochromované / pozlacené)

Dráždí oči a!

Zabraňte kontaktu s textilií / nábytkem / koberci – může dojít k

2 INZERÁTY

Cíl: Naučíš se rozlišovat, kriticky posuzovat a pochopit obsah inzerátů.

Klíčová slova

Inzerát, média, noviny.

- **Sháněl někdo z vás poslední dobou nějakou věc?**
- **Použil k tomu někdo z vás inzerát?**
- **Jak vypadá správný inzerát?**
- **Co vše má obsahovat inzerát, aby zájemce mohl odpovědět?**
- **Jaké druhy inzerátů můžeme v médiích najít?**

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Inzerát

- **krátký text či obraz, který je obvykle placený a je zveřejněný v nějakém médiu – např. v televizi, tisku, na internetu.**

Inzeráty se používají běžně i v soukromém životě např. pro nabídku prodeje, koupě věcí denní potřeby, osobních služeb, k seznámení se s jinými osobami, pro vzájemnou výměnu předmětů, k náboru do sdružení či spolků, ale také k oznámení o sňatku, jubileu nebo úmrtí osoby apod.

Přečti si důkladně následující inzeráty, ať můžeš zpracovat úkoly.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

<p>Prodám Renault Twingo, rok výroby 1999, modrá metalíza, STK do 2018, výborný stav, za 40 000 Kč.</p> <p>677 323 888 po 20. hodině</p>
<p>Daruji za odvoz deset let používanou pračku se sušičkou značky VYPER 33 v dobrém stavu. Službu ještě udělá!</p> <p>677 987 566</p>
<p>Nabízíme pracovní pozice obráběč/operátor CNC strojů. Životopisy zasílejte na e-mail: jan.novak@kariera.cz</p>
<p>Prodám starý proutěný kočár ze sedmdesátých let. Mírně oprýskaný. Nutno vyčistit. Cena dohodou. Mohu odvézt v Brně a okolí – 1 km za 20 Kč.</p> <p>677 654 555</p>
<p>Jsem čtyřicetiletý svobodný sportovec. Hledám ženu kolem čtyřiceti let za účelem seznámení. Ozveš se?</p> <p>333 444 555</p>
<p>Vyměním magnetky s hlavními městy Evropy za časopisy NEČTI č. 1, 6, 7, 8, 12/2016 nebo ČTI č. 2 a 3/2017.</p> <p>677 655 786</p>
<p>Koupím RD v lokalitě Znojmo a okolí. Platba hotově.</p> <p>677 876 343</p>
<p>Prodám rok starou kuchyňskou linku za 56 000 Kč. Délka 5 m, výška 180 cm. Dekor buk. Bez spotřebičů. Spěchá – stěhování.</p> <p>677 543 999</p>

Nabízím zemní a výkopové práce, úpravy terénu apod. Pevná cena dle domluvy.

Kontakt : karelnovy@centrum.cz, 666 777 888

Daruji balíček věcíček po dceři. Velikost 80 – 86.

Zhruba 50 ks – značkové sukně, trička, body, tepláky...

677 543 455

Zaběhl se starší ratlík hnědé barvy slyšící na jméno Trhač. Nálezci předám 1 000 Kč.

677 500 455

Kdo nabídne mamince s dítětem levný pronájem malého bytu v Ostravě a okolí. Spěchá.

677 111 457

Hledám hodnou paní na občasné hlídání po večerech ke své dvouleté dceři. Nutná praxe s dětmi. Nejlépe učitelka MŠ.

677 453 285 jen dopoledne

ÚKOL Č. 1

Přečti si znovu předchozí inzeráty a rozděl je do skupin.

PRODÁM –

HLEDÁM –

KOUPÍM –

VYMĚNÍM –

DARUJI –

NABÍZÍM –

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Seřad' správně slova a zjisti, co je to inzerát.

[illegible]

Sestav inzerát dle svých představ.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

3 PEXESO

Cíl: Dozvíš se, proč lidé od pradávna tvoří přísloví. Zahraješ si pexeso, při kterém zjistíš, kolik přísloví znáš. Ověříš si, zda rozumíš jejich významu.

Klíčová slova

Přísloví, ústní lidová slovesnost, obrazné vyjádření, životní moudrost.

ÚKOL Č. 1

Vyplň křížovku:

(Chybějící slovo v řádku doplň do odpovídajícího řádku křížovky. Modrá políčka nevyplňuj, žlutá představují tajenku.)

1. Pec nám
2. Žili, byli bratři
3. Za krále bojují
4. Lidé si dřív při práci zpívali...
5. Leze, leze po železe nedá pokoj, až tam vlez
vleze
6. V pohádkách bývá hloupý.....
7. O brněnském draku vypráví.....
8. Na hradech strašívá bílá.....

1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Doplň tajenku, spoj související části textu a zapiš si do sešitu:

..... je

„Komu se nelení, tomu se zelení“

– útvar ústní lidové slovesnosti	neznáme autora
– ustálený výrok	přirovnání
– obrazné vyjádření	říká se stále stejně
– ponaučení nebo výstraha	životní moudrost

Hra

Podle pokynů učitele si ve své skupině zahraj pexeso a najdi co nejvíce přísloví!

ÚKOL Č. 2

Během určeného času přiřaďte ve skupině k příslovím z pexesa, které jste našli, jejich význam:

Když mám hlad, sním i to, co bych jinak hodil na kompost.

Někdy se snažím udělat dobrou věc, ale nikdo to neocení.

Je lepší dostat aspoň malou kytičku, než snít o veliké kytici, kterou nikdy nedostanu.

Posekej trávu, dokud je nízká. Pak už to půjde špatně.

Když poznám alespoň pár rostlin, jsem chytřejší než ti, kteří nepoznají žádnou.

Než začnu řezat větve, musím si to pořádně rozmyslet.

Když se nebudu starat o záhony, nic mi na nich nevyroste.

Ten, komu se urodilo nejvíc jablek, naříká, že má letos jablek málo.

Traktorista, který zoral pole všem sousedům, má sám pole neorané.

Kontrolní otázky

Dokážeš zopakovat některý ze čtyř znaků přísloví?

Jaké přísloví sis zapamatoval, nebo tě zaujalo?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

4 MĚSTO PROSTĚJOV

Cíl: Rozšíříš si poznatky o městě, ve kterém žijeme. Zjistíš zajímavosti o jeho historii, kultuře a průmyslu. Vyzkoušíš si práci turistického průvodce.

Klíčová slova

Město Prostějov, základní údaje, historie, kultura, turistické zajímavosti, Jiří Wolker.

Předvídání pomocí klíčových slov

Zde vidíš klíčová slova: **okresní město, Jiří Wolker, oděvní průmysl, Národní dům, náměstí Padlých hrdinů.**

Myslím, že text bude o:

.....

.....

Víš nějakou zajímavost o městě Prostějov? Ke kterému kraji patříme? Víš, kdo byl Jiří Wolker?

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Přečti si důkladně tento článek, ať můžeš zpracovat následující úkoly. Důležité informace jsou zvýrazněné tučným písmem. Pracuj s textem.

Prostějov je statutární město Olomouckého kraje.

Prostějov se nachází 17 km od Olomouce na **západním okraji Hané**. Na okraji města protékají říčky **Hloučela a Romže**.

Historie:

První zmínka o vsi Prostějov pochází ze 12. století. O dvě století později se Prostějov stal významným trhovým městem. V 15. století město pod vládou Perštejnů zaznamenalo významný rozvoj a roku 1527 byla tiskárnou Kašpara Aorga vytištěna **první kniha na Moravě**.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

V polovině 17. století došlo k prudkému rozvoji **potravinářského, textilního a oděvního průmyslu**, v roce 1858 byla v Prostějově založena první česká konfekční továrna bratří Mandlů, což do města přilákalo nové obyvatele. V 60. letech 19. století byla do Prostějova přivedena **železnice**, a došlo tak k propojení města **s Brnem a Olomoucí**, což napomohlo jeho dalšímu rozvoji.

Základní údaje:

Rozloha: 39,04 km²

Počet obyvatel: 44 330

Kraj: Olomoucký

Za první světové války došlo v roce **1917** k hladovým bouřím před budovou Okresního hejtmanství. Nezkušené vojenské jednotky z Olomouce nezvládly situaci a střílely do davu. Na památku události **byl po válce postaven Pomník padlých hrdinů** a celé náměstí bylo přejmenováno na náměstí Padlých hrdinů. Po vzniku Československa pokračoval hospodářský i kulturní rozvoj města.

V roce 1953 došlo v Prostějově k jednomu z prvních protestů proti komunistickému režimu poté, co byla z hlavního náměstí odstraněna socha Tomáše Garrigue Masaryka. V současné době je Prostějov významným centrem textilního, strojírenského a potravinářského průmyslu. Historické jádro města se stalo v roce **1990 městskou památkovou zónou**.

Turistické zajímavosti a kulturní akce:

Významným kulturním centrem Prostějova je **Národní dům**, který patří mezi architektonické dominanty města. V centru města se nachází nová radnice s orlojem. Turistickým cílem je **prostějovský zámek na Pernštýnském náměstí**.

Zdroj: Wikimedia Commons, Pernak

V současné době je Prostějov městem poetických festivalů, divadelního života i městem sportu. V červnu se zde koná **Wolkerův Prostějov** – celostátní festival poezie založený v roce 1957. Festival nese **jméno básníka a prostějovského rodáka Jiřího Wolкера**. Festival je celostátní přehlídkou recitátorů – sólistů a divadel poezie.

Město a jeho okolí je **ideálním místem pro cykloturistiku**. Prostějovem navíc prochází i **mezinárodní cyklotrasa „Jantarová stezka“**.

Zdroj: <https://www.aktualne.cz/wiki/geografie/staty-a-mesta/prostejov>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Čtením textu jsi získal informace, tak se teď pokus vyřešit následující úkoly.

ÚKOL Č. 1

Podtrhni správnou odpověď:

Počet obyvatel Prostějova je 43 430.	ANO	NE
První zmínka o obci Prostějov pochází z 15. století.	ANO	NE
Na okraji města protéká říčka Romže.	ANO	NE
Železnice propojila Prostějov s městy Brno a Přerov.	ANO	NE
Významným kulturním centrem je Národní dům.	ANO	NE
Turistickým cílem je Wolkerův Prostějov.	ANO	NE
Město a jeho okolí nejsou ideálním místem pro cykloturistiku.	ANO	NE

ÚKOL Č. 2

Doplň následující věty.

Prostějov jekraje.

Prostějov se nachází na.....

Městem protékají.....

Ze 12. století pochází.....

Železnice propojila město s

Na památku události z r. 1917 byl po válce postaven

Historické jádro města se stalo.....

Jiří Wolker je

Mezinárodní cyklotrasa se nazývá

Rozloha města je.....

ÚKOL Č. 3

Zkus vymyslet jiný název článku, aby bylo jasné, o čem pojednává.

.....

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 4

POKUS SE VYTÁHNOUT Z ČLÁNKU PĚT NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH INFORMACÍ O MĚSTĚ PROSTĚJOV, KTERÉ BYS CHTĚL SDĚLIT TURISTŮM PŘI JEJICH NÁVŠTĚVĚ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZVLÁDNEŠ PŘEDVÉST PŘED SPOLUŽÁKY TURISTICKÉHO PRŮVODCE?

Pro chytré hlavičky

Dokážeš zjistit další zajímavé informace o tomto městě nebo jiném místě v okolí? Kam půjdeš tyto informace hledat? Vyhledej další turisticky zajímavá místa v okolí? Kam bys pozval své kamarády, kteří by tě navštívili ze zahraničí? Zkus vymyslet jednoduchého turistického průvodce.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jak se ti dnešní hodina líbila? Můžeš ji oznámkovat jako ve škole ☺.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

5 WIKIPEDIE

Cíl: Naučíš se získávat informace potřebné k běžnému životu. Zjistíš, kde můžeš najít vše potřebné v případě, že se chytáš na dovolenou, chceš zjistit zajímavosti o nějakém místě nebo činnosti. Naučíš se nové metodě práce s textem – INSERT.

Klíčová slova

Wikipedie, encyklopedie, informace, článek, autorská práva, slovník, lexikon.

Zkus napsat, co tě napadne při otázce

Kde můžeš získat informace o své plánované cestě na dovolenou?

.....

.....

.....

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Začni číst důkladně tento text. Už při prvním čtení si za větou nebo informací **zapisuj** přímo do textu následující značky. Nemusíš označit všechny věty. Důležité informace jsou **zvýrazněné tučným písmem**. Pracuj s textem.

- ✓ fajfkou označ větu (informaci), kterou jsi **již věděl**
- + znaménkem plus označ větu, která je pro tebe **nová**
- ? označ větu (informaci), které **nerozumíš** nebo se chceš o ní **dozvědět něco více**

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

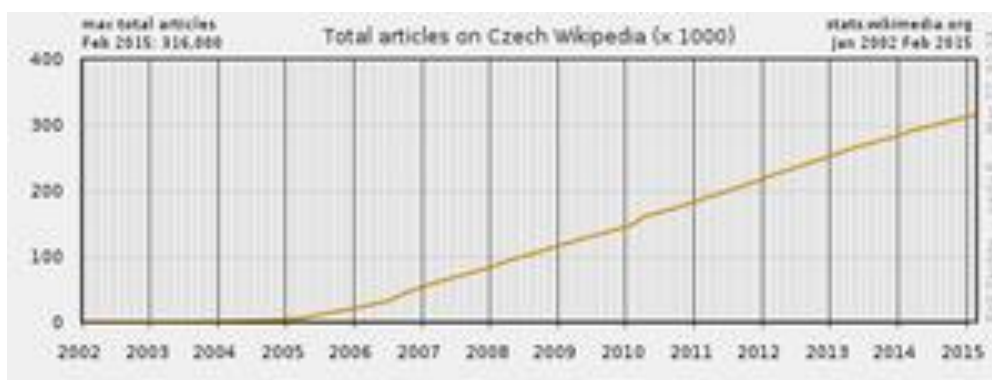

Česká Wikipedia

Česká Wikipedia je českojazyčná verze Wikipedie, **mezinárodní internetové encyklopedie s otevřeným obsahem**, na jejíž tvorbě spolupracují dobrovolní přispěvatelé z celého světa. Celý projekt včetně české části provozuje nadace Wikimedia Foundation založená podle zákonů státu Florida (USA). Na tvorbě české Wikipedie se cca 10 % podílejí i lidé ovládající češtinu žijící mimo Česko. **Česká verze je podle počtu článků 26 na světě**, v pořadí z více než 290 existujících jazykových verzí. Je také pátou největší verzí psanou ve slovanském jazyce (po ruské, polské, ukrajinské a srbochorvatské). V prvním čtvrtletí roku 2016 na ni denně přicházelo v průměru 2 393 573 dotazů.

Wikipedie vznikla 15. ledna 2001. **Česká verze byla spuštěna 3. května 2002.**

Graf vývoje počtu článků od roku 2002

Počet a objem článků

V lednu 2018 měla česká Wikipedia přes 396 000 článků. Od první poloviny roku 2007 tempo růstu české verze Wikipedie sice výrazně pokleslo, avšak dosažené absolutní počty článků překonávaly nové mezníky. Teprve 19. června 2008 krátce před půlnocí se ovšem česká Wikipedia přehoupla přes hranici 100 000 článků. Palčivým problémem české Wikipedie je také soustavné **porušování autorských práv** nemalým počtem přispěvatelů, což neúměrně zatěžuje správce, kteří se snaží texty porušující autorská práva odstranit, a **celkově snižuje věrohodnost Wikipedie.**

Diplom a čokoládový notebook, které obdržela česká Wikipedia za své vítězství v hlasování veřejnosti v kategorii Projekt roku ankety Czech Open Source 2010.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Encyklopedie

Encyklopedie je strukturované, zpravidla **objemné dílo**, které se pokouší zevrubně představit lidské poznání týkající se jednoho, více, anebo všech oborů. Encyklopedie je specifický druh slovníku, **jde o naučný slovník**, a jeho hesla mohou být řazena různými způsoby. Některé encyklopedie jsou tedy řazeny abecedně, jiné tematicky.

Slovník

Slovník (někdy též lexikon) je **nejčastěji abecedně řazený seznam slovní zásoby, vysvětlující slova z různých hledisek**. Ve většině slovníků jsou slova zachycena pouze ve svém základním tvaru. Vyskytují se tradičně nejčastěji v knižní podobě (např. Slovník spisovné češtiny). V poslední době se však objevují i **digitální slovníky**, dostupné na CD nebo na internetu.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Česká_Wikipedie

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Encyklopedie>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Slovník>

ÚKOL Č. 1

Čtením textu jsi získal informace, teď vyber věty (informace), které považuješ za důležité a zapiš je do příslušného sloupce tabulky podle značek:

- ✓ 1. sloupec – vypiš 3 informace, které jsi **již věděl**
- + 2. sloupec – vypiš 5 informací, které **jsou** pro tebe **nové**
- ? 3. sloupec – vypiš ty informace, kterým **nerozumíš** nebo se o nich **chceš dozvědět více**

TABULKA INSERT

<div>✓</div> To jsem věděl (3 informace)	<div>+</div> To je nová informace (5 informací)	<div>?</div> Chtěl bych se dozvědět více (libovolně)

ÚKOL Č. 2

POKUS SE ZNOVU VYPISAT MOŽNOSTI, KDE MŮŽEŠ ZÍSKAT INFORMACE K PLÁNOVANÉ DOVOLENÉ NEBO JINÉ SITUACI SE KTEROU SE SETKÁVÁŠ V BĚŽNÉM ŽIVOTĚ.

.....

.....

.....

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pro chytré hlavičky

Vyber si nějaké místo, které bys chtěl navštívit a vyhledej si o něm základní informace. Vypiš je stručně v bodech a ty důležité podtrhni.

.....

.....

.....

.....

.....

Kontrolní otázky

Vysvětli pojmy.

Co je to wikipedie, encyklopedie a slovník?

Jaký je mezi nimi rozdíl?

Jak se ti dnešní hodina líbila? Co bys chtěl dělat příště?

Napiš to:

.....

.....

.....

.....

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

6 FAKE

Cíl: Dokážeš se samostatně zamyslet nad informacemi, které jsou ti předkládány v médiích, zvláště na sociálních sítích.

Klíčová slova

Fake, lajkovat, emoce, mystifikace, widget.

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Fake

- **anglicky falešný či nepravý, nepravdivý.** Označuje se tak chybné zpracování a sdílení textových, grafických a mediálních informací. Nepravdivá fake informace může být šířena nevědomky, ale i cíleně za účelem mystifikace.

Jako fake se označuje nepravdivá informace, chyby nebo dokonce cílený podvod v prostředí internetu. Zejména se s tímto výrazem můžeme setkat v prostředí sociálních sítí, kde dochází ke sdílení různých příspěvků uživatelů. Fake může být i cílený, ale také nechtěný, mnohdy je šířen mezi další uživatele nevědomky za pomoci sdílení. Fake je například různě upravený obrázek, lživá, zavádějící nebo jen mystifikující informace, ale také celé video, které bylo chytře upraveno. U cílených „fejků“ je mnohdy záměrem pobavit další uživatele a nabídnout jim šokující obsah. Většinou ale bývá fake brzy odhalen, nejedná-li se o zdařilý podvod, na kterém si dal dotyčný maximálně záležet.

Zdroj: https://it-slovník.cz/pojem/fake/?utm_source=cp&utm_medium=link&utm_campaign=cp

- **Co slovo fake znamená v angličtině (jaký je jeho původní význam)?**
- **Jaký je další význam slova fake?**
- **Jakými způsoby se může fake šířit?**
- **Kde se nejčastěji s „fejků“ setkáváme?**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Fake news – jak je poznáme?

KDO?

Kdo je autorem nebo tvůrcem sdělení?

Jméno autora není u článku uvedeno. Jako autor článku je často podepsána redakce daného webu. Ani u ostatních článků na stejném webu nejsou uvedeni konkrétní autoři.

Jaké informace lze o autorovi nebo tvůrci sdělení dohledat?

Na webu nejsou žádné informace o autorech článků či redakci a není na ně uveden žádný kontakt (e-mail, telefon apod.). Vzhledem k tomu, že neznáme jména autorů, nelze o nich na internetu dohledat další informace.

CO?

Jsou ve sdělení uvedené zdroje, a jak se dají obsažené informace ověřit?

Každý novinář by měl uvádět své zdroje, a tak umožnit čtenářům všechny informace ověřit. K důvěryhodným informacím se vyjadřují i jiná média.

Jaké informace či vyjádření nejsou ve sdělení zahrnuty?

Základním standardem kvalitní novinářské práce je potvrzení informace z více zdrojů. V článku bývá vyjádření odborníka (např. právníka, politologa nebo historika a jiných).

Jakým způsobem se sdělení k příjemcům dostává a jak se případně dále šíří?

Článek se k příjemcům může dostat různými způsoby – mohou si ho přečíst přímo na webu nebo se s ním setkat na sociálních sítích či při vyhledávání konkrétního tématu na internetu. Sdělení se dále šíří především na sociálních sítích. Přímo pod článkem je umístěn tzv. widget, skrze který mohou čtenáři článek lajkovat na Facebooku. Počet lajků má vliv na šíření sdělení. Čím více lajků příspěvek má, tím více je považován za populárnější vhodnější pro zobrazení dalším lidem na Facebooku.

JAK?

Jak se sdělení snaží upoutat pozornost?

Článek poutá pozornost především titulkem, který slibuje šokující odhalení.

Jaký je jazyk a audiovizuální forma sdělení a proč?

Zvolený jazyk vyvolává emoce. Objevují se negativně zabarvená slova jako „šok!“, „napáchali“ nebo „bordel“. Autor vstupuje do komunikace se čtenáři (např. je osloven „Přátelé“, což navozuje atmosféru důvěry). V závěru je často vyzývá, aby vyjádřili své emoce a názory. Často používá výrazy, kterými se zbavuje zodpovědnosti za pravdivost či nepravdivost předkládaných tvrzení.

Zdroj: https://www.jsns.cz/nove/projekty/medialni-vzdelavani/bulletin-mv/fake-news/analiza_fake_news.pdf (upraveno)

ÚKOL Č. 1

Fake news – jak je poznáme?

Kde?

- Jaké informace můžeme získat o autorovi „fejků“?

Co?

- Je možné informace nějak ověřit (najdeme je i na jiných místech)?
- Jak je měřena popularita „fejků“?

Jak?

- Čím „fejk“ nejčastěji poutá pozornost?

ÚKOL Č. 2

V textu posledního odstavce najděte odpovědi na následující otázky (odpovídejte ano/ne).

➤ Vyvolává jazyk „fejků“ emoce?	ANO/NE
➤ Jsou v textech „fejků“ používána pozitivně zabarvená slova?	ANO/NE
➤ Oslovuje autor čtenáře?	ANO/NE
➤ Je autor za svá tvrzení odpovědný?	ANO/NE

Kontrolní otázky

- Z jakého jazyka pochází slovo „fejk“?
- Kde se s „fejky“ můžeme nejčastěji setkat?
- Je možné dohledat autora textu „fejků“?
- Čím „fejky“ přitahují pozornost čtenářů?
- Jsou informace „fejků“ pravdivé?

7 CHARAKTERISTIKA KAMARÁDA

Cíl: Naučíš se pomocí grafického znázornění vyjádřit společné a rozdílné informace o dvou postavách (jevech). Zkusíš najít v textu kladné a záporné vlastnosti. Dokážeš charakterizovat kamaráda.

Klíčová slova

Kamarádi, charakteristika, kladné (pozitivní) vlastnosti, záporné (negativní) vlastnosti.

Máš kamarády? Jací jsou? Jak vypadají? Jak se chovají? Jaké mají vlastnosti? Mají některé vlastnosti stejné jako ty?

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Pozorně čti text, získané informace využiješ při zpracování následujících úkolů.

Jmenuji se Tereza a do školy jezdím autobusem spolu s mými dvěma kamarády – Katkou a Martinem. Známe se, protože bydlíme v Havířově a chodili jsme na stejnou základku. Mně a Katce je 16, Martinovi o rok více. Teď chodíme na stejnou střední školu, já a Katka na obor pečovatelské práce a Martin studuje na prodavače. Zkusím vám popsat, jak oba vypadají a jak se chovají.

Katka měří asi 165 cm a je hodně štíhlá. Své dlouhé rovné černé vlasy nosí většinou rozpuštěné. V jejím krásném obličeji každého upoutají velké modré oči, které si obtahuje černou linkou. Na nose, který je trochu zvednutý, lze vidět několik pih. Většinou chodí krásně nalíčena, s dokonalým make-upem a růžovou rtěnkou. Postavu má „modelkovskou“ a sluší ji vše, co si oblékne. Nejraději se obléká do džínů, k nimž si bere barevná trička. Velmi jí záleží na tom, aby byla dokonale upravená. Považuji ji za chytrého a vtipného člověka, který nezkazí žádnou legraci. S ostatními si rozumí a bez problémů zapadne téměř do každé party. Když vidí, že má někdo problém, snaží se mu pomoci. Nikdy jsem ji neslyšela říkat nějakou lež. Vždy říká to, co si myslí. Nebaví ji ale uklízet, její pokoj i kabelka vypadají jako po výbuchu, spoustu věcí pak nemůže najít. Často si půjčuje propisky i jiné věci na vyučování, protože své zapomíná doma. Někdy má také špatnou náladu, tak na ni raději ani nemluvím, abychom se nepohádaly.

Martin měří asi 175 cm a má svalnatou postavu, protože chodí často do posilovny. Jeho obličej je kulatý, vlasy má krátké, kudrnaté, světle hnědé. Nad modrýma očima se klene husté obočí. Většinou je oblečen do džínů a barevného trika. Moc mu nezáleží na tom, jak vypadá, někdy má rozčuchané vlasy nebo pokrčené triko. Myslím, že Martin nemá moc smysl pro humor, neumí si udělat ze sebe legraci. Když se mu něco nelíbí, tak reaguje přehnaně, vzteká se, je drzý a mluví sprostě. Několikrát se popral kvůli úplné maličkosti. Pro ty jeho výbuchy a agresivní chování není v kolektivu moc oblíbený. Martin je ale na druhou stranu hodně chytrý, dobře se učí a všemu ihned porozumí. Také se nebojí žádné práce, chodí na brigády. Jeho velkou vášní je sport. Chodí do školního klubu a reprezentuje školu na všech turnajích, je hodně soutěživý a většinou vyhrává. Na tréninky chodí včas, ani do školy nepřišel nikdy pozdě.

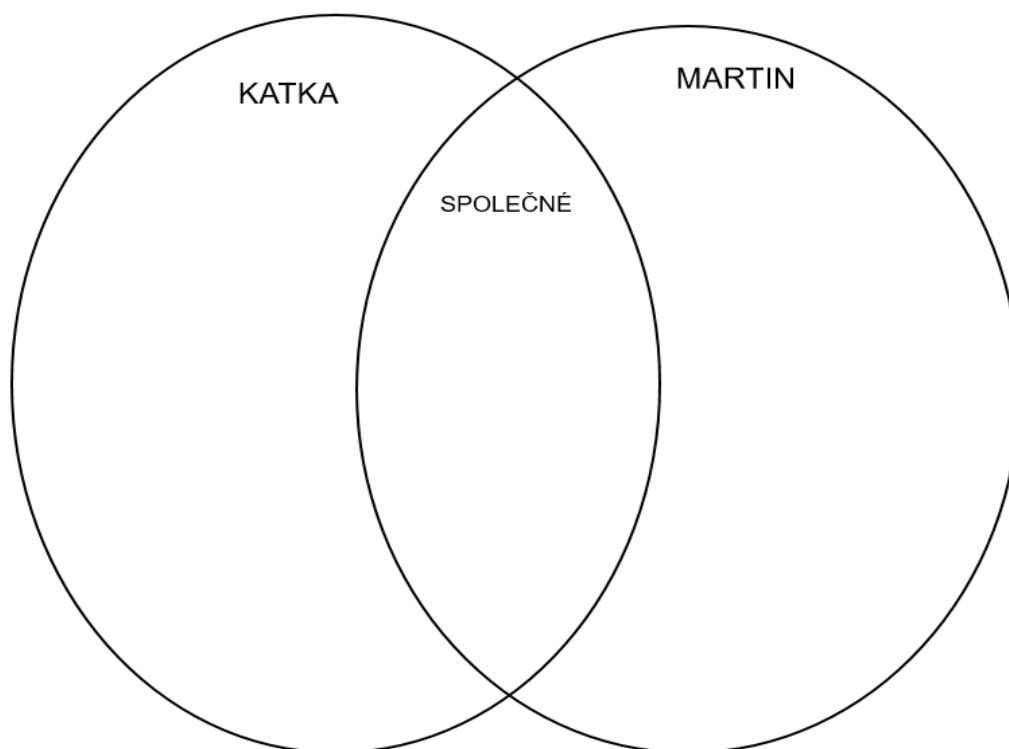
Já, Katka a Martin milujeme zvířata. Společně chodíme odpoledne venčit psy do parku. Své psy máme velmi rádi, staráme se o ně a věnujeme jim všechn volný čas. Občas chodíme všichni tři do kina na horory.

ÚKOL Č. 1

Podle informací z úvodního textu vepiš do **překrývajících** se částí - co vše mají Katka a Martin **společného** a do **zbylých** částí - v čem se **liší**.

ÚKOL Č. 2

Vyber si postavu z úvodního textu (Katku nebo Martina), která ti je sympatická a zпамěti ji charakterizuj (napiš, co si pamatuješ o vzhledu, vlastnostech a chování).

ÚKOL Č. 3

K uvedenému chování přiřaď vlastnosti uvedené pod čarou, kladné (pozitivní) chování a vlastnosti podtrhni červenou, záporné (negativní) podtrhni modrou

Vždy říká to, co si myslí.

Když vidí, že má někdo problém, snaží se mu pomoci.

Všude chodí včas.

Reaguje přehnaně, vzteká se.

Pere se kvůli maličkostem.

Nebojí se žádné práce.

Nebaví ji uklízet a pomáhat.

Dobře se učí a všemu hned porozumí.

pracovitý, ochotná, upřímná, chytrý, dochvilný, agresivní, líná, výbušný

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 4

Vypiš z textu **Martinovy záporné (negativní) vlastnosti** a předved' je:

Vypiš z textu **Katčiny kladné (pozitivní) vlastnosti** a předved' je:

ÚKOL Č. 5

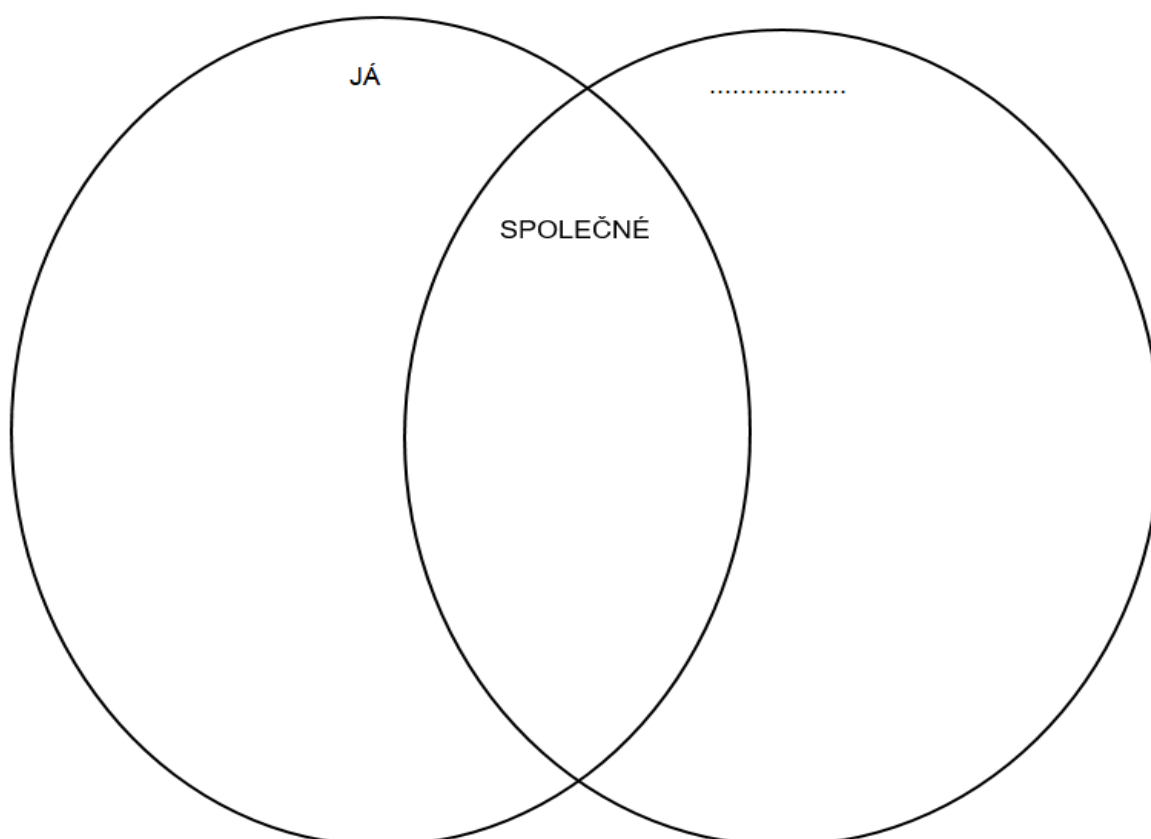
Podle popisu v úvodním textu nakresli Katčin obličej.

Pro chytré hlavičky

Zkus vypracovat svůj tzv. Vennův diagram, kde srovnáš sebe a svého kamaráda.

8 IBUPROFEN AL 400

Cíl: Dozvíš se, k čemu se používá lék IBUPROFEN AL 400, kdo ho může užívat a jaké je správné dávkování.

Klíčová slova

Ibuprofen AL400, protizánětlivý, léčivý, proti bolesti, snižuje horečku, užívání léku.

- **Znáš lék IBUPROFEN AL 400?**
- **Víš, kdy ho můžeš použít?**
- **Umíš zjistit správné dávkování?**

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Pozorně čti text, získané informace využiješ při zpracování následujících úkolů.

IBUPROFEN AL 400

Přípravek Ibuprofen AL 400 jsou **bílé, kulaté** potahované tablety. Tento přípravek je dostupný bez lékařského předpisu. Přesto však Ibuprofen AL 400 musíte užívat pečlivě podle návodu, aby Vám co nejvíce prospěl.

Ibuprofen AL 400 je **protizánětlivý léčivý** přípravek, který **snižuje horečku** a **ulevuje od bolesti** (nesteroidní protizánětlivý/analgetický léčivý přípravek).

Ibuprofen AL 400 se bez porady s lékařem smí používat při:

- lehké až středně silné bolesti jako např. **bolesti hlavy** včetně migrény, **bolesti zad, zubů, pooperační bolesti, při bolestivé menstruaci**, při bolesti svalů a kloubů provázející chřipková onemocnění;
- **horečce;**
- **bolestivých otocích a zánětech po poranění** jako např. pohmoždění nebo podvrtnutí.

Jak se Ibuprofen AL 400 užívá:

Dospělí a dospívající od 12 let:

Obvyklá **denní dávka** užívaná k léčbě bolesti nebo horečky je **1** potahovaná **tableta** Ibuprofenu AL 400 **jako jednorázová dávka** nebo až **tříkrát denně s odstupem 4-6 hodin mezi jednotlivými dávkami**.

Potahované tablety se polykají celé, zapijí se dostatečným množstvím tekutiny. Přípravek Ibuprofen AL 400 **není určen dětem do 12 let věku**.

Pokud horečka neustupuje do 3 dnů a bolest do 5 dnů nebo se vyskytnou jakékoliv neobvyklé reakce, poraďte se s lékařem. **Bez porady s lékařem neužívejte přípravek déle než 7 dní.**

Dospívající (12-18 let): Pokud je u **dospívajících** nutné podávat tento léčivý přípravek v případě bolesti nebo horečky **déle než 3 dny nebo pokud se zhorší příznaky onemocnění, je třeba vyhledat lékaře.**

PODLE INFORMACÍ Z TEXTU IBUPROFEN AL 400 VYPRACUJ ÚKOLY.**ÚKOL Č. 1**

Podtrhni správnou odpověď.

Ibuprofen AL 400 se používá při bolestech hlavy.

ANO NE

Pokud se zhorší příznaky onemocnění, není potřeba vyhledat lékaře.

ANO NE

Mohu dát Ibuprofen AL 400 pětiletému dítěti na bolest zubu?

ANO NE

Bez porady s lékařem je možné užívat Ibuprofen AL 400 víc než týden.

ANO NE

Maximální denní dávka je pro dospělé 5 tablet Ibuprofenu AL 400.

ANO NE

ÚKOL Č. 2**Odpověz na otázky.**

I. Kolik tablet Ibuprofenu AL 400 max. denně si může vzít osmileté dítě?

II. V jakém časovém odstupu může Ibuprofen AL 400 užívat osmnáctiletý student?

III. Je Ibuprofen AL 400 vhodný pro dvouleté dítě na snížení horečky?

IV. K čemu jsou tablety Ibuprofen AL 400 určeny?

V. Patnáctiletou studentku dlouhodobě bolí hlava. Může užívat Ibuprofen AL 400 bez porady s lékařem celý týden?

ÚKOL Č. 3

Přečti si ještě jednou text IBUPROFEN AL 400 a zkus metodou pětilístku doplnit schéma.

- Na **první řádek** napiš téma, název úvodního článku - **podstatné jméno – IBUPROFEN AL 400**.
- Na **druhý řádek** napiš dvouslovný popis tématu, jeho podstatných vlastností, jak jej vidíš, jaký je IBUPROFEN AL 400) - **dvě přídavná jména**.
- Na **třetí řádek** napiš tři slova vyjadřující dějovou složku tématu – co IBUPROFEN AL 400 dělá nebo co se s ním děje - **tři slovesa**.
- Na **čtvrtý řádek** napiš **čtyři slova vztahující se k tématu**.
- Na **poslední řádek** napiš jednoslovné synonymum, které rekapituluje, opětne formuluje podstatu tématu.

IBUPROFEN AL 400

Přečti nahlas svůj pětilístek a okomentuj, proč jsi použil právě tato slova.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

9 VÁNOČNÍ TRADICE A ZVYKY – VÝTAH, OSNOVA

Cíl: Dozvíš se několik zajímavostí z historie vánočních zvyků a tradic. Vypíšeš výtah z textu tak, aby ti sloužil při učení. Zjistíš, kolik informací si dokážeš zapamatovat z mluveného i psaného textu a jestli své poznatky dokážeš předat dál.

Klíčová slova

Vánoce, zvyky, tradice, výpisky, výtah, osnova

ÚKOL Č. 1

V následujícím videu si poslechnete krátký rozhovor televizních moderátorů s historičkou, která se zaměřuje ve své práci na vánoční tradice a svátky a píše o nich knihy.

Během sledování videa pozorně poslouchej a snaž se zapsat k tvrzením ANO nebo NE, podle informací z rozhovoru.

Zdroj: <http://tn.nova.cz/clanek/zpravy/domaci/kde-se-vzal-vanocni-stromecek-a-co-vyjadruje-stedrovecerni-kapr-historicka-to-vysvetlila.html>

TVRZENÍ	ANO	NE
Hostem pořadu je historička.		
Jmenuje se Valburga Peřinová.		
Je ve Snídani poprvé.		
Autorkou knížky Abeceda Vánoc je její maminka.		
Kniha je o zvycích a tradicích o Vánocích i o Adventu.		
K adventu patří i vánoční trhy.		

Santa Klaus je vlastně svatý Mikuláš.		
Podobu svatého Mikuláše do Ameriky přivezli ruští přistěhovalci.		
Zvyk lití olova nemá žádný historický podklad (je to výmysl).		
Zvyk tvořit adventní věnec k nám přišel z Německa.		
Tradice jíst na Štědrý den kapra souvisí s vánočním půstem.		
Zvyk schovávat si šupiny připomíná příběh o Ježíšově zázračném rybolovu z Bible.		
Věříme, že díky šupinám se nám také namnoží ve vaně kapři.		

Projdí si své zápisy v tabulce ve dvojici se spolužákem a porovnejte shody a rozdíly.

ÚKOL Č. 2

Pokus se teď z paměti odpovědět na otázky, týkající se rozhovoru, který jste vyslechli:

I. Jak se dostal Santa Claus do Ruska?

.....

.....

.....

.....

II. Kdy a kde se začal zdobit vánoční stromček?

.....

.....

.....

Není snadné si přesně zapamatovat informace z rychle mluveného textu. Proto k lepšímu zapamatování využíváme text psaný. Proto ve škole používáme učebnici a jiné textové materiály – např. časopisy či pracovní listy.

ÚKOL Č. 3

Ověř si odpovědi v textu:

U nás, v Česku, roznáší dárky Ježíšek, ve Spojených státech Santa Claus, v Rusku pak děda Mráz. Jaké mají tyto postavy vlastně pozadí? "Santa Claus je náš svatý Mikuláš. Málokdo ví, že se Santa Claus dostal do Ameriky, stejně jako do Ruska svatý Mikuláš, z Holandska. Do Ruska ho dovezl car Petr I. Veliký.

Bez vánočního stromku si Štědrý den představit neumíme, ale tento zvyk se objevil v Německu v 17. století, do světa se pak začal šířit v 19. století. "Málokdo možná ví, že například vánoční stromeček přinesli němečtí evangelíci," uvedla historička, která se zabývá právě vánočními tradicemi. Tn.cz / hmr (kráceno)

Do Ameriky Santa Clause přivezl...

Stromeček začali zdobit v...

Ještě lépe si důležité informace zapamatuješ, pokud si je vypíšeš. To můžeš udělat dvěma způsoby.

- **Bud' si z každé věty v textu postupně „vytáhneš“ jen to důležité a vynecháš nedůležitá slova, a tím si text zkrátíš – tomu říkáme VÝTAH,**
- **nebo si vypíšeš jen OSNOVU, to znamená, že už nepíšeš věty, ale jen jednotlivé informace a klíčová slova, hesla. Osnova je jednodušší, ale ne tak přesná.**

Takto by sis měl/a zapisovat do školních sešitů ☺.

Ukázkový příklad

Otázka: Jak se dostal Santa Claus do Ameriky?

Souvětí: Málokdo ví, že se Santa Claus dostal do Ameriky, stejně jako do Ruska svatý Mikuláš, z Holandska.

➤ Výtah:

Málokdo ví, že se Santa Claus dostal do Ameriky, stejně jako do Ruska svatý Mikuláš, z Holandska.

Santa Claus se dostal do Ameriky z Holandska.

➤ Osnova:

Santa Claus – do Ameriky – z Holandska

ÚKOL Č. 4

A teď zkus sám/sama rozhodnout, která informace je důležitá a kterou můžeš vynechat. Nejprve si pozorně přečti text a pak odpověz na otázky I - III

Adventní věnec

Vánoce přímo provokují k experimentování s nejrůznějšími sezonními produkty, zejména s různými druhy ovoce a ořechů.

Speciální vánoční výzdoba má krátký život, a proto nelitujte použít ovoce. Po dvou týdnech, dřív než čerstvé plody začnou hnít, je sundáte.

Lakem konzervované sušené plátky a ořechy vydrží donekonečna, počasí na ně moc nepůsobí a věnec může viset na dveřích až do jara.

(J..Raworth a S. Berry: Čtvero ročních období se sušenými květinami, upraveno)

I. Co je hlavním tématem textu?

- a) Výroba adventního věnce
- b) Použití ovoce k výzdobě adventního věnce
- c) Vánoční experimenty
- d) Materiál vhodný k výzdobě adventního věnce

II. Který z navržených výťahů je nejpřesnější:

- a) Adventní věnec: Vánoce provokují. Zejména ovoce a ořechy. Má krátký život, proto nelitujete. Než začnou hnít, je sundáte. Počasí na ně nepůsobí.
- b) Adventní věnec: Vánoce s různými druhy ovoce a ořechů. Nelitujete použít ovoce. Než plody začnou hnít. Lakované vydrží, počasí na ně nepůsobí. Věnec může viset do jara.
- c) Adventní věnec: s různými druhy ovoce a ořechů. Použít ovoce? Čerstvé plody, po dvou týdnech sundáte. Lakem konzervované sušené plátky a ořechy vydrží do jara.

III. Která z navržených osnov je nejvhodnější?

- a) Adventní věnec
 - 1. Vánoce provokují
 - 2. speciální vánoční výzdoba
 - 3. lakem konzervované plátky
- b) Adventní věnec
 - 1. různé druhy ovoce a ořechů
 - 2. čerstvé ovoce po dvou týdnech sundáte
 - 3. lakem konzervované plátky a ořechy vydrží
- c) Adventní věnec
 - 1. ovoce a ořechy
 - 2. čerstvé sušené po dvou týdnech
 - 3. lakované vydrží

Pro chytré hlavičky

Změnil/a bys teď nějak název úryvku?

Hra

Podle pokynů učitele se rozdělíte do tří skupin.

V posledním úkolu si vyzkoušíš, jak dokážeš prakticky využít nové učivo. Přidej se ke své skupině a společně co nejrychleji poskládejte rozstříhaný text. Zkusíme si, komu to půjde nejlépe. Tomu, kdo má VÝTAH, OSNOVU, nebo těm, kteří budou pracovat bez výpisků?

Kontrolní otázky

Dozvěděl/a ses nějakou zajímavost z historie vánočních zvyků a tradic?

Rozumíš, k čemu ti poslouží výtah nebo osnova?

Dokážeš vysvětlit rozdíl mezi výtahem a osnovou?

10 AZ KVÍZ - SLOVESA

Cíl: Zopakujes si probrané učivo o slovesech, zasoutěžíš si.

Klíčová slova

AZ-kvíz, soutěžní tým, slovesná osoba, číslo, čas, způsob, vid, synonyma, antonyma, slova přejatá, vhodné vyjádření.

Hra

AZ KVÍZ - SLOVESA

Nachystej si sešit se zápisy z minulých hodin, kdy jsme procvičovali slovesa. Vzpomeň si na základní pojmy – jako je slovesná osoba, číslo, čas, způsob, vid, vzpomeň si, co jsou synonyma a co antonyma. Zopakujeme si učivo prostřednictvím soutěže.

Podle pokynů vyučující se rozdělíte do dvou týmů a společně se budete snažit zodpovědět co nejvíce otázek v AZ kvízu.

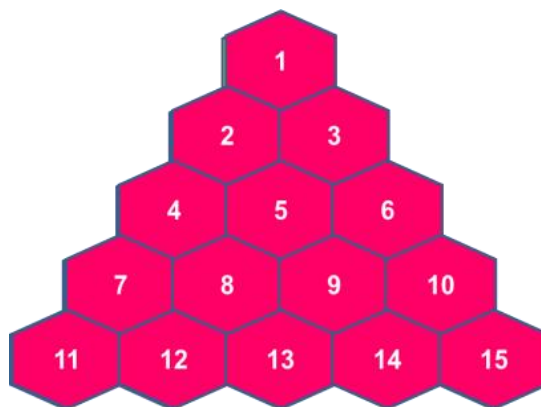
Hrací pole vidíš na tabuli.

AZ kvíz - pravidla:

Soutěží dva týmy.

Každý tým obdrží sadu kartiček s otázkami. Ty jsou opatřena (nebo je opatříte) čísly od 1 do 15.

V týmu si rozdělíte role: mluvčí, rádce, hledač, rozhodčí, zapisovatel atd.

Mluvčí: čte hlasitě a srozumitelně otázku druhému týmu, je-li třeba, opakuje ji.

Zapisovatel: pozorně poslouchá otázku a zapisuje čitelně na tabuli slovesa, se kterými tým pracuje.

Rádce: ten, kdo umí.

Hledač: protože si vede přehledně sešit, dokáže v něm najít důležitou informaci a poradit ji týmu.

Rozhodčí: rozhodne, když se tým nemůže shodnout na odpovědi.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Postup:

První tým volí číslo v trojúhelníku a mluvčí druhé skupiny mu přečte odpovídající otázku. Pokud členové týmu správně odpoví, získají políčko (zabarví se jejich barvou). Pokud ne, políčko se zabarví šedě a o správnou odpověď se mohou pokusit členové druhého týmu. Pokud se ani jim nezadaří, zůstane políčko šedé.

Takto se týmy střídají, dokud jeden z nich nepojí získanými políčky všechny tři strany trojúhelníku nebo dokud si nerozdělí všechna pole (podle domluvy).

O uznání správné odpovědi rozhoduje vyučující!

Vždy vyslechněte celou otázku, запиšte vše potřebné na tabuli, poté se poradte a až na vyzvání odpovídejte.

Můžete používat sešit.

Hodně štěstí!

Kontrolní otázky

Líbila se ti hra?

Jsi spokojený/á s výsledkem a s tím, jak jste v týmu spolupracovali?

Pamatuje se ti takto učivo lépe?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

11 VÝBĚR NÁŘADÍ

Cíl: Vyhledáš informace v textu. Získáš přehled o rozdělení nářadí do jednotlivých kategorií a informace o jejich použití.

Klíčová slova

Druhy nářadí, ruční nářadí, nabídky firem, domácí technické práce, drobné opravy.

Jaké znáš druhy nářadí? Které nářadí je nezbytné v domácnosti? Máš vlastní nářadí, které používáš? Dokážeš provádět drobné opravy?

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Pozorně čti text, získané informace využiješ při zpracování následujících úkolů.

Druhy nářadí

Drobné nářadí dělíme na ruční a elektrické.

Mezi **ruční nářadí** patří různé druhy kleští, šroubováků, pilek, nástroje pro řezání a pilování, ale také závitníky, různé druhy klíčů a úderné nářadí.

Elektrické nářadí používají již zkušenější uživatelé, je většinou finančně náročnější a vyžaduje seznámení s návodem a určité zkušenosti s danou technikou. Řadíme sem brusky, vrtačky a šroubováky, různé elektrické pily, svářecí přístroje, horkovzdušné a tavné lepící pistole.

Ruční nářadí je určeno pro domácí kutily i profesionály a nemělo by chybět v žádné domácnosti, garáži a dílně. Ačkoliv je každá domácnost jiná, najde se několik věcí, kterou mají téměř všechny společně - v každé lze najít alespoň jeden šroubovák, kladivo a kleště. Sortiment nářadí je velmi rozsáhlý a sahá od jednoduchých nástrojů, které lidé používají již věky, přes specializované nástroje pro zkušené profesionály až po multifunkční všuměly.

Pokud se chystáte natírat plot, jistě si vyberete ze široké škály kartáčů a štětců, které jsou v různých velikostech. Odlamovacím nožem seříznete a uříznete téměř vše. Jestliže potřebujete něco pevně uchytit, tak vám výborně poslouží svěráky a svěrky. V nabídce firem je také nepřeberné množství kleští, od štípacích, přes kombinované až po kleště na kabely a nýtovací kleště.

Kleště – základními parametry při pořízení je výrobce, druh kleští, délka (mm), dostupnost a cena.

Rozlišujeme různé druhy kleští dle použití – např. štípací kleště, SIKO kleště, hasáky, děrovací kleště, špičaté a skřípcové kleště, kombinované kleště.

Šroubováky – se zpravidla prodávají v sadách a liší se zejména typem a provedením.

Na co se zaměřit při jejich výběru?

Základní typy šroubováků

Ráčnové šroubováky – zabírají vždy na jednu stranu. Na druhou stranu přeskakují přes zuby. Směr záběru lze přepínat. Díky tomuto systému nemusíte při šroubování přehmatávat. Díky tomu je šroubování s nimi rychlejší a pohodlnější než s klasickými šroubováky. Ve srovnání s nimi však bývají dražší.

Klasické šroubováky – běžné šroubováky pro použití v domácnosti, dílně apod. Jsou levnější než ráčnové modely, při šroubování se musí přehmatávat (šroubování s nimi je pomalejší a méně pohodlné).

Úderové šroubováky – zajistí utažení připevňovacích šroubů a uvolnění zadřených šroubů. Lze na ně klepat kladivem. Při úderech se síla z kladiva přenesle vnitřním mechanismem tak, aby pomohla šroub povolit nebo utáhnout. Své využití naleznou v těžkých průmyslových a provozních podmínkách.

Závitník – je nástroj sloužící k vyřezávání vnitřních závitů ve válcovém otvoru. Pro řezání vnějších závitů se používá závitové očko nebo závitnice. Oba nástroje se při práci upevňují do vratidla, které umožňuje jejich snadné uchopení a působení dostatečné síly. Závitník má tvar šroubu, jehož závity jsou přerušeny výřezy pro odvod vznikající třísky. Závitník je zakalen na vysokou tvrdost, vyroben může být z nástrojové oceli nebo z oceli rychlořezné.

Klíče – při výběru klíče si zkontrolujte, jestli průměr jeho hlavy (hlav) odpovídá velikosti matic nebo šroubů.

Jaký klíč zvolit?

Křížový – univerzální řešení se čtyřmi různými velikostmi hlavic pro nejpoužívanější typy matic a šroubů.

Teleskopický – díky nastavitelné délce máte k dispozici delší páku, takže vám utahování i povolování matic a šroubů půjde snadněji.

Nárazový (rázový) šroubovák – efektivní nástroj pro bezproblémové povolení i silně utažených a zrezivělých matic. Stejně tak s ním pohodlně matice a šrouby utáhnete.

Momentový klíč – pokud máte drahá kola z lehkých slitin, je více než vhodné investovat do momentového klíče, který vám matice utáhne na přesně stanovenou hodnotu (dle typu vašich disků).

ÚKOL Č. 1

Jaké druhy nářadí rozlišujeme?

(správné odpovědi zakroužkuj)

ruční drobné elektrické velké

ÚKOL Č. 2

Co patří do ručního nářadí?

(správné odpovědi zakroužkuj)

bruska svářečka pilka šroubovák vrtačka závitník momentový klíč

ÚKOL Č. 3

Které nářadí by nemělo chybět v žádné domácnosti:

Napiš:

.....

.....

.....

.....

ÚKOL Č. 4

Jaké znáš druhy kleští?

Napiš:

.....

.....

.....

ÚKOL Č. 5

Přiřaď správné názvy kleští k obrázkům:

SIKO kleště

Kombinované kleště

Nýťovací kleště

ÚKOL Č. 6

Které šroubováky jsou cenově výhodnější a používají se většinou v domácnostech?

Napiš:

.....

.....

.....

ÚKOL Č. 7

K čemu slouží závitník?

Napiš:

.....

.....

ÚKOL Č. 8

Co je nutné si zkontrolovat při nákupu nebo při použití klíče?

Napiš:

.....

.....

ÚKOL Č. 9

Co je typické pro teleskopický klíč?

Napiš:

.....

.....

ÚKOL Č. 10

Jaké rozlišujeme druhy klíčů?

(správné odpovědi zakroužkuj)

klíčové

křížové

teleskopické

momentový klíč

12 SESTAVENÍ PRACOVNÍHO POSTUPU (MĚŘENÍ MULTIMETREM)

Cíl: Pochopíš princip obsluhy multimetru a zvládneš naměřit požadované hodnoty. Dokážeš z návodu vyčíst, jak správně postupovat.

Klíčová slova

Návod k použití, měření, multimetr, napětí, proud, odpor.

- **Víš co je to multimetr?**
- **Dokážeš z návodu k použití pochopit, jak se přístroj používá?**
- **Co musí být v návodu k použití uvedeno?**
- **Využil jsi někdy návod k použití u zakoupeného přístroje?**

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Pozorně čti text, získané informace využiješ při zpracování následujících úkolů.

Digitální multimetr - Návod k použití CZ

Vážený zákazníku, děkujeme Vám za důvěru, kterou jste nám projevili nákupem tohoto výrobku. Věříme, že s ním budete plně spokojen. **Tento návod slouží pro správné používání výrobku.** Uchovejte jej pro jeho případné další použití. Pokud výrobek někomu předáte k užívání, předejte mu spolu s ním i tento návod k používání. Před použitím si prosím, přečtěte všechny instrukce a rady týkající se používání tohoto výrobku.

Měření střídavého a stejnosměrného napětí

1. Připojte červený kabel do VΩmA, černý kabel do COM.
2. Přepínač RANGE nastavte na požadované napětí. Pokud hodnotu měřeného napětí neznáte, nastavte ji na nejvyšší možnou hodnotu a poté ji případně snižte dle potřeby.
3. Kabley připojte do přístroje, který chcete měřit.
4. Přístroj zapněte a na displeji multimetru se zobrazí hodnota napětí.

Měření stejnosměrného proudu

1. Připojte červený kabel do V Ω mA, černý do COM (pro měření proudu nad 200mA připojte červený kabel do zdířky 10A a pořádně ho do otvoru zatlačte.)
2. Přepínač nastavte do požadované polohy A.
3. Pust'te přístroj.
4. Přečtete si údaj na displeji.
5. Funkce 10A je vhodná pouze pro přerušované použití. Maximální doba kontaktu je 10 vteřin a poté je nutné udělat 15 minut přestávku mezi měřeními.

Příklad: Ze stejnosměrné baterie povede jeden drát na kontakt na žárovce a druhý kontakt povede na vodič multimetru např. červený, černý vodič jde na druhý kontakt žárovky. Zapojení multimetru podle návodu, výsledná hodnota v ampérech. Pokud budeme měřit proud přímo na zdroji, způsobíme zkrat a můžeme zničit přístroj!

Měření odporu

1. Červený kabel připojte do V Ω mA, černý do COM.
2. Přepínač nastavte do požadované Ω polohy.
3. Před měřením vypněte proud a zkontrolujte, zda jsou všechny kondenzátory vybité.
4. Připojte multimetr ke zdroji.
5. Na displeji si přečtete údaj.

Záruka se nevztahuje

- na **přírozené opotřebení** funkčních částí výrobku v důsledku jeho běžného užívání
- na **servisní zásahy** související se standardní údržbou výrobku (např. čištění, výměna dílů podléhajících běžnému opotřebení)
- na **závady způsobené vnějšími vlivy** (např. klimatickými podmínkami, prašností, nevhodným použitím apod.)
- na **mechanická poškození** v důsledku pádu výrobku, nárazu, úderu do něj apod.
- na **škody vzniklé neodborným zacházením** nebo použitím výrobku v rozporu s návodem k obsluze, přetížením, použitím nesprávných nebo neoriginálních dílů.

Zdroj: <https://www.zbozi.cz/dum-byt-a-zahrada/d>

Vypracuj úkoly, při práci využij „Návod k použití“.

ÚKOL Č. 1

Napiš stručné odpovědi

I. Co je to návod k použití?

II. Komu je tento návod určen?

III. Co uděláme s návodem, když přenecháme výrobek jinému uživateli?

IV. Co máme udělat před použitím zakoupeného výrobku?

ÚKOL Č. 2

Zakroužkuj správné odpovědi

I. Které činnosti musíš udělat před začátkem měření multimetrem?

- a) přečíst návod k použití
- b) umýt si ruce
- c) připravit multimetr a kabely
- d) připravit přístroje, které chceme měřit

II. Které hodnoty můžeme podle přiloženého návodu multimetrem měřit?

- a) odpor
- b) zápor
- c) stejnosměrné napětí
- d) střídavý proud
- e) střídavé napětí
- f) stejnosměrný proud

ÚKOL Č. 3

I. Vypiš stručný popis z návodu, jak budeš postupovat při měření napětí.

12 Sestavení pracovního postupu (měření multimetrem)

Dílčí oblast gramotnosti: Zpracování informací

Obor vzdělání: Opravářské práce, 2. ročník

II. Vypiš stručný popis z návodu, jak budeš postupovat při měření odporu.

III. Kde můžeš najít elektronický návod případně video k použití určitého přístroje?

IV. Vypiš stručný popis z návodu - příklad, jak budeš postupovat při měření proudu v konkrétním případě.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

12 Sestavení pracovního postupu (měření multimetrem)

Dílčí oblast gramotnosti: Zpracování informací

Obor vzdělání: Opravářské práce, 2. ročník

V. Vysvětli, co je to záruka u zakoupeného přístroje (u této otázky si vzpomeň na diskusi na začátku hodiny).

VI. Záruka se nevztahuje (správné odpovědi zakroužkuj)

- a) na opotřebení výrobku vzniklé běžným používáním,
- b) na výrobek, který někomu darujeme,
- c) na výrobek, který nám spadne,
- d) na poškození, které vznikne, když výrobek rozebereme na části,
- e) na výrobek, který jsme koupili na splátky.

VII. Při jakých závadách můžeš uplatnit záruku na zboží?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

55

12 Sestavení pracovního postupu (měření multimetrem)

Dílčí oblast gramotnosti: Zpracování informací

Obor vzdělání: Opravářské práce, 2. ročník

Pro chytré hlavičky

- I. Jak změřit odpor lidského těla?
- II. Jak změřit napětí lidského těla?

Jak se ti líbila dnešní hodina? Zakroužkuj smajlíka:

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

13 LETÁK – NABÍDKA ZAMĚSTNÁNÍ

Cíl: Dozvíš se, jakými způsoby hledat zaměstnání, jaké možnosti ti zaměstnavatelé nabízejí i to, co budou po tobě požadovat. Naučíš se „číst“ letáky s nabídkami zaměstnání.

Klíčová slova

Výuční list, manuální zručnost, fyzická kondice, směnný provoz, náborový příspěvek.

Jakým způsobem můžeš hledat zaměstnání?

Napiš alespoň tři možnosti. Podtrhni tu, která je podle tebe nejlepší.

.....

.....

.....

Pojmy k zapamatování, nové učivo

V letáku se objevuje několik termínů, se kterými se při hledání práce často setkáš. Ve dvojicích napište jejich stručné vysvětlení.

manuální zručnost

fyzická kondice

směnný provoz

náborový příspěvek

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 1

Odpověz na následující otázky (pracuj s letákem)

- I. Jaký dokument si sebou musíš vzít na přijímací pohovor na místo inzerované v letáku?

.....

- II. Jaké schopnosti po tobě budou ve firmě požadovat?

.....

ÚKOL Č. 2

Zaškrtni správnou odpověď. Než začneš pracovat, společně „najdeme“ správné odpovědi. Pamatuj si je, abys je pak sám mohl zapsat.

- I. Nabízí leták více pracovních pozic?

ANO NE

- II. Dostaneš náborový příspěvek při nástupu do zaměstnání?

ANO NE

- III. Je pro přijetí nutná praxe?

ANO NE

- IV. Ve firmě se pracuje na směny?

ANO NE

Pro chytré hlavičky 1

- V. Bude první výplata činit alespoň 20 000 Kč?

ANO NE

ÚKOL Č. 3

Vytvoř vlastní inzerát, který bude nabízet zaměstnání. Formuluj ho tak, aby to byla nabídka na zaměstnání, které by tě velmi lákalo (můžeš se inspirovat textem, se kterým jsme pracovali).

Kontrolní otázky

Ve dvojicích najděte odpovědi na následující otázky.

Která nabídka nabízí více výhod?

Co vyrábí firma, která nabízí práci? Jak je to z inzerátu poznat?

Která výhoda je pro tebe nejlákavější?

Pro chytré hlavičky 2

Jaká pozice nabízí vyšší výdělek?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Společnost
IDEAL STANDARD s.r.o.
významný výrobce sanitární keramiky

IDEAL STANDARD INTERNATIONAL

přijme

zaměstnance do výroby

nástupní plat

s příplatky od 20 100 Kč
po ročním zapracování **až 25 800 Kč**

Požadujeme:

- Vyuční list
- Manuální zručnost
- Dobrá fyzická kondice a zdravotní stav
- Praxe ve výrobním podniku – výhodou

Nástupní plat s příplatky od 20 100 Kč
po ročním zapracování **až 25 800 Kč**

Benefity:

- Náborový příspěvek 10 000 Kč po roce zaměstnání
- Měsíční a roční systém variabilních odměn ve výši 1 až 2 platů
- Týden dovolené navíc
- Příspěvek na penzijní připojištění
- Rehabilitační program pro zaměstnance, pobytové a ambulantní lázně
- Příspěvky na dovolenou, dětskou rekreaci, kulturu, zdraví
- Podnikové stravování

Pracovní doba: Směrný provoz
Místo výkonu práce: Teplice

Stáňte se součástí perspektivního dynamického výrobního týmu!

Kontakt: Ideal Standard s.r.o. Teplice, Zemská 623
E-mail: hmasopustova@idealstandard.com
Tel.: 417 592 141

Společnost
IDEAL STANDARD s.r.o.
významný výrobce sanitární keramiky

IDEAL STANDARD INTERNATIONAL

přijme

zaměstnance do výroby

nástupní plat

s příplatky od 20 100 Kč
po ročním zapracování **až 25 800 Kč**

Požadujeme:

- Vyuční list
- Manuální zručnost
- Dobrá fyzická kondice a zdravotní stav
- Praxe ve výrobním podniku – výhodou

Nástupní plat s příplatky od 20 100 Kč
po ročním zapracování **až 25 800 Kč**

Benefity:

- Náborový příspěvek 10 000 Kč po roce zaměstnání
- Systém variabilních odměn
- Týden dovolené navíc
- Příspěvek na penzijní připojištění
- Příspěvky na dovolenou, dětskou rekreaci, kulturu, zdraví
- Podnikové stravování

Pracovní doba: Směrný provoz
Místo výkonu práce: Teplice

Stáňte se součástí perspektivního dynamického výrobního týmu!

Kontakt: Ideal Standard s.r.o. Teplice, Zemská 623
E-mail: hmasopustova@idealstandard.com
Tel.: 417 592 141

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

14 NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE

Cíl: Dozvíš se, jakými způsoby spolu komunikujeme, co patří do neverbální komunikace, jak neverbální komunikaci rozumět.

Klíčová slova

Komunikace verbální a neverbální.

Na papíru je 12 obrázků, kterými můžeme něco vyjádřit. Napiš ke každému, co znamená. Zkus napsat na každou stranu papíru, pomocí čeho je vyjádřena nějaká myšlenka.

To, co je napsáno, je vyjádřeno _____ .

Existuje tedy komunikace _____ a _____ (obrázky).

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Pozorně čti text, získané informace využiješ při zpracování následujících úkolů.

Komunikace, verbální komunikace, neverbální komunikace, gesta, mimika

Neverbální komunikace, někdy též označována jako nonverbální, je souhrn mimoslovních sdělení, která jsou vědomě nebo nevědomě předávána člověkem k jiné osobě nebo lidem. Probíhá při komunikační výměně, též může probíhat i při sociální interakci. Volně opsáno jde o komunikaci beze slov. Produkováné neverbální signály jsou mnohovýznamové.

Prostřednictvím **neverbální komunikace** si s druhými lidmi předáváme informace o tom, jak vnímáme sami sebe, jak svého partnera a o vlastních emocích, napětí a rozpoložení. Neverbální signály vysíláme většinou podvědomě a přijímáme je také podvědomě.

Dělení neverbální komunikace:

- ***haptika – dotyk;***
- ***kinezika – pohyby celého těla;***
- ***gestika - pohyby rukou;***
- ***mimika - pohyby obličeje;***
- ***oční kontakt;***
- ***posturika - postoj celého těla;***
- ***proxemika - vzdálenost komunikujících.***

Pokud se chceme orientovat podle řeči těla druhých lidí, pak si můžeme být jisti pouze tehdy, když jsou alespoň tři projevy mimoslovní komunikace v souladu, vyjadřují totéž. Když tři signály vyjadřují například rozpaky, pohodu, nervozity, agresivitu nebo oddanost.

Jako pozitivní signály řeči těla, které vyjadřují vnitřní klid a vyrovnanost, můžeme vnímat, když druhý člověk klidně a volně využívá prostor, který má k dispozici, má uvolněný postoj, nesouměrné posazení, vizuální kontakt a působí přirozeně.

Jako negativní signály typu „něco není v pořádku“, můžeme hodnotit nevyužívání prostoru, nervózní projevy, manipulaci s předměty, roztěkanost, neklid, dotýkání se obličeje, zaťaté pěstě, upjatost, afektovaný projev. Nervozitu poznáme podle rukou a podle nohou - podle podvědomých pohybů, kterými druhá osoba uvolňuje svoje napětí. Ti, co nemluví pravdu či předstírají, mívají méně gestikulace a více tzv. autokontaktů (mnou si ruce, tahají se za uši, nos, dotýkají se tváří atd.). Na nepřátelství lze usuzovat podle agresivních pohybů rukou a nohou, někdy i úst, podle sevřených pěstí, chladného pohledu apod.

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Neverb%C3%A1ln%C3%AD_komunikace

ÚKOL Č. 1

Vyřeš přesmyčku. Správný název napiš a přidej krátkou charakteristiku.

KATEGIS

PTAKIHA

KIMAMI

RUKAPISTO

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 2

V textu najdi chybějící slova a doplň je na správné místo.

Neverbální komunikace je souhrn _____ sdělení.

Signály neverbální komunikace vysíláme a přijímáme _____.

Probíhá při komunikační _____.

Pozitivním signálem je _____ postoj.

V tabulce jsou vypsány příklady některých neverbálních signálů. Označ u každého z nich, jestli jde o signál pozitivní, nebo negativní.

Signál	Pozitivní	Negativní
Dotýkání se obličeje		
Hraní si s předměty		
Málo gest		
Nesouměrné posazení		
Oční kontakt		
Roztěkanost		
Sevřené pěsti		
Uhýbání pohledem		

Pro chytré hlavičky 1

V textu je mnoho slov cizího původu. Některá z nich běžně nepoužíváme. Podtrhni správný význam ze dvou nabízených.

afektovaný	hraný, předváděný x výkonný
autokontakt	spojení x dotýkání se sebe
agresivní	útočný x bránící se
vizuální kontakt	pohled do očí x přivírání očí

Než vyzkoušíš, co ses naučil, zahrajeme si slovní tenis, abychom si připomněli všechny důležité pojmy. Rozdělíte se do dvou skupin a budete si „přehazovat“ slova, která se vztahují k neverbální komunikaci. Slova říkejte co nejrychleji. Odpovídat může kdokoli ze skupiny. Při zaváhání skupina končí.

Prohlédni si obrázek a urči pocity (náladu) alespoň pěti postav z obrázku.

Zdroj: <http://www.chovani.eu/rec-tela-neverbaln>

Kontrolní otázky

Ve dvojicích najděte odpovědi na následující otázky.

Co je komunikace?

Jak se nazývá komunikace beze slov?

Jak se nazývá komunikace pomocí rukou?

Pro chytré hlavičky 2

Čím se zabývá proxemika?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

15 POJIŠTĚNÍ

Cíl: Dokážeš se orientovat v textu. Zhodnotíš text, interpretuješ ho a vytvoříš si názor na vhodnost pojištění proti úrazu. Budeš mít přehled o pojišťovnách v ČR a typech pojištění.

Klíčová slova

Pojištění, úraz, pojistka, pojišťovny.

Odpověz na otázky:

- Stal se ti někdy nějaký úraz?
- Sportuješ? Jsi pojištěný?
- Dostal jsi odškodnění?
- Proč je vhodné být pojištěn?

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Pozorně čti text, získané informace využiješ při zpracování následujících úkolů.

1. Jmenuji se Ondra. Bylo mi 25 let, závodně jsem hrál skoro celý život hokej, krajskou ligu za Vrchlabí. Při jednom ze zákroků jsem upadl hlavou na mantinel. Zůstal jsem naštěstí při vědomí a spoluhráčům mohl říct, že necítím nohy ani ruce. Už čtyři hodiny po nárazu jsem ležel na operačním stole. Po operaci bylo jasné, že mám porušenou krční páteř, rozdrčený sedmý obratel zasáhl míchu. Ochrnul jsem od prsou dolů.
2. Teď se ironicky usmívám nad tím, že mě tři měsíce před úrazem navštívil pojišťovák a nabízel mi pojistku se čtyřmilionovým plněním za invaliditu 3. stupně. Tenkrát jsem ho odmítl se slovy, že už 20 let hraju hokej a nikdy se mi nic nestalo. Teď bych se rozhodl jinak.
3. Měl jsem chuť bojovat a rok na sobě makal, učil se základním činnostem jako malé dítě, cvičil, posiloval svaly, chodil plavat. Musel jsem mít někoho, kdo mě umyje a oblékne. Naštěstí jsem u Pojišťovny České spořitelny měl starou pojistku, kterou mi kdysi založila mamka. Z ní jsem nějaké peníze dostal, pokryly mi většinu nákladů spojených s přestavbou bytu.
4. Brzy jsem si založil ještě FLEXI životní pojištění, dnes mi z něj hradí pobyt v nemocnici a denní odškodné za úraz. Vzhledem k rozsahu tělesného postižení se občas o něco uhodím nebo spadnu a pojistka přijde vhod.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

5. Dnes jsem stále ochrnutý od prsou dolů, ale díky rehabilitaci se alespoň částečně podařilo rozhybat ruce. Ramena a některé svaly na ruku jsou funkční. Z postele už se do vozíku dostanu jen s pomocí své ženy. Radost mi dělají dvě pětileté dcerky. A mám je pojištěné, všechny!

Zdroj: <https://www.flexi.cz/cs/pojisteni/flexi-zivotni-pojisteni-junior/pribehy-klientu>

ÚKOL Č. 1

Napiš číslo odstavce, který ti učitel přidělil. Ještě jednou si ho pořádně přečti. Napiš obsah (hlavní myšlenku, děj) tohoto odstavce vlastními slovy:

Číslo odstavce:

Děj tohoto odstavce:

.....

.....

ÚKOL Č. 2

Zakroužkuj z jakých www. stránek je text převzat?

- a) Z www stránek zabývajících se ochranou přírody.
- b) Z www stránek zabývajících se hokejem.
- c) Z www stránek pojišťovny.
- d) Z www stránek České školní inspekce.

ÚKOL Č. 3

Zakroužkuj co je hlavním sdělením článku?

- a) Nemáme hrát hokej.
- b) Hokej je nebezpečná hra.
- c) Proti úrazu je vhodné se pojistit.
- d) Život člověka na vozíku je těžký.

ÚKOL Č. 4

Zakroužkuj, který z následujících titulků se nejvíc hodí k článku?

- a) Jak jsem hrál hokej.
- b) Sportem k trvalé invaliditě.
- c) Život na vozíčku.

ÚKOL Č. 5

Napiš názvy pojišťoven, které znáš. Můžeš využít internet.
 např. <https://www.finance.cz/pojisteni/seznamy/pojistovny/>

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

ÚKOL Č. 6

Napiš, jaké znáš druhy, typy pojištění? Na co vše (proti čemu) se lze pojistit? Možno využít internet. (<https://www.pojisteni.cz/>)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kontrolní otázky

Zakroužkuj jaký je postoj Ondry k pojištění?

- a) kladný - doporučuje ho
- b) neutrální - kdo chce, ať se pojistí
- c) záporný – pojištění proti úrazu je zbytečné
- d) žádný

ÚKOL Č. 7

Napiš jaký je tvůj názor na pojištění? (úrazové, nemovitosti, proti živlům apod.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Pro chytré hlavičky

Zpaměti napiš všechny informace o hlavní postavě z úvodního článku (věk, jméno, zájmy, rodina atd.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

16 OČKOVÁNÍ PROTI CHŘIPCE

Cíl: Dokážeš se orientovat v textu. Zhodnotíš text. Srovnáš vhodnost a nevhodnost očkování proti chřipce. Dokážeš poradit, zda se nechat očkovat.

Klíčová slova

Očkování, chřipka.

Byl jsi nemocný? Měl jsi chřipku? Jsi očkováný? Proti čemu jsi očkováný?

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Pozorně čti text, získané informace využiješ při zpracování následujících úkolů.

Očkování proti chřipce

Chřipka má v České republice každoročně na svědomí statisíce nemocných a v průměru až ve dvou tisících případech je jejím následkem smrt. Proč tomu tak je, když účinná ochrana před chřipkou existuje?

Cílem očkování je snížit pravděpodobnost chřipkové infekce s možnými přidruženými komplikacemi. „Vakcinaci doporučuji každému, kdo nechce být zbytečně nemocný a riskovat. Očkovat by se měly především osoby s chronickým onemocněním (cukrovka, astma, vysoký krevní tlak, nemoci srdce, ledvin apod.), těhotné ženy a lidé od 65 let věku,“ dodává praktický lékař Veselý. U všech těchto osob může onemocnění chřipkou proběhnout velmi závažně včetně selhání základních životních funkcí s trvalými následky nebo i smrtí.

Očkování je vhodné také pro jinak zdravé osoby, které by však mohly být zdrojem infekce pro rizikové jedince, uvedené v předchozím odstavci (tj. rodinné příslušníky, zdravotníky, sociální pracovníky).

„Očkováním se navíc vyhnete i finanční ztrátě. Pokud žijete rodinu a rozvine se u vás nějaký typ komplikované chřipky, nebudete moct chodit do práce, navíc vydáte tisíce korun za léky a z práce vám toho taky zase nějak moc nepošlou,“ říká lékař Veselý.

Odborníci doporučují samotné očkování neodkládat. Plná ochrana proti chřipce se vyvine až za 2–3 týdny. První případy chřipky se mohou vyskytnout již počátkem října,

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

proto nejlepší dobou pro očkování je říjen až listopad. Není pozdě ani v prosinci, ale čím dříve, tím lépe.

Očkování je plně hrazeno ze zdravotního pojištění osobám nad 65 let věku a s vyjmenovaným chronickým onemocněním. Ostatní mají nárok využít úhradu ceny vakcíny z preventivního balíčku své zdravotní pojišťovny na základě dokladu o zaplacení.

Současné chřipkové vakcíny jsou velmi dobře snášeny. Nejčastější nežádoucí reakce po očkování jsou místního charakteru, jako bolestivost, zarudnutí, otok a odeznívají bez léčby během několika dnů. Zvýšená teploty, horečka, zimnice jsou počítány mezi vzácné reakce. Očkovaný by v době očkování a cca 2 týdny před ním neměl mít žádné akutní infekční onemocnění. Nejméně 1 den před a po očkování je vhodný fyzický klid nebo alespoň omezení zátěže.

ÚKOL Č. 1

Podtrhni červeně v úvodním textu slova (tato slova mohou být v různých tvarech): **vakcinace, chronické onemocnění, infekce, komplikovaná, preventivní, nežádoucí reakce.**

Ve druhé části k nim šipkou přiřaď správná vysvětlení.

vakcinace	složitá
chronické onemocnění	ochranný
infekce	dlouhotrvající onemocnění
komplikovaná	nechtěné reakce
preventivní	očkování
nežádoucí reakce	nákaza

ÚKOL Č. 2

Souhlasíš s těmito výroky? Jestli souhlasíš, zakroužkuj ANO. Když nesouhlasíš, zakroužkuj NE.

Očkování je vhodné jen pro chronicky nemocné ANO NE

Nejlepší dobou pro očkování je květen	ANO	NE
Lidé starší 65 let by se měli nechat očkovat	ANO	NE
Plná ochrana proti chřipce se vyvine hned po očkování	ANO	NE

ÚKOL Č. 3

Které osoby by se měly očkovat proti chřipce? Proč?

.....

.....

.....

ÚKOL Č. 4

Podtrhni v úvodním textu informaci, kde se sděluje, v jakém zdravotním stavu by měl být člověk, který se rozhodne nechat očkovat proti chřipce. Jak by se měl chovat před a po očkování? Napiš v bodech:

-
-
-
-

ÚKOL Č. 5

Proč se očkuje proti různým nemocem?

.....

.....

.....

ÚKOL Č. 6

Za jak dlouho po očkování budeš plně chráněn před nakažením chřipkou?

- a) ihned; b) za 2-3 týdny; c) za 2-3 hodiny; d) za měsíc

ÚKOL Č. 7

Kolik stojí očkování proti chřipce?

.....

.....

.....

ÚKOL Č. 8

Zhodnot' klady (plusy) a zápory (mínusy) očkování proti chřipce.

OČKOVÁNÍ PROTI CHŘIPCE

+	-
<p>proč, kdy očkovat, pro koho je vhodné</p>	<p>proč, kdy neočkovat, pro koho není vhodné</p>

Napiš dopis, kde doporučíš, vysvětlíš, proč a kdy je vhodné se očkovat proti chřipce. (Své 70 leté babičce, 20 letému pracujícímu kamarádovi, kamarádce s cukrovkou, mamince, která má astma apod.)

[illegible]

Prohlédni si různé plakáty na propagaci očkování proti chřipce.
Vytvoř svůj plakát.

17 OSOBNOST - CELEBRITA

Cíl: Dozvíš se pár informací o známé osobnosti ze svého oboru. Naučíš se, na co si dát pozor při získávání informací z internetu. Uvědomíš si, že informace musíš vždy chápat v souvislostech.

Klíčová slova

Osobnost, celebrita, informace, publicita, popularita.

Zamysli se, jestli znáš význam klíčových slov. Co mají společného? V jaké souvislosti ses s nimi setkal/a?

publicita osobnost popularita
 informace celebrita

ÚKOL Č. 1

Pokus se správně doplnit nové pojmy do následujícího textu:

publicita osobnost popularita
 informace celebrita

Zajímavý člověk, o kterém se dočteme na internetu, je Takový člověk musel ve svém oboru něčeho dosáhnout. Lidé ho obdivují, sledují ho v médiích, zajímají se o každý jeho krok, shánějí si o něm On sám má určitě zájem na tom, aby se o něm hodně mluvilo a psalo. je v dnešní době základem úspěchu. Populární osobnost je zvana na večírky a určuje módní trendy, a dává rozhovory, stává se z ní Ne všichni jí ale úspěch přejí a taková nemusí být vždycky příjemná.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Články, které o osobnostech čteme, mohou být zaměřené jednostranně. Pokud se o nějaké slavné osobnosti, chceme dozvědět co nejpřesnější informace, nestačí jen kliknout na odkaz a přečíst si text, který se nám náhodně nabídne, ale je potřeba si přečíst více textů a zhodnotit, kdo článek psal, s jakým cílem, a informace porovnat nebo doplnit.

ÚKOL Č. 2

Máš před sebou text převzatý z internetu, který se týká osobnosti z vašeho oboru – světově proslulého kuchaře. **Nedívej se k sousedovi!!**

- Pečlivě si text pročti, a pokud se dozvíš některou z následujících informací, zakřížkuj ANO.
- Pokud se taková informace v článku neobjevila, zakřížkuj NEVÍM.

	ANO	NEVÍM
Jamie Oliver má rád pohodu.		
Jeho recepty jsou složité.		
Je na pokraji bankrotu.		
Dělá toho moc a pak to nezvládá.		
Má rád rodinný život.		
Rád se pouští do šílených věcí.		
Je (šéf) kuchař.		
Je majitel restaurací.		
Píše knihy o vaření.		
Spolupracuje s nutričními specialistkami.		
Jeho restaurace prodělávají.		
Spolupracuje s věřiteli.		
Na jeho chyby doplácetí druzí.		
Má plán na záchranu svých restaurací.		

ÚKOL Č. 3

I. Kdo je autorem článku? Jak zjistíš, odkud článek pochází?

II. Co chce podle tebe autor sdělit čtenářům?

- a) Že Jamie je přátelský, pohodový člověk.
- b) Že Jamie je lepší kuchař než podnikatel.
- c) Že Jamieho kuchařku rozhodně musíte mít!
- d) Že Jamie se tváří jako boháč a přitom má obrovské dluhy.

Pro chytré hlavičky

Pokuste se spojit důležité informace z každého článku v jeden krátký článek tak, aby nebyl pohled jednostranný:

Kontrolní otázky

Kdo je osobnost?

Je osobnost totéž co celebrita?

Na co si musíš dát pozor, když chceš získat z internetu co nejpřesnější informace o známé osobnosti?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

18 PRACOVNÍ POSTUP

Cíl: Rozšíříš si poznatky o slohovém útvaru popis pracovního postupu. Zopakuješ si jeho hlavní zásady. Uvědomíš si, že je důležité dodržovat tyto zásady v recepturách.

Klíčová slova

Popis, pracovní postup, přesnost, srozumitelnost, posloupnost, kuchařský recept.

Přečti si následující recepty a seznamy ingrediencí. Napadá tě, co chybí, co bys potřeboval mít při vaření popsané lépe nebo přesněji?

Bílá ředkev rychle naložená - Takuan

Postup I.

Smíchat poslední čtyři ingredience a přidat tam ředkev. Promíchat, aby všechny plátky byly obaleny. Každopádně nepřilévat vodu! Za několik hodin ředkev pustí vlastní tekutinu.

Ingredience

- 900 g bílé ředkve, oloupané a nakrájené na 7mm plátky
- 2/3 hrnku cukru
- 2 lžíce octa z rýžového vína nebo jablečného octa
- až 2 lžíce mořské soli
- malá troška žlutého jedlého barviva

Zdroj: <https://www.chefshop.cz/blog-sushi/takua>

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Postup II.

Nakrájet ředkev na malé kousky a posypat je solí. Nechat je 20 minut vyluhovat. Mezi tím svařit nálev. Slít ředkve a zalít je horkým nálevem. Vše promíchat, vložit do sklenic a ty uschovat v chladniče.

Ingredience II.

1 ředkev

1 lžice mořské soli

Vařený nálev:

125 ml vody

125 ml japonského octa z rýžového vína

1 hrnek cukru

1 1/2 lžice mořské soli

malá troška žlutého jedlého barviva

Zdroj: www.netkucharka.cz

Pojmy k zapamatování, nové učivo

POPIS PRACOVNÍHO POSTUPU

Jedná se o písemný záznam jednotlivých činností, které vedou k určitému cíli. Jednotlivé činnosti (fáze postupu) jsou zachyceny v přesné časové posloupnosti.

ZÁSADY:

- **přesnost a srozumitelnost;**
- časová **posloupnost a návaznost;**
- pečlivá volba **podstatných jmen** (názvů) – aby bylo jasné, **s čím pracujeme;**
- pečlivá volba **sloves** – aby bylo jasné, **co „s tím“ máme dělat.**

RECEPT

Obsahuje obvykle seznam surovin (ingredience) a popis pracovního postupu, je to **záznam jednotlivých činností, které vedou, s použitím vyjmenovaných surovin k výrobě zvoleného jídla.**

ÚKOL Č. 1

Vrať se opět k textu receptu a odpověz na následující otázky:

I. Poslední čtyři ingredience, které máme v receptu I. smíchat, jsou:

II. Kam máme přidat ředkev?

III. Jak by to bylo možné vyjádřit přesněji?

IV. Jak dlouho máme ředkev v nálevu ponechat?

V. Kdy a jakým způsobem nakrájíme ředkev?

VI. V čem se liší nálev II. receptu od I.?

VII. V čem budeme louhovat ředkev?

Pro chytré hlavičky

Který z postupů (receptů) je podle tebe přesnější?

- a) I.
- b) II.
- c) Oba jsou stejně přesné
- d) Oba jsou stejně nepřesné

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Který postup podle tebe dodržuje pravidla návaznosti?

- a) I.
- b) II.
- c) Oba
- d) Ani jeden

ÚKOL Č. 2

Doplň do následujícího receptu slovesa tak, aby byl co nejpřesnější. Tvoř vhodné tvary z nabídnutých sloves – ale pozor, nabídka obsahuje tři slovesa nadbytečná.

Vepřové žebírko smažené (minutka)

Z pečeně i krkovice obratlové a krční kosti a maso
jednotlivé porce, je, okrajové blány
 a maso

Porce v prosáté mouce, ve vejcích rozšlehaných s mlékem, ve strouhané housce a zvolna v horkém tuku po obou stranách dozlatova. Pokrm vždy na objednávku a ihned

opláchneme vezmeme nařízujeme uděláme smažíme odsekujeme
 osolit naklepeme obalíme usmažíme sníme podáváme nasekáme

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 3

Označ pořadí následujících vět v receptu tak, abys dodržel zásadu posloupnosti:

Brambory vařené

	Scezené brambory při expedici sypeme opláchnutou jemně nakrájenou petrželovou natí nebo pažitkou.
	Uvařené brambory podáváme jako přílohu nemaštěné nebo podle druhu pokrmu maštěné máslem, sádlem apod.
	Zalijeme vlažnou vodou, přidáme sůl a kmín a uvaříme doměkka.
	Brambory vaříme v menších dávkách, podle potřeby dovaříme další dávky, aby byly stále čerstvé.
	Propláchnuté brambory překrájíme podle velikosti na půlky, čtvrtky nebo osminky.

Kontrolní otázky

Kdy využiješ popis pracovního postupu?

Jaké jsou jeho nejdůležitější zásady?

19 TECHNOLOGICKÝ POSTUP

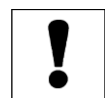
Cíl: Pochopíš, co je to technologický postup, ujasníš si jednotlivé kroky na praktických příkladech. Naučíš se sestavit jednoduchý technologický postup pro daný výrobek případně opravu.

Klíčová slova

Technologický postup, výroba, výrobní postup, renovace, prototyp.

- **Víš, co to je technologický postup?**
- **Používáš ho na odborném výcviku?**
- **Dokážeš popsat nějaký technologický postup používaný v běžném životě?**

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Pozorně čti text, získané informace využiješ při zpracování následujících úkolů.

Technologický postup – výrobní proces

Výrobní proces je činnost, při které se výchozí materiál přetváří v hotový výrobek. Tato přeměna se děje za účasti pracovní síly a výrobního zařízení, tzn., že zahrnuje jak práci člověka, tak i práci výrobních prostředků.

Výrobní postupy musí být:

- **úplné** - nesmějí v nich být zapomenuty žádné údaje potřebné pro výrobu;
- **správné** - nesmějí v nich být žádné chyby a omyly;
- **stručné** - nesmí se v nich zbytečně plýtvat slovy;
- **srozumitelné a jednoznačné** - musí jasně určovat pořadí prováděných prací;
- **hospodárné** - využívat výrobních zařízení závodů při minimálních výrobních nákladech a vysoké produktivitě práce.

Základní pojmy

- **Renovace** - je soubor operací v technologickém postupu, jimiž se opotřebovaná nebo jinak poškozená věc uvede do původního stavu, tvaru, rozměru a funkce.
- **Automatizace** - k řízení průmyslových zařízení a procesů. Odstraňuje z procesu řízení fyzickou i psychickou práci obsluhy.
- **Kusová výroba** – výroba, která probíhá v jednotkách kusů maximálně do desítek.
- **Malosériová výroba** – výroba, která probíhá v rozsahu desítek kusů až stovek.
- **Sériová výroba** – ve výrobním procesu se zpracovávají dávky o několika desítkách až stovkách kusů.
- **Hromadná výroba** – u této výroby jsou výrobní dávky.
- **Prototyp** - je vzorový, pokusný první výrobek, který se teprve začne vyrábět.

Technologický postup se používá ve všech oblastech průmyslu i v běžném každodenním životě.

Ukázkový příklad

Příprava rajské polévky

Ingredience: 1 lžice hladké mouky, 1 rajský protlak, 2 kuličky nového koření, 1 bobkový list, 1 cibule, 1 hřebíček, špetka tymiánu, 1 lžice másla, 1 l vody, 3 kuličky černého pepře, pažitka, sůl, 1 lžice dětské krupičky, 1 vejce.

Technologický postup: V hrnci rozejdeme máslo, zaprášíme ho hladkou moukou a připravíme světlou jíšku, kterou za stálého míchání zalijeme vodou. Přidáme celou menší oloupanou cibuli, bobkový list, celý pepř, nové koření, hřebíček a špetku tymiánu. Vmícháme větší rajčatový protlak, osolíme a vaříme 15 minut. Polévku přecedíme a přivedeme k varu. Do polévky můžeme přidat například kapání, které připravíme tak, že v misce smícháme vejce s dětskou krupičkou. Kapání poté zavaříme do polévky, krátce povaříme a odstavíme. Polévku ochutíme podle potřeby a přidáme nasekanou pažitku.

ČTENÍM TEXTU JSI ZÍSKAL URČITÉ INFORMACE A TEĎ SE POKUS VYPRACOVAT NÁSLEDUJÍCÍ ÚKOLY.

ÚKOL Č. 1

Podtrhni správnou odpověď:

a) Výrobní proces je návod k použití daného výrobku.	ANO/NE
b) Výrobní postup nemusí být úplný.	ANO/NE
c) Stručný výrobní postup je hodně obsáhlý.	ANO/NE
d) Ve výrobním postupu musí být stanovené přesné pořadí prací.	ANO/NE
e) Výrobní postupy musí být hospodárné.	ANO/NE

ÚKOL Č. 2

Odpověz stručně na otázky:

- a) Je renovace procesem výroby zcela nových výrobků?

.....

- b) K čemu slouží automatizace?

.....

- c) Vyrábí se při kusové výrobě velké množství výrobků? Odpověď zdůvodni.

.....

- d) Je hromadná výroba vhodná při výrobě prototypů?

.....

- e) Vysvětlí svými slovy, co je to prototyp a zkus uvést nějaký příklad z praxe.

.....

.....

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pro chytré hlavičky

Pokus se stručně popsat jednotlivé kroky technologického postupu při přípravě rajské polévky viz článek.

ÚKOL Č. 3

Dávej pozor při promítnutí tohoto krátkého videa, které názorně ukazuje výměnu pneumatiky u osobního auta. Tvým úkolem je stručně popsat jednoduchý technologický postup použitý při této výměně. Vymysli název tohoto postupu.

20 ODBORNÁ EXKURZE

Cíl: Ujasníš si, co je to odborná exkurze. Pochopíš její význam a důležitost propojení teorie a praxe. Vymyslíš náměty na další exkurze. Naučíš se pracovat s obsahem článku.

Klíčová slova

Odborná exkurze, program exkurze, teorie a praxe, odborník z praxe.

Odpověz na následující otázky:

Co je to odborná exkurze? Byl jsi někdy na odborné exkurzi? Kam by ses chtěl v rámci svého oboru podívat? Co by tě ve firmě nejvíc zajímalo? Myslíš si, že jsou odborné exkurze přínosem?

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Přečti si text a dávej pozor na zvýrazněná slova. V případě potřeby čti článek ještě jednou potichu.

Odborná exkurze

Náplní odborné exkurze může být vše, co je programově blízké studovanému oboru vzdělávání (nejčastěji zájezdy, exkurze v odborných provozech, institucích nebo návštěvy muzeí apod.). Zásadní význam má **příprava programu exkurze** (itinerář exkurze) nejlépe sestavený **odborníkem z praxe**. Výklad v reálném prostředí násobí účinek zážitku a vytváří zpětnou vazbu na učivo probírané ve škole. Je také určitě vhodným doplňkem **k přípravě žáků na budoucí povolání** a důležitým krokem k **propojení teorie a praxe**. Organizace odborné exkurze je založena na aktivní účasti jednotlivých žáků. Již pravidelně se žáci z naší školy účastní odborných exkurzí ve firmách zaměřených na automobilový průmysl.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Exkurze – Nošovice

Předmětová komise odborných předmětů připravila pro žáky naší školy v loňském školním roce **odbornou exkurzi do pivovaru Radegast Nošovice a automobilky Hyundai Motor Manufacturing Czech Nošovice**. První zastávkou byl pivovar Radegast, kde jsme po zhlédnutí úvodního filmu navštívili provozní část podniku. Nejzajímavější částí této exkurze byl provoz, ve kterém se myjí a plní láhve a sudy. V odpoledních hodinách jsme se zúčastnili exkurze do výrobního podniku společnosti Hyundai Motor Manufacturing Czech. Tento podnik je v současnosti považován za **nejmodernější v Evropě**. Všichni účastníci exkurze byli nadšeni tichým a příjemným prostředím, ve kterém zaměstnanci pracují. Měli jsme možnost shlédnout práci v jednotlivých provozech této moderní továrny. Exkurze v přímém provozu se všem zúčastněným velmi líbila.

Po kladných ohlasech od účastníků této exkurze se zájemci mohou těšit na příští školní rok, kdy předmětová komise připraví podle zájmu žáků další zajímavou exkurzi do jiné automobilky v rámci České republiky nebo na nějakou přehlídku či veletrh. Možností je určitě spousta, stačí si jen vhodně vybrat. Je třeba vzít v úvahu také **finanční náročnost, vzdálenost od naší školy a atraktivnost pro naše žáky**. Často je vhodné, podobně jako v Nošovicích, spojit exkurzi ve firmě ještě s návštěvou **jiné akce**, památky nebo podniku. Jistým přínosem jsou také exkurze v rámci našeho regionu, které jsou lehce dostupné a většinou nejsou časově náročné a mohou tak vhodně oživit výuku. Už se všichni těšíme na další exkurze.

ČTENÍM TEXTU JSI ZÍSKAL URČITÉ INFORMACE A TEĎ SE POKUS VYPRACOVAT NÁSLEDUJÍCÍ ÚKOLY.

ÚKOL Č. 1

Podtrhni správnou odpověď:

Při plánování exkurze je nutné vzít v úvahu, kdo je ředitelem.	ANO	NE
Odborné exkurze plánuje předmětová komise odborných předmětů.	ANO	NE
Exkurze v našem regionu nejsou přínosné.	ANO	NE
V loňském školním roce byli žáci naší školy na exkurzi v Nošovicích.	ANO	NE
Při plánování exkurze je důležitým kritériem vzdálenost od školy.	ANO	NE

ÚKOL Č. 2

Odpověz stručně na otázky:

Je odborná exkurze přínosem pro tvoje studium?

.....

.....

Je podstatné, v jaké vzdálenosti od školy je vybraná firma? Odpověď zdůvodni.

.....

.....

Co je to doprovodný program exkurze?

.....

.....

Čím jsou zajímavé Nošovice?

.....

.....

V čem si myslíš, že je přínosné propojení teorie a praxe?

.....

.....

ÚKOL Č. 3

Podtrhni slova, která se v textu nevyskytují:

Exkurze, odborník, lexikon, Hyundai, Praha, Radegast, Nošovice, Pavlovice, nezám, atraktivnost, akce, autobus, itinerář, profese, Čech.

ÚKOL Č. 4

Pokus se vybrat nějakou firmu ve tvém okolí a sestav plán odborné exkurze do této firmy. Vymysli také doprovodný program, kam se ještě půjdete podívat. Nezapomeň vzít v úvahu kritéria, o kterých se píše v textu. Proveď jednoduchý zápis, jak bude tato exkurze probíhat a co uvidíš. Vymysli název článku, kde popíšeš plánovanou exkurzi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Co musíš vzít v úvahu:

.....

.....

Název článku:

.....

.....

Přečti článek, který jsi vytvořil k naplánované exkurzi.

Pro chytré hlavičky

Zkus napsat jednoduchý dopis do firmy, která tě zaujala, a chtěl bys ji navštívit v rámci odborné exkurze. Jak bys postupoval při objednání této exkurze.

.....

.....

.....

Zakroužkuj smajlíka podle toho, jak se ti dnešní hodina líbila.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

21 ETIKETA

Cíl: Dozvíš se, co je etiketa. Seznámíš se s obecnými pravidly, blíže se podíváš na pravidla představování.

Klíčová slova

Pravidla, slušnost, respekt, vzorce chování, etiketa.

Zkus do věty doplnit vhodná slova. Pracuj s klíčovými slovy někdy je třeba je trochu upravit. Nakonec si společně práci zkontrolujeme a vyjasníme případné problémy.

Etiketa se zabývá _____ chováním. Základem je _____ k ostatním lidem. Pro různé situace existují _____, podle kterých se chováme. Etiketa se zabývá _____ v různých prostředích _____ (doplň sám). Zvláštním druhem etikety je netiketa, která se zabývá chováním na _____.

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Etiketa

- **přednost žen, starších a nadřízených, vzorce chování v různých prostředích, podávání rukou.**

Etiketa

- **(z francouzského *étiquette*, lístek, štítek) znamená soubor pravidel zdvořilého chování ve společnosti.**

Etiketa původně znamenala papírový lístek nebo štítek s nějakou informací, například etiketa na lahvičce s léky, která popisuje obsah. Stejně se označovaly i lístky se jmény, jimiž se u francouzského královského dvora určovalo místo u stolu, kam se má host posadit. Tento význam se pak rozšířil na pravidla zdvořilosti a dobrého společenského chování vůbec. I v tomto rozšířeném významu však etiketa znamená pravidla spíše zdvořilostní, jejichž porušení sice společnost odmítá, ale netrestá a vlastně ani neodsuzuje. Kdo porušil etiketu, je nevychovaný a nezdvořilý, nemusí však být mravně špatný.

Pravidla etikety jsou původně nepsaná a někdy není jasné, proč se určité chování předepisuje nebo naopak zakazuje. Většinou však zpříjemňují vzájemný styk (například zákaz mlaskat při jídle či kdykoliv dělat zvláštní zvuky) a často vyjadřují jistou zdrženlivost a respekt k ostatním, k ženám a starším (například přednost u stolu, ve dveřích). Dodržováním etikety dává člověk najevo, že ví „co se sluší“ a že tedy do daného prostředí patří. Předchází tím konfliktům a zároveň se brání nežádoucí důvěrnosti.

Etiketa je vysoce konvenční záležitost a je tedy v každé společnosti a v každém prostředí odlišná. Přesto se téměř vždy soustřeďuje na několik hlavních okruhů:

- **držení těla a gest;**
- **oblečení a účesu;**
- **pozdravu a gest při setkání a loučení;**
- **chování při jídle;**
- **chování vůči osobám druhého pohlaví;**
- **řeči a rozhovoru.**

Pro společenský styk platí řada pravidel, které požadují upřednostnění některých osob před jinými. Obecně má žena přednost před mužem, starší přednost před mladším a nadřízený přednost před podřízeným.

V moderní společnosti, kde člověk vystupuje v různých prostředích a rolích, závisí silně na právě zastávané roli: bankovní úředník, lékař, učitel, policista ve službě, prezident musí dodržovat pravidla a vzorce chování, které se liší od chování doma nebo mezi přáteli. V současné době kladou firmy na chování svých zaměstnanců vůči zákazníkům velký důraz a často pro ně pořádají zvláštní kurzy zdvořilosti.

Podobně významné jsou dnes i rozdíly etikety v různých zemích a vychází množství příruček, které informují o tom, nač si má návštěvník dávat pozor. Vznikají také nové etikety pro nová prostředí, jako je netiketa pro chování na webu.

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Etiketa>

Umět se dobře představit je základní krok do dobré společnosti.

Asi všichni víme, že ve společnosti mají někteří lidé svá přednostní práva. Ti společensky významnější jsou v určitých rolích zvýhodňováni a je jim tím prokazována úcta. To platí i při představování. Obecně platí, že žena je společensky významnější než muž, starší člověk významnější než mladší a nadřízený významnější než podřízený. Těmto „vyvoleným“ prokazujeme podle společenských zvyklostí o něco větší úctu a přizpůsobíme tomu i své chování. Vždy by mělo platit, že společensky významnější osoba podává jako první ruku, první usedá a první vchází do dveří. Přednostní pravidlo neplatí při scházení ze schodů a při vstupu do restauračních a neznámých prostor. Zde vchází první muž a zasadí se tak o větší bezpečí přítomné dámy.

DILEMA NAD VÝZNAMNOSTÍ HOSTA

Někdy může nastat dilema, kdo je ve společnosti v této chvíli významnější, zda žena, osoba starší nebo člověk vysoce postavený. Většinou se v této nerozhodné chvíli raději rychle orientujeme, abychom předešli trapným okamžikům a dáme přednost ženě, a to nejprve ženě významnějšího partnera.

Výjimky mohou nastat jen v okamžiku, kdy se významnější osoba své pozice vzdá a dá Vám přednost. Poté je strategicky vhodné ji přijmout. Zásadně nepodáváme ruku v sedě a díváme se zpřímá do očí. Jediný, kdo může při podání ruky zůstat sedět je žena.

PODÁVÁNÍ RUKOU BEZ ZBYTEČNÝCH OMYLŮ

Při podání ruky kromě pravidla, kdo komu ji podá první, dbáme, aby ruce byly samozřejmě čisté, suché a měly přiměřený stisk. Ruku nikomu nedrtíme, nepodáváme ji jako „leklou rybu“, ale přátelsky stiskneme. Zopakujme si pravidlo, že první podává ruku společensky významnější člověk. Pokud se setkají dva páry, podá první ruku žena z významnějšího páru ruku ženě druhého páru a potom muži. Poté partnerka muže z méně významného páru nabídne ruku protějšimu muži a tento významnější muž nakonec podá ruku muži méně významnému. Vyplatí se toto pravidlo si vícekrát zopakovat. Nikdy by se ale nemělo příliš dlouho otálet a přemýšlet. Pokud přeci jenom někdo změní pořadí, určitě je to lepší než trapná chvíle nejistého váhání.

Zdroj: <https://www.mojeparty.cz/predstavovani/>

ÚKOL Č. 1

Teď budeš pracovat jen s několika prvními odstavci textu. Odpověz na následující otázky.

Jaký je jiný význam slova etiketa?

.....

.....

.....

Jak slovo vzniklo?

.....

.....

.....

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 2

Do tabulky se základními oblastmi etikety napiš příklady vhodného a nevhodného chování.

Příklad chování	Vhodné chování	Nevhodné chování
Držení těla		
Gesta		
Chování při jídle		
Pozdravy		
Rozhovory		

Pro chytré hlavičky 1

Napište alespoň tři druhy profesí, ve kterých je nutné dodržovat pravidla slušného chování.

.....

.....

.....

ÚKOL Č. 3

Abys vyzkoušel, jak jsi textu porozuměl, najdi správné odpovědi na otázky v testu.

Která z těchto osob je společensky nejméně významná?

- a) Podřízený muž
- b) Žena
- c) Nadřízená žena

Kdo se komu první představuje?

- a) Muž ženě
- b) Nadřízený podřízenému
- c) Žena muži

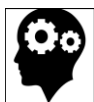

Kdo jako první podává ruku?

- a) Žena muži
- b) Muž ženě
- c) Mladší staršímu

Kdo první vchází do dveří?

- a) Muž
- b) Je to jedno
- c) Žena

Pro chytré hlavičky 2

Komu dáváme přednost, když nejsme schopni určit, která osoba je významnější?

.....

Kontrolní otázky

V textu vyhledej věcné chyby.

Ve společnosti mají přednost společensky významnější lidé. Za ty jsou považováni muži, starší a nadřízení. První podává ruku společensky méně významná osoba. Do dveří přednostně vchází společensky významná osoba. Při scházení ze schodů jde první muž.

22 NOVINOVÝ ČLÁNEK - BULVÁR

Cíl: Budeš pracovat s novinovým článkem. Dozvíš se, že ne všechno, co píše v novinách je úplná pravda a že je nutné o všech informacích přemýšlet.

Klíčová slova

Bulvár, novinář, publicistika.

Přemýšlej a diskutuj o tom, co je bulvár.

Pomůžou ti následující otázky.

Znáš příklady bulvárních novin? V jakých formách se vyskytují? Která forma má víc čtenářů a proč? Co je základním znakem bulváru?

Pojmy k zapamatování, nové učivo

Pozorně čti text, získané informace využiješ při zpracování následujících úkolů.

Zdeněk Piškula, šikana, trauma.

Zdeněk Piškula promluvil o drsném dětství: Na základce ho šikanovali.

22. září 2018 15:33

Dnes je Zdeněk Piškula (20) populární a o zájem fanynek rozhodně nemá nouzi, v době povinné školní docházky, ale tolik oblíbený u svých vrstevníků nebyl. Herec dokonce přiznal, že se na základní škole setkal s drsnou šikanou.

Zatímco na konzervatoři exceloval, na základce si ho spolužáci podávali kvůli jeho vzhledu. „Máma mě chtěla mít jako ze skatulk. Takže jsem měl třeba bílé kalhoty a červenobílou kostkovanou košili a bílé polobotky. Už když jsem do té školy takhle vymóděnej šel, čekal jsem, jak mě asi spolužáci uvítají. Ještě ke všemu jsem byl malej, hubenej blondáček s patkou,“ rozpovídal se o svém smutném dětství Piškula v rozhovoru pro týdeník Téma.

Kvůli šikaně zažil opravdové trauma. Nedošlo přitom jenom na slovní nářázky, ale i na fyzické násilí, přičemž na něm agresori trénovali tehdy populární sport s prvky souboje. „Měli blbé kecy, nejen na mě, ale i na moje rodiče. Nějaká parta těch **trólů** začala sledovat wrestling. Takže jsem občas byl jejich pokusný králíček. Když končily prázdniny, pokaždé jsem doma brečel, že do školy už nechci. Nesnášel jsem to tam,“ svěřil se herec.

Štěpánka Bínová

Zdroj: <https://www.super.cz/592052-zdenek-piskula-promluvil-o-drsnem-detstvi-na-zakladce-ho-sikanovali.html>

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ÚKOL Č. 1

Přemýšlej a napiš odpovědi na následující otázky.

Jak nazýváme první řádek textu? K čemu slouží?

.....

V jaké formě je publikován?

.....

Která forma má víc čtenářů? Proč?

.....

Proč je na konci textu jméno?

.....

ÚKOL Č. 2

Napiš, jaký význam mají věty. Pro pochopení jsou důležitá podtržená slova.

Na konzervatoři exceloval.

.....

.....

Spolužáci si ho podávali kvůli vzhledu.

.....

.....

Máma mě chtěla mít jako ze škatulky.

.....

.....

Zažil opravdové trauma.

.....

Pro chytré hlavičky 1

V následujících odstavcích jsou dva významy slova trol (je tučně označené v posledním odstavci). Zakroužkuj ten význam, který více odpovídá použití v textu.

- a) Název troll vznikl zkrácením anglického slova trolling. Tento výraz se začal používat pro určitou skupinu lidí na internetu od 90. let minulého století, kteří rádi popichují jiné uživatele svými příspěvky.
- b) Slovo troll pochází ze skandinávské mytologie, kde je popisován jako zvrácená bytost, která ráda škodí lidem.

Zdroj: <http://wiki.knihovna.cz/index.php/Trol>

ÚKOL Č. 3

U každého tvrzení o Zdeňku Piškulovi napiš, jestli je pravdivé, není, nebo to nemůžeš určit.

Tvrzení	ANO	NE	NEVÍM
vystudoval konzervatoř			
je herec			
šikanovali ho na střední škole			
zlobí se na maminku, kvůli oblékání			
na střední školu chodil nerad			
měl smutné dětství			

Pro chytré hlavičky 2

Jak se liší jazyk vět v uvozovkách od ostatních?

.....

Proč tento způsob autor využívá? K čemu slouží?

.....

Kontrolní otázky

Označ, zda jsou tvrzení pravdivá (ANO) ne nejsou (NE)

Bulvární tisk se zaměřuje na lákavá témata.	ANO/NE
Nejčastěji problém zkoumá z nejrůznějších úhlů pohledu.	ANO/NE
Vždy je dobré si informace ověřit.	ANO/NE
Všechny informace ve sdělovacích prostředcích musí být ověřené.	ANO/NE

EVROPSKÁ UNIE
 Evropské strukturální a investiční fondy
 Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

